

KOULUNMÄEN YHTENÄISKOULUN YMPÄRISTÖN ASEMAKAAVAN MUUTOS

KAAVASELOSTUS

8.4.2024

KAUPUNGINVALTUUSTO HYVÄKSYNYT: 15.4.2024

ASEMAKAAVAN SELOSTUS, JOKA KOSKEE 8. PÄIVÄNÄ HUHTIKUUTA 2024 PÄIVÄTTYÄ KARTTAA.

1. PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

1.1. Tunnistetiedot

Asemakaavan muutos koskee:

3. kaupunginosan kortteleita 324, 330, 331, 333, 334, 336, 337 (osa) sekä puisto-, katu- ja pysäköintialueita.

4. kaupunginosan kortteleita 405, 414 – 419 sekä katu-, puisto-, pysäköinti-, urheilu- ja virkistyspalvelualueita.

16. kaupunginosan katualuetta.

Asemakaavan muutoksella muodostuu:

3. kaupunginosan kortteleita 324, 333, 334, 336, 337 (osa) sekä katu-, puisto- ja pysäköintialueita.

4. kaupunginosan kortteleita 405 (osa), 414 – 419 sekä katu-, puisto- ja pysäköinti-, urheilu- ja virkistyspalvelualueita.

16. kaupunginosan katualuetta.

Asemakaava-alueella on erillinen sitova tonttijako.

Asemakaavan yhteydessä hyväksytään:

Sitova tonttijako ja tonttijaon muutos 4. kaupunginosan korttelin 415 tonteille 34-37 (TJNRO 9921143) sekä tonteille 38 ja 39 (TJNRO 9921142).

Sitova tonttijaon muutos 4. kaupunginosan korttelin 414 tonteille 14-16 (TJNRO 9921145).

Sitova tonttijaon muutos 3. kaupunginosan korttelin 334 tonteille 10 ja 11 (TJNRO 9921144)

Kaavan nimi	KOULUNMÄEN YHTENÄISKOULUN YMPÄRISTÖN ASEMAKAAVAN MUUTOS
Kaavan päiväys	8.4.2024
Kaavan laatija	Kaavoituspäällikkö Nina Marjoniemi Kaavoitusavustaja Paula Junikka Äänekosken kaupunki / Kaavoituspalvelut Hallintokatu 4, 44100 Äänekoski
Vireilletulo	Asemakaavan laatimisesta on päätetty kaupunginhallituksessa 20.1.2020 kaavoituskatsauksen 2020 yhteydessä. Kaavan vireilletulosta on ilmoitettu <i>Pikkukaupunkilainen</i> -lehdessä 29.1.2020.
Nähtävillä	Kaavaluonnos 22.6. – 12.8.2022 (MRA 30 §) Kaavaehdotus 14.2. – 15.3.2024 (MRA 27 §)
Hyväksyminen	Kaupunginvaltuusto 15.4.2024

1.2. Kaava-alueen sijainti

Suunnittelualue sijaitsee Äänekosken keskustan, Koulunmäen ja Karhunlähteen kaupunginosissa alle kilometrin etäisyydellä keskustasta pohjoiseen. Suunnittelu-alueen pinta-ala on n. 31,1 ha.

Suunnittelualueen sijainti ja rajaus on esitetty kansilehdellä.

1.3. Asemakaavan nimi ja tarkoitus

Asemakaavan muutoksen nimi on *Koulunmäen yhtenäiskoulun ympäristön asemakaavan muutos*.

Kaavamuutoksen tarkoituksena on saattaa ajan tasalle alueen osin vanhentunut asemakaava. Osa omakotitaloalueesta on todettu kaupunkikuvallisesti arvokkaaksi alueella suoritetuissa inventoinneissa ja osayleiskaavassa, joten tämä huomioidaan suunnittelualueen asemakaavaa päivitettäessä. Kaavamuutoksen yhteydessä tullaan yhtenäistämään alueen kaavamerkintöjä sekä tarkistamaan rakennusoi-keuden määriä. Tarkastelun kohteena on Koulunmäen yhtenäiskoulun tontin laajennustarpeet, pysäköinnin järjestäminen ja alueen kevyen liikenteen yhteydet olemassa olevaan verkostoon.

SISÄLLYSLUETTELO

1. PERUS- JA TUNNISTETIEDOT	1
1.1. Tunnistetiedot	1
1.2. Kaava-alueen sijainti	1
1.3. Asemakaavan nimi ja tarkoitus	2
1.4. Luettelo selostuksen liiteasiakirjoista	3
1.5. Luettelo kaava-alueita koskevista asiakirjoista ja lähdemateriaalista	3
2. TIIVISTELMÄ	4
2.1. Kaavaprosessin vaiheet	4
2.2. Asemakaava	4
2.3. Asemakaavan toteuttaminen	4
3. SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT	5
3.1. Alueen yleiskuvaus	5
3.2. Luonnonympäristö	5
3.3. Rakennettu ympäristö	9
3.4. Maanomistus	20
4. SUUNNITTELUTILANNE	20
4.1. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet	20
4.2. Maakuntakaava	21
4.3. Yleiskaava	22
4.4. Asemakaava	23
4.5. Muut selvitykset ja suunnitelmat	23
5. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET	24
5.1. Asemakaavan suunnittelun tarve	24
5.2. Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset	24
5.3. Osallistuminen ja yhteistyö	24
5.3.1. Osalliset	24
5.3.2. Vireilletulo	25
5.3.3. Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt	25
5.3.4. Viranomaisyhteistyö	27
5.4. Asemakaavan tavoitteet	28
5.4.1. Lähtökohta-aineiston asettamat tavoitteet	28
5.4.2. Prosessin aikana syntyneet tavoitteet, tavoitteiden tarkentuminen	28

5.5.	Vaihtoehtojen arviointi ja vertailu	28
6.	ASEMAKAAVAN KUVAUS	29
6.1.	Kaavan rakenne.....	29
6.1.1.	Mitoitus.....	30
6.2.	Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen	31
6.3.	Aluevaraukset.....	31
6.4.	Kaavamerkinnot ja –määräykset.....	35
6.5.	Nimistö.....	36
7.	KAAVAN VAIKUTUKSET	36
7.1.	Ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön	36
7.2.	Rakennettu ympäristö ja yhdyskuntarakenne	37
7.3.	Maisema-, kulttuuri ja luonnonympäristö	37
7.4.	Liikenne	38
7.5.	Sosiaaliset vaikutukset	38
7.6.	Taloudelliset vaikutukset.....	38
8.	ASEMAKAAVAN TOTEUTUS	39

1.4. Luettelo selostuksen liiteasiakirjoista

1. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
2. Asemakaavan seurantalomake
3. Liito-orava ja luontoselvitys, 12.5.2023
4. Koulunmäen pientaloalueen rakennusinventointi
5. Jälleenrakennuskauden rakentamistapaohjeet
6. Vuorovaikutusraportti
7. Tonttijakokartat

1.5. Luettelo kaava-alueita koskevista asiakirjoista ja lähdemateriaalista

1. Äänekoski 2030 osayleiskaavan aineisto
2. Äänekosken rakennuskulttuurin täydennysinventointi, Keski-Suomen museo, 2006
3. Keski-Suomen modernin rakennusperinnön inventointihanke 2012-2014
4. Äänekosken asemakaava-alueen hulevesiselvitys (Ramboll Finland 21.2.2020)

2. TIIVISTELMÄ

2.1. Kaavaprosessin vaiheet

Asemakaavan muutos on käynnistetty ja saatettu vireille kaupunginhallituksen päätöksellä 20.1.2020 kaavoituskatsauksen 2020 yhteydessä. Kaavan vireilletulosta on ilmoitettu *Pikkukaupunkilainen* -lehdessä 29.1.2020.

Kaupunginhallitus päätti 6.6.2022 § 166 asemakaavan luonnosaineiston nähtäville asettamisesta. Asemakaavan luonnosaineisto asetettiin julkisesti nähtäville 22.6. – 12.8.2022 väliseksi ajaksi kaupungin kotisivuille sekä kaupungintalon aulaan ja pääkirjastolle.

Kaupunginhallitus päätti 5.2.2024 § 21 asemakaavan muutoksen ehdotusaineiston nähtäville asettamisesta. Kaavaehdotusaineisto pidettiin julkisesti nähtävillä 14.2. – 15.3.2024 välisen ajan Äänekosken kaupungin kotisivulla ja kaupungintalon aulaan.

Kaupunginhallitus päätti esittää asemakaavan muutoksen hyväksymistä kaupunginvaltuustolle kokouksessaan 8.4.2024 § 86. Äänekosken kaupunginvaltuusto hyväksyi asemakaavan muutoksen 15.4.2024 § 8.

2.2. Asemakaava

Suunnittelualueella on voimassa paljon eri aikakausina hyväksytyjä tai vahvistettuja asemakaavoja vuosilta 1967 – 2020.

Voimassa olevissa asemakaavoissa suunnittelualueelle on osoitettu korttelialueita omakotirakennuksille / erillispientaloille / asuinpientaloille sekä asuinliikerakennuksille sekä yleisten rakennusten ja opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueita. Lisäksi alueella on puisto- ja lähivirkistysalueita sekä urheilu- ja virkistyspalvelualueita. Suunnittelualueelle on osoitettu yleinen pysäköintialue sekä autopaikkojen korttelialueita.

Suunnittelualueen asemakaavan päivittämisellä yhtenäistetään alueen kaavamääräyksiä ja rakennus-oikeuksia toteutuneen tilanteen mukaisena. Lisäksi alueen korttelien numerointia selkeytetään nykyisten korttelialuerajausten mukaisesti.

Asemakaavan muutoksessa tutkitaan Koulunmäen yhtenäiskoulun tontin laajennusmahdollisuutta ja riittävän rakennusoikeuden määrää tuleviin koulutoimen tarpeisiin.

2.3. Asemakaavan toteuttaminen

Asemakaavan toteuttamisesta vastaa katujen osalta Äänekosken kaupunki sekä kaukolämmön, vesihuollon ja sähkötekniikan osalta Äänekosken Energia Oy. Kaavan toteuttaminen voi käynnistyä kaavan saatua lainvoiman. Alueella on erillinen sitova tonttijako. Alueelle ei ole laadittu erillisiä rakentamistapaohjeita, sillä rakentamista ohjataan kaavassa olevilla yleismääräyksillä. Pientaloalueiden uudisrakentamisessa ja vanhojen rakennusten peruskorjaamisessa tulee noudattaa kaavan liitteenä olevia jälleerakennuskauden rakentamistapaohjetta.

3. SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT

3.1. Alueen yleiskuvaus

Suunnittelualue sijaitsee Äänekosken keskustan ja Koulunmäen kaupunginosissa. Pinta-alaltaan n. 30,8 ha suuruinen suunnittelualue on alle kilometrin etäisyydellä keskustasta pohjoiseen.

Aluetta rajaa pohjoisessa Mämmensalmentie ja Hämeentie, joiden välinen alue koostuu pääosin pientalovaltaisesta rakentamisesta (omakotitaloja, paritaloja, rivitaloja). Muutosalueen itäreunalla Rautatienkadun ja Tapionkadun välinen alue on omakotitaloaluetta, jonka vieressä on Huuhan leikkipuisto sekä Koskelan opisto. Suunnittelualueen läpi kulkee Koulunmäenkatu lounaasta koilliseen, kadun eteläpuolella sijaitsee Koulunmäen yhtenäiskoulu, liikuntatalo ja Mikonpuiston päiväkoti. Suunnittelualueen eteläosa rajautuu Sammonkatuun, Kauppakatuun ja Kiertokatuun, joiden ympäristö on asuinkerrostalojen aluetta.

Kuva 1. Peruskartalla näkyvä suunnittelualue ja sen lähialueiden rakennettu ympäristö.

3.2. Luonnonympäristö

Suunnittelualue on rakennettua kaupunkiympäristöä, jossa rakentamatonta ja lähes luonnontilaista ympäristöä ovat pienehköt viheralueet *Huuhanpuiston* (leikkipuisto) ja liikuntatalon ympäristössä. Rakennettua ja istutettua puistoa on *Mikonpuisto* ja *Koskelanpuisto*, jonka läpi kulkee sorapintaiset kevyen liikenteen kulkuyhteydet. Alueen kasvillisuus ja eläimistö on tavanomaista kaupunkiympäristön lajistoa. Alueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse luonnonsuojelun kannalta merkittäviä alueita tai kohteita. Alueella ei ole potentiaalista elinympäristöä uhanalaisille tai direktiivilajeille.

Liito-orava- ja luontoselvitys, Latvasilmu Osk 12.5.2023

Luonto alueella on pitkälti muuntunutta ja puustoisia kuvioita esiintyy vain sirpaleina rakennettujen alueiden välissä. Näistäkin valtaosa on hoitotasoltaan puistomaisia. Alkuperäinen luontotyyppi mäkialueella on pääosin kuivahko kangas, mikä näkyy edelleen männyn valta-asemana puustossa. Puistomai-

silla osilla puusto no paikoin varttunutta ja osin jo iäkstäkin. Rehevämpiä kasvupaikkoja on pienialaisesti kaava-alueen itälaidassa. Kaava-alueelta ei tunnistettu sellaisia luontotyyppisiä, jotka vaatisivat tarkempia selvityksiä.

Selvitysalueella ei havaittu merkkejä liito-oravista. Puustoiset osat ovat alueella sirpaleisia ja pääosin mäntyvaltaisia. Varttuneita kuusia tai haapoja ei ole. Tällaiset alueet eivät ole liito-oravan suosimia, vaikka laji voi esiintyä myös melko rakennetuilla alueilla.

Johtopäätökset: Selvitysalue on pitkälle rakennettua taajama-aluetta. Luonnontilaisia alueita on hyvin niukasti ja puustoiset alueet ovat pääosin puistomaisia. Alueelta ei tunnistettu luontotyyppien tai kasvilajiston perusteella erityisiä luontoselvityksiä vaativia alueita. Alueella ei havaittu merkkejä liito-oravista, eikä muidenkaan luontodirektiivin lajien potentiaalisia elinympäristöjä.

Maisemarakenne ja maisemakuva

Suomen maisemamaakuntaluokituksen mukaan suunnittelualue kuuluu Keski-Suomen järviseuutuun. Suunnittelualueen maisemarakennetta ja maisemakuvaa hallitsevat taajama-asutustyyppinen rakenne. Omakotitalot sijoittuvat suorien katujen varsille. Useimmat talot sijoittuvat muutaman metrin etäisyydelle kadun reunasta, jossa katunäkymät ovat yhtenäisiä.

Maisemallisesti edustavimpia kohteita on Koulunmäen koulun ja liikuntatalon ympäristö. Alueella on vanha kivikoulu ja uusi koulurakennus sekä koulun viereinen *Koskelanpuisto*, johon on istutettu alppiruusuja puistokäytävien varrelle. Liikuntatalon ympäristöstä on näkymät kirkon ja hautausmaan suuntaan sekä Häränvirralle.

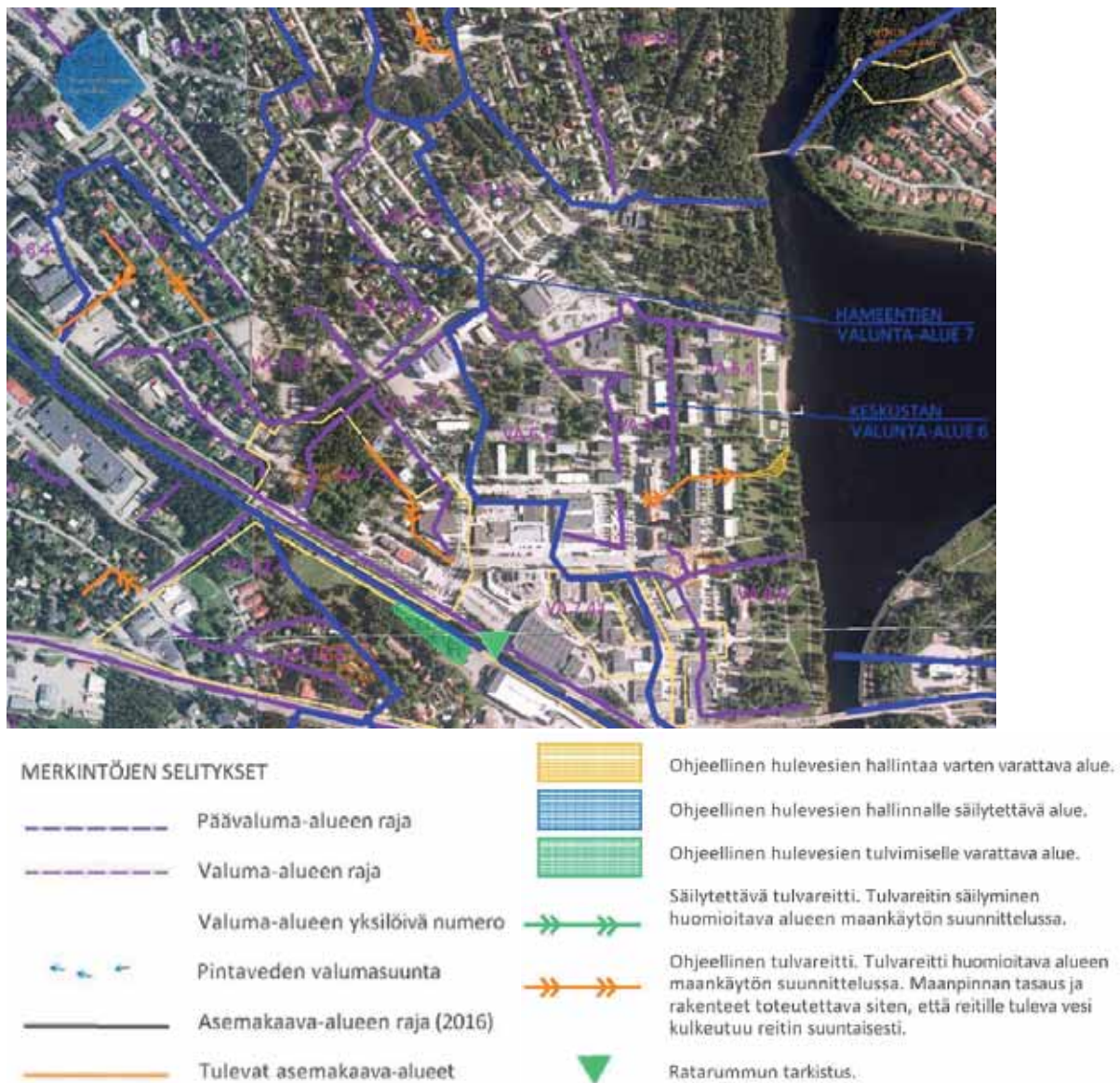
Kuva 2. Ilmakuvassa alueen rakennetta asuinalueineen.

Hulevedet

Asemakaavan suunnittelualue sisältyy vuonna 2020 valmistuneeseen Äänekosken asemakaava-alueen hulevesiselvitykseen. Äänekosken kaupungin alueella hulevesien hallintaa toteutetaan seuraavien tavoitteiden ja järjestyksen mukaisesti:

- Ehkäistään hulevesien syntyä minimoimalla läpäisemättömien pintojen määrää
- Hyödynnetään hulevedet syntypaikallaan käyttämällä sadevettä kasteluun ja imeyttämällä
- Puhdistetaan hulevedet syntypaikallaan esim. biosuodatusta tai kosteikkoja hyödyntäen
- Viivytetään hulevedet syntypaikallaan esim. altaiden, lampien tai maanalaisten säiliöiden avulla.
- Johdetaan hulevedet pois syntypaikaltaan viivyttämällä järjestelmällä
- Johdetaan hulevedet pois syntypaikaltaan avo-ojissa tai hulevesiviemäreissä viivytysalueelle ennen vesistöön johtamista
- Johdetaan hulevedet pois syntypaikaltaan avo-ojissa tai hulevesiviemäreissä suoraan vesistöön

Suunnittelualue kuuluu keskustan ja Hämeentien valuma-alueeseen. Tiheästi rakennetulla ydinkeskustan alueella kuivatukselta huolehtii lähes yksinomaan hulevesiviemärijärjestelmä. Väljemmin asutuilla alueilla hulevesiä kuljetetaan viemäri- ja avojärjestelmissä. Suurimmassa osassa asutusalueista ei ole huomioitu kiinteistöjen kuivatusvesiä vaan hulevesijärjestelmät on toteutettu pääasiassa kuivattamaan katu- ja yleisiä alueita. Avojärjestelmistä osa on luonnollisia kosteikkoalueita sekä ojaia. Suurimmassa osassa asutusalueista katujen vierellä ei ole lainkaan uomaa tai sitten uoma on loiva matala painanne. Lisäksi joillain vanhoilla asutusalueilla hulevesiä ohjautuu yhä jätevesiviemäriin.

Kuva 3. Äänekosken hulevesiselvitys on tehty asemakaava-alueille (Ramboll Oy, 17.2.2020). Kuvassa on ote selvityksen liitteestä olevasta kehittämistoimenpide-kartasta.

Hulevesiselvityksen hulevesien hallinta ja toimenpiteet valuma-alueittain, VA6 ja VA7:

Keskustan valuma-alue (VA 6)

Lähtökohdat

Äänejärven valuma-alueelta hulevedet päätyvät *Äänejärveen*. Äänejärven valuma-alue on kokonaisuudessaan n. 54 ha, josta suurin osa tiiviisti rakennettua keskusta-alueita, jossa läpäisemätöntä pintaa on paljon ja viheralueita vähän. Valuma-alueen hulevesireittinä toimii pääasiallisesti hulevesiviemäriinjat, joista yksi purkaa rantapuistoon ja kaksi suoraan *Äänejärveen*. Rauhankadun hulevesilinja purkaa vedet lähelle rantaa uimarannan lähialueella.

Muutosalueet

Koulunmäen ja koulun alueen uudisrakentaminen, uudistuva ydinkeskustan asemakaavan muutos ja katujen saneeraukset saattavat vaikuttaa hulevesien hallintaan.

Hämeentien valuma-alue (VA 7)

Lähtökohdat

N. 48 ha kokoiseen valuma-alueeseen kuuluu osa tiiviistä keskusta-alueesta, tiiviisti rakennettua pientaloaluetta sekä Äänekoskentien varren liike- ja teollisuuskiinteistöjä. Alueen päähulevesireitti johdattaa hulevesiä hulevesiviemäriin Äänekoskentien pohjoispuolella kohti pullonkaulana toimivaa rautatierumpua (4805). Hulevesiviemäri purkaa hulevedet useasta kohti Äänekoskentien alittavan rumpujen kautta radan ja Äänekoskentien väliseen jontkaan ja edelleen ratarummulle.

Hulevesiviemäriinjat tulvii silloin tällöin Torikadun ja Äänekoskentien liittymässä. Tulvimisen syynä on mahdollisesti hulevesilinjan kapasiteetin pienuus tai Kalevankadun suunnasta tulevan hulevesilinjan jyrkkyyden aiheuttama liian nopea hulevesivirtaama.

Muutosalueet

Alueelle vaikuttava Länsiportin asemakaavan muutos lisää läpäisemättömän pinnan määrää. Lisäksi Rautatienkadun rakentaminen ja muutostyöt saattavat vaikuttaa hulevesien kulkuun.

Toimenpiteet

Alueen viheralueet ovat suhteellisen pieniä ja osa niistä luontaisen pintavaluntareitin kannalta hyödynnettävissä paikoissa. On tarkasteltava *Koskelanpuiston* hyödyntämismahdollisuudet Koulunmäentien hulevesin viivytykseen.

Tulvareittien jatkuvuus varmistettava riittävin sivu- ja tonttiojin. Rautatienkadun saneerauksen yhteydessä hulevesien johdattaminen ja tulvareittien kulku varmistettava. Hulevedet viivytettävä syntypaikaltaan ennen johtamista ahtaaseen nykyiseen hulevesiviemäriin. Viivytystilavuutta suositellaan varattavaksi 2 m³ jokaista uutta 100 vettä läpäisemätöntä m² kohden. Purkurakenne mitoitettava siten, että viivytystilavuus tyhjenee täyttymisestään vähintään 2 h ja enintään 12 h. Järjestelmällä oltava hallittu ylivuoto. Kiertokadun tulvareitti ohjataan esim. uusien kiinteistöjen itäreunaan avo-ojana tai putkitettuna.

Pohjavesialueet

Suunnittelualueelle ei sijoitu pohjavesialueita.

Ympäristön häiriötekijät

Suunnittelualueella ei sijaitse ympäristönsuojelun kohteita eikä ympäristöhäiriötä aiheuttavia tekijöitä tai pilaantuneita maa-alueita. Alueen ympäristön häiriötekijä on ainoastaan liikenne, joka on vilkasta Kaupakadun-Mämmensalmentien ympäristössä sekä Koulunmäenkadulla. Koulunmäenkadulla liikennöi koulukuljetusten ja huoltoliikenteen raskasta liikennettä, joka aiheuttaa ajoittaista meluhaittaa. Muutoin liikenne on normaalia kaupunkikeskustan liikennettä, jolla ajonopeus on rajoitettu (40 km/h).

3.3. Rakennettu ympäristö

Suunnittelualue on kaupunkiympäristöön rakentunutta asumisen, julkisen palvelun ja virkistyksen yhteensovitettua aluetta. Suunnittelualueen halkaisee kokoojakatuna toimiva Koulunmäenkatu, jonka länsi-pohjoispuolelle sijoittuu pientalovaltaista aluetta ja itä-eteläpuolelle julkista rakennuskantaa ja kerrostalovaltaista keskusta-aluetta.

Kuva 5. Etuosassa Koulunmäen yhtenäiskoulu ja takana näkyy suunnittelualueen pientalovaltaista aluetta, joka on Äänekosken osayleiskaavassa arvotettu kaupunkikuvallisesti arvokkaaksi rakennetuksi ympäristöksi.

Julkiset rakennukset

Keskiosassa kaava-aluetta on Hämeentieltä Mämmensalmentielle johtava Koulunmäenkatu, jonka eteläpuolella sijaitsee koulunmäen yhtenäiskoulun rakennuksia, liikuntatalo sekä Mikon päiväkoti. Uusin koulurakennus on valmistunut vuonna 2019 ja vanhin on vuodelta 1931. Liikuntatalo on rakennettu vuonna 1981 ja uimahalli sen yhteyteen on valmistunut 1995. Mikon päiväkoti on rakennettu vuonna 2009.

Kuvat 6. Kuvan etuosassa näkyy suojeltu keskuskoulu ja Koulunmäen alakoulu. Takaosassa näkyy nykyinen yhtenäiskoulu, joka on purettu ja tilalle rakennetaan uusi koulurakennus. Kuvassa oleva koulurakennusten ympäröimä matalampi rakennusmassa on purettu. Taustalla puiden takaa näkyy punainen tiilirakennus, Äänekosken liikuntatalo/uimahalli.

Kuva 7. Liikuntatalo ja uimahalli. Punatiilinen liikuntatalo rakennettiin alun perin palvelemaan oppilaita, koska koulurakennuksista puuttuivat kunnolliset liikuntatilat. Liikuntatalon suunnitteli arkkitehti Jorma Vesanen. Uuden vuosikymmenen arkkitehtuurityyliä ennakoanut punatiilivuorattu liikuntarakennus valmistui vuonna 1981.

Kuva 8. Mikon päiväkotii (Kuva Googlemaps.fi, 9/2011). Portaat alueelle Mämmensalmentien puolelta.

Kuva 9. Hämeentien ja Mämmensalmentien kulmassa oleva ortodoksisen seurakunnan tsasouna.

Kuva 10. Pitkäkadun varren palvelukoti Lounatuuli.

Kerrostalovaltainen alue

Suunnittelualueen eteläosa on eri aikakausien kerrostalovaltaista aluetta vuosilta 1961 – 2007. Uusimmat kerrostalot ovat Ilmarisenkadun ja Pihakadun varrella.

Kuva 11. Kauppakadun varrella 1960 -luvun kerrostalo "Lompsalinna".

Kuva 12. Yläkuvassa Ilmarisenkadun kerrostalojen rakennuskantaa 2000-luvulta ja alakuvassa Sammonkadun 1970 -luvun rakennuskantaa.

Pientalovaltainen alue

Suunnittelualue koostuu pohjoisosasta pääosin eri aikakausina rakentuneista omakotitaloista sekä pari- ja rivitaloista. Koulunmäen koulujen pohjoispuolella Pohjantien ja Pitkätien varrella sijaitsevalla omakotialueella on eri-ikäisiä ja -mallisia taloja. Pääasiassa 1,5-kerroksisia, hirsirakenteisia 1930- ja 1950-luvun funkis-henkisiä noppataloja sekä rintamamiestyyppisiä taloja. Muutama talo on rakennettu 2000-luvulla. Koulunmäen omakotitaloalue (Pohjantie, Pitkäkatu ja Louhenkatu) on arvotettu paikallisesti maisemallisesti ja rakennushistoriallisesti merkittäväksi ympäristöksi vuoden 2006 inventoinnissa (Juuso Väisänen ja Päivi Andersson).

Kuva 13. Yläkuvissa Rautatienkadun varren pientaloasutusta ja alakuvissa Tapionkadun rakennuskantaa.

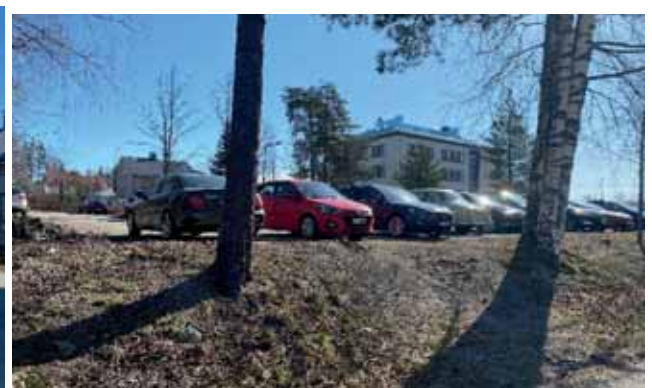
Kuva 14. Louhenkadun varren rakennuskantaa.

Kuva 15. Pitkätien varren rakennuskantaa

Liikennealueet

Suunnittelualueelle sijoittuu katurakennetta sekä pysäköintiin liittyviä korttialueita (LPA). Huuhanpuiston yhteydessä on lisäksi yleinen pysäköintialue. Katurakenne koostuu kokoojakaduista, pihakaduista ja umpikaduista sekä kevyen liikenteen väylistä.

*Kuva 16. Yläkuviissa Koulunmäen ja Koskelanpuiston viereinen kevyen liikenteen väylä ja puiston läpi kulkeva so-
rapintainen väylä. Alakuviissa Louhenkadun pysäköintialuetta.*

Puistoalueet

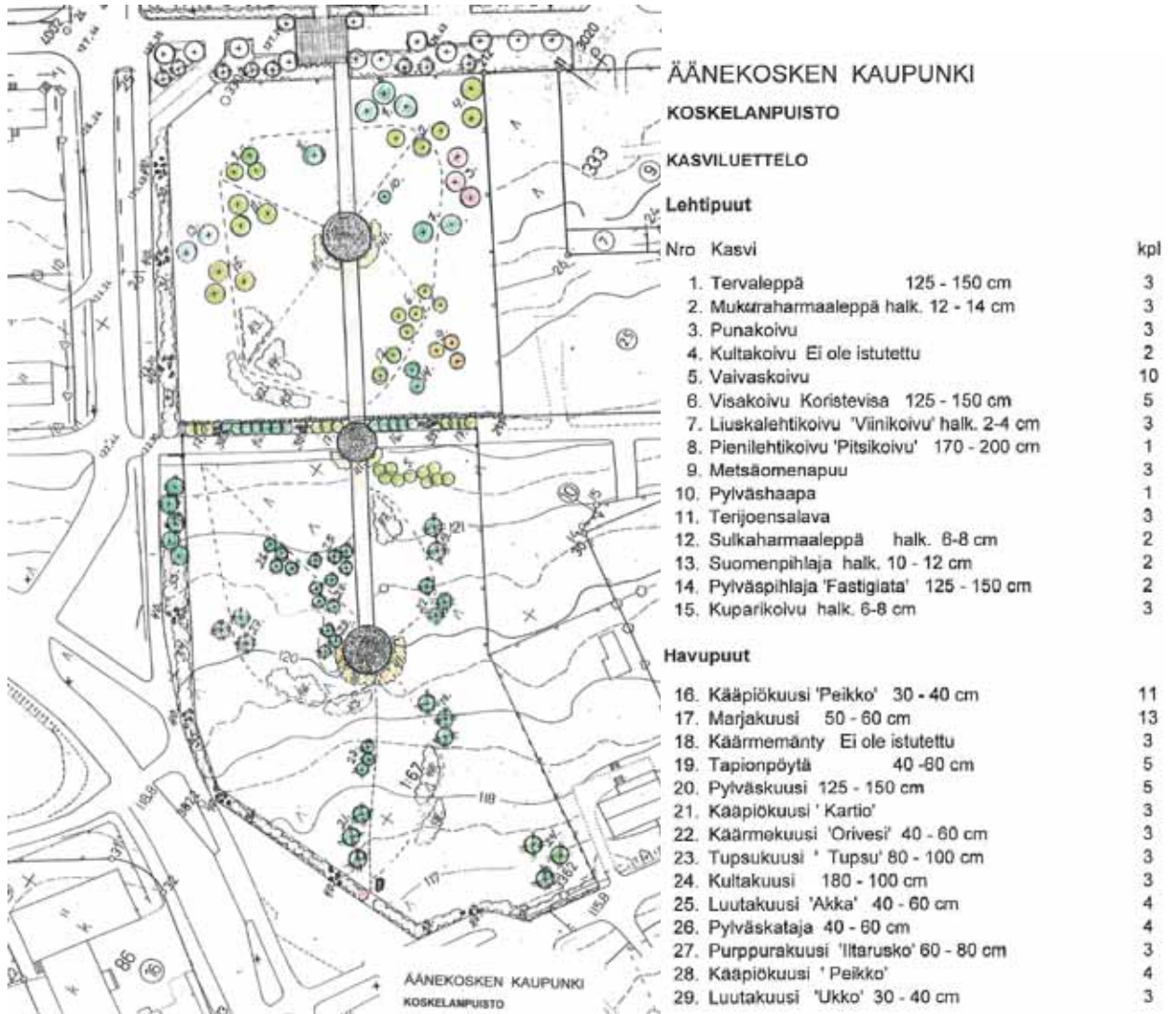
Suunnittelualueella on kolme nimettyä puistoa. *Mikonpuisto* on kooltaan pieni, elokuvaohjaaja Mikko Niskasen mukaan nimetty viheralue koulukeskuksen koillispuolella. Paikalla on sijainnut professori Mikko Niskasen syntymä ja lapsuuskoti.

Kuva 17. Yläkuivissa *Mikonpuiston* muistomerkki nimetyn elokuvaohjaajan mukaan ja kulkuyhteys *Koskelanpuiston* läpi *Koulunmäen* kadulta *Kiertokadulle*.

Keskellä olevissa kuvissa *Huuh*an perhepuiston toiminnallisia osia. *Pump Track* rata valmistui kesäkuussa 2022.

Alakuvassa *Koskelanpuiston* osuutta, jota liitetään koulun piha-alueeseen. Koulun alueeseen rajoitulla osalla ei ole istutettua kasvillisuutta. Taustalla näkyy vanha suojeltava koulurakennus.

Puistoruusut

30.	Mökinruusu	30
31.	Mustialanruusu	30
32.	Suviruusu	20
33.	Kempeleenkaunotar	15
34.	Karoliinanruusu	25
35.	Juhannusruusu	20
36.	Valamonruusu	30
37.	Nukkeruusu	50
38.	Kurttlehtiruusu valk.	50

Köynnöskasvit

39.	Köynnöshortensia	10
40.	Köynnösrusu 'Pohjantähti'	8
41.	Villiviini tavallinen	10

Alppiruusut

42.	'Hellikki'	20
43.	'Helsinki University'	20
44.	'St Michel'	20
45.	'Elviira'	20
46.	'P.M.A. Tigersted'	15
47.	'Haaga'	20
48.	Nukka-alppiruusu 'Pohjolantytär'	10

Kuva 18. Koskelanpuiston alueelle on tehty viher-suunnitelma. Suunnitelman mukaan istutettuja kasveja on puistossa runsaasti. Erityisesti puistoruusuja ja alppiruusuja on istutettu paljon.

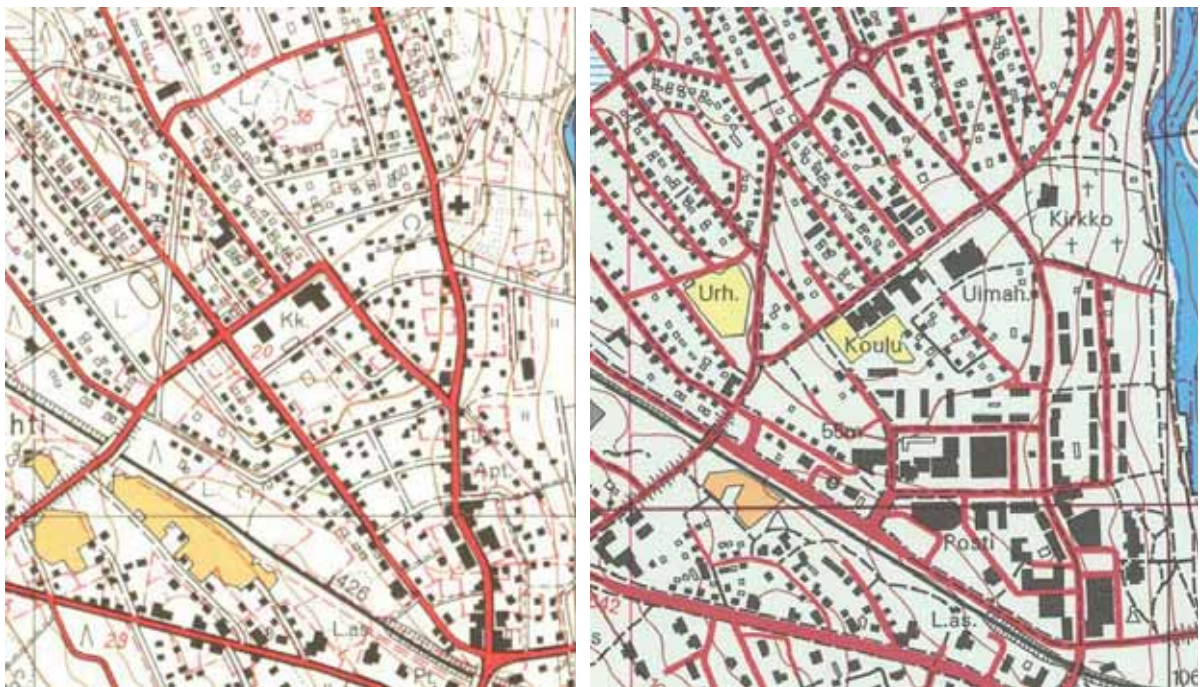
Rakennettu kulttuuriympäristö

Äänekoski 2030 osayleiskaavaa varten laaditussa kulttuuri- ja luonnonympäristö -selvityksessä Louhenkujan ja Pohjantien sekä Rautatienkadun ja Tapionkadun väliset omakotitaloalueet on esitetty kaupunkikuvallisesti arvokkaana alueena (punainen ruuturasteri). Ruuturasterin alla olevia yksittäisiä rakennuksia ei ole esitetty suojelukohteiksi merkinnän kuvatessa lähinnä arvokkaita aluekokonaisuuksia. Aluekokonaisuuksiin kuuluvien rakennusten suojelu selvitetään asemakaavoituksen yhteydessä.

Äänekosken taajamaan on tehty rakennusinventointi vuonna 2006. Äänekoski 2030 osayleiskaavassa suunnittelualueelle on merkitty yksi suojeltava kohde; keskuskoulun kivikoulu (208, suojeltava rakennus tai rakennusryhmä).

Kuva 19. Ote kulttuuri- ja luonnonympäristö -selvityksestä.

Kuva 20. Vasemmanpuoleisessa kuvassa rakentamisen sijoittuminen vuonna 1967 maastokartalla ja oikeanpuoleisessa kuvassa vuonna 1997. Vuonna 1967 on Louhenkuja ollut osa pitkää Keskuskatua aina nykyiseen Viiskulmaan saakka. (Lähde: maanmittauslaitos, vanhat painetut kartat)

Keski-Suomen modernin rakennusperinnön inventointihanke 2012-14

Äänekosken keskusta-alue kuului inventoitavaan kokonaisuuteen. Koulunmäen suunnittelualueen rakennuskannasta inventoinnissa on huomioitu koulurakennusten ohella Äänekosken uimahalli-liikuntatalo, joka valmistui vuonna 1981. *Peruskoulujärjestelmään siirryttiin Äänekoskella sen kaupungiksi tulon vuonna 1973. Ala-aste toimi Koulumäellä, yläaste oli jakaantunut Koulumäelle ja Hiskinmäelle, ja lukio sijoittui Hiskinmäelle. Koulunmäen koulualueetta laajennettiin edelleen vuonna 1978, kun sinne valmistui suunnittelukilpailun tuloksena kahden aiemmin rakennetun koulurakennuksen väliin arkkitehti Jorma Vesasen suunnittelema lisärakennus. Samalla saneerattiin vanhat koulurakennukset, joista toiseen kirjasto sai uusitut tilat. Koululta puuttuivat kuitenkin yhä kunnolliset liikuntatilat, minkä johdosta koulukeskuksen viereen alettiin rakentaa niin ikään arkkitehti Jorma Vesasen suunnittelemaa liikuntataloa. Uuden vuosikymmenen arkkitehtuurityyliä ennakoivat punatiilivuorattu liikuntarakennus valmistui vuonna 1981 ja sisälsi kahdessa kerroksessa maapohjahallin sekä jaettavan palloiluhallin, runsaasti katsomotilaa ja kahvion sekä kunto- ja voimailutilat. Rakennuksen julkisivua elävöitettiin Antti Nordinin Urheiluhullut -seinäreliেifillä.*

Kuva 21. Äänekosken uimahalli-liikuntatalo vuodelta 1981.

Koulunmäen koulualue: *Äänekosken keskustan luoteispuolella sijaitseva peruskouluasteen koulukeskuksen alue on rakentunut 1930-luvulta lähtien, kun ensimmäinen koulurakennus valmistui vuonna 1931. Keskuskansakoulurakennus on arkkitehti Toivo Salervon suunnittelema, arkkitehtuuriltaan hyvin klassistinen kivirakennus. Alueelle valmistui vuonna 1957 arkkitehti Kaarlo Könösen suunnitelmien mukaan toinen kivinen koulurakennus, yläkoulu, vanhemman rakennuksen pohjoispuolelle. Alue on täydentynyt vuonna 1977 lahtelaisen arkkitehtitoimisto Jorma Vesasen suunnitteleamalla lisärakennuksella. Koulurakennuksia on vuosien aikana peruskorjattu ja laajennettu useaan otteeseen, viimeisin peruskorjaus ja laajennushanke on toteutettu vuonna 2010. Useista muutoksista huolimatta rakennusten alkuperäiset ominaispiirteet ovat säilyneet hyvin ja eri aikakausien tuotokset ovat erotettavissa toisistaan. Alue on paikallisesti maisemallisesti, rakennushistoriallisesti ja sivistyshistoriallisesti merkittävä ja merkittävimmät koulujen rakentamisen historiaan liittyvät vaiheet ovat siinä edustettuina. Kokonaisuus sijoittuu keskeiselle paikalle ja sillä on huomattavaa kaupunkikuvallista merkitystä.*

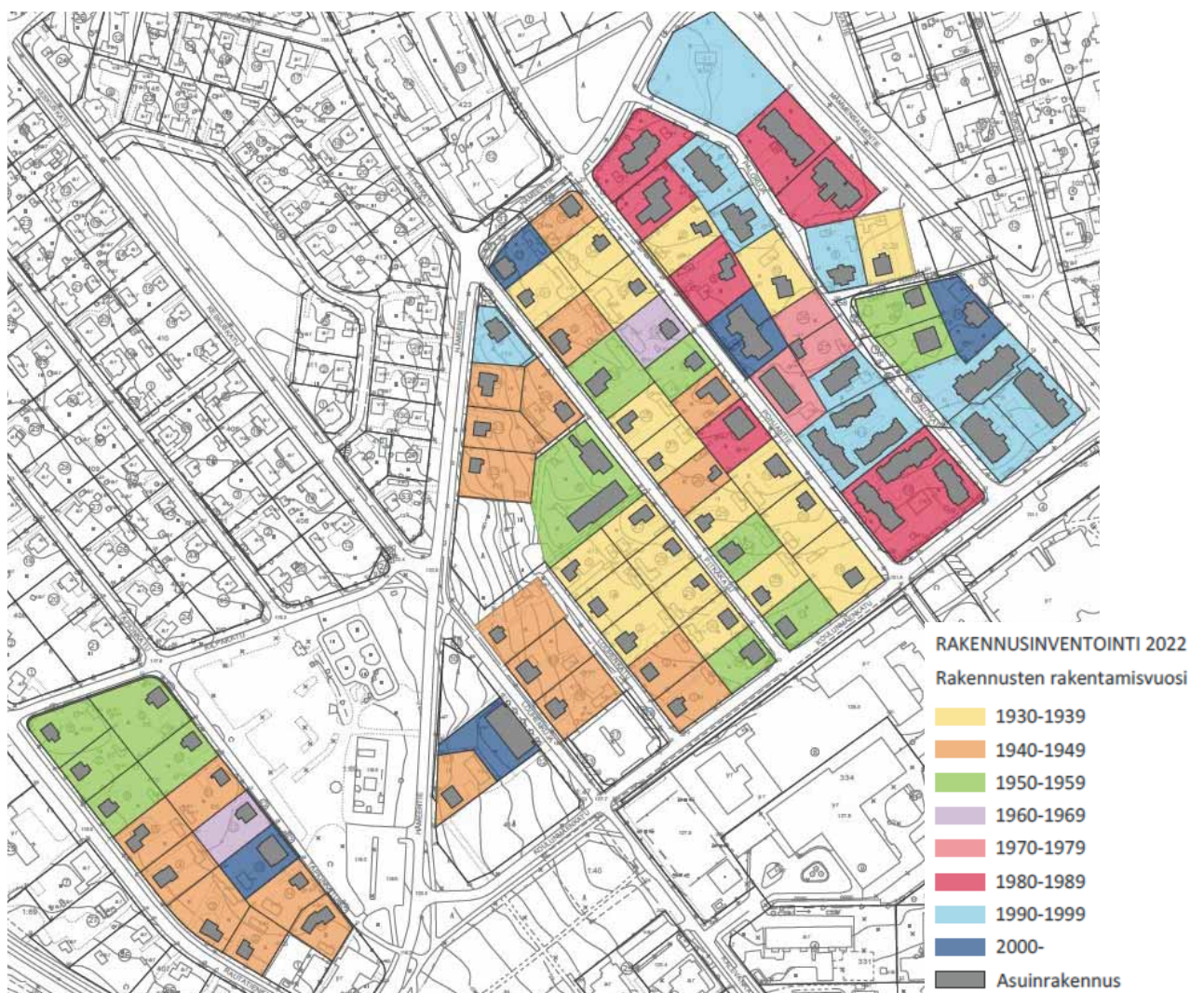
Kuva 22. Koulunmäen kivikoulu.

Koulunmäen pientaloalueen inventointi 2022-24

Koulunmäen asemakaava-alueen kortteleiden 405 ja 414-419 osalta kartoitettiin asuinrakennusten rakentamisvuodet ja sen perusteella tehtiin tarkempi inventointi vuosina 1930-1969 valmistuneiden rakennusten osalta. Inventointia tehtiin kaupungin omana työnä kesän ja syksyn 2022 aikana. Selvitys valmistui 2024 ja se on kaavaselostuksen liitteenä (liite 4).

Yhtenäisestä kokonaisuudesta koostuva vanhin rakennuskanta sijoittuu kortteleihin 405, 415 ja 416. Muutamia yksittäisiä 1930-luvun rakennuksia sijoittuu kortteleihin 417 ja 419. Tarkasteltavalla alueella vuosina 1930-1939 toteutettua rakennuskantaa on yhteensä 20 asuinkiinteistöä, vuosina 1940-1949 toteutettua rakennuskantaa on yhteensä 21 asuinkiinteistöä ja vuosina 1950-1959 toteutettua rakennuskantaa on yhteensä 12 asuinkiinteistöä ja yksi palveluasumisen kiinteistö. 1960-luvulta alueella on ainoastaan kaksi asuinkiinteistöä.

Selkeästi uudempana kokonaisuutena näyttäytyy korttelit 417, 418 ja 419 rakennuskannan ajoituksessa 1970-luvulta aina 2000-luvulle saakka.

Kuva 23. Eri vuosikymmenille toteutunut rakennuskanta Koulunmäen pientaloalueella.

Suosituksat kaavoitukselle:

Inventoinnin perusteella esitetään kaavakartalle suojeltavat rakennukset sr-7-merkinnällä. Yksittäisiä suojeltavia rakennuksia osoitetaan rakennuksille, jotka ovat säilyttäneet ulkohahmonsensa ja mittasuhteensa hyvin, eli julkisivuihin ei ole tehty aikakaudelle sopimattomia muutoksia. Kokonaisuutta turvaavalla alue-merkinnällä on hyvä esittää useita korttelialueita kulttuurihistoriallisten arvojen säilyttämiseksi.

Kuva 24. Inventoinnissa huomioitavana alueena arvotettiin selkeänä kokonaisuutena esiintyvä aluerakenne, jossa rakennuskanta muodostaa aikakaudelleen tyypillisen yhtenäisyyden. Alueelle sijoittuu muutama yksittäinen kiinteistö, jonka rakennuskannan säilyminen on hyvä turvata tiukemmalla asemakaavamääräyksellä.

Muinisjäännökset

Alueelle ei sijoitu muinisjäännöskohteita.

Palvelut, työpaikat ja väestö

Suunnittelualueen lähimmät palvelut sijaitsevat Kauppakadun, Sammonkadun ja Kalevankadun varrella. Suunnittelualueen keskiosassa sijaitsee Koulunmäen yhtenäiskoulu, liikuntatalo ja Mikon päiväkot. Pitkätien varrella on toiminnassa palvelukoti, aikaisemmin viereisessä kiinteistössä on toiminut myös päiväkot ja lastenneuvola, nykyisin tilat ovat tyhjiillään.

Kaava-alueen pohjoisosassa Palokujan varrella on ortodoksiseen seurakuntaan kuuluva tsasouna.

Kaava-alueeseen rajoittuvan Mämmensalmentien itäreunalla sijaitsee Äänekosken kirkko ja seurakuntatalo sekä hautausmaa.

Liikenne

Suunnittelualueen liikenne on vilkasta. Kokoojkatuina alueella ovat Hämeentien ja Mämmensalmentie/Kauppakatu, joiden kautta paljon liikennettä ohjautuu mm. Markkamäen ja Mustaniemen asuinalueille sekä liikuntapuistoon ja Äänekosken satamaan. Näitä katuja yhdistää mm. kokoojkatuna toimiva

Koulunmäenkatu, jonka kautta ohjautuu paljon liikennettä Koulunmäen yhtenäiskouluun ja liikuntatalolle. Liikenne on vilkasta myös keskustan ja torin tuntumassa. Kevyen liikenteen verkosto alueella on hyvä. Pääkatujen varsille on rakennettu erillisiä kevytvyölyitä. Myös Koulunmäen yhtenäiskoulun ja liikuntatalon ympäristössä on paljon erillisiä kevyen liikenteen reittejä mm. keskustaan johtava Mikonraitti.

Kunnallistekniikka

Kaava-alue on kokonaisuudessaan Äänekosken Energia Oy:n toiminta-alueita. Alueelle sijoittuu kunnallisteknistä verkostoa, kuten vesi-, viemäri- ja hulevesijohtolinjoja sekä kaukolämpöverkostoa.

Kuva 25. Suunnittelualueelle vesi- ja viemäriinjastoa sekä hulevesiverkostoa on toteutettu olevan katuverkon mukaisesti. (Kuva: Äänekosken Energia Oy)

Sähkönjakelusta alueella vastaa Äänekosken Energia Oy.

Lisäksi koulun ympäristössä on valokuituverkkoa.

3.4. Maanomistus

Suunnittelualueella on sekä Äänekosken kaupungin, että yksityistä maanomistusta.

4. SUUNNITTELUTILANNE

4.1. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Niiden tehtävänä on mm. varmistaa valtakunnallisesti merkittävien seikkojen huomioon ottaminen maakuntien ja kuntien kaavoituksessa sekä valtion viranomaisten toiminnassa, auttaa saavuttamaan hyvä elinympäristö ja kestävä kehitys. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan tavoitteet on otettava huomioon ja niiden toteuttamista on edistettävä maakunnan suunnittelussa, kuntien kaavoituksessa ja valtion viranomaisten toiminnassa.

Valtioneuvosto on tehnyt 30.11.2000 päätöksen valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista. Päätös tuli voimaan 26.11.2001. Valtioneuvosto on 14.12.2017 päättänyt valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden uudistamisesta. Tavoitteita uudistettiin siten, että ne koskevat nykyistä rajatummien keskeisimpiä valtakunnallisia näkökohtia ja ovat nykyistä selkeämpiä. Päätös tuli voimaan 1.4.2018. Päätöksellä korvattiin aikaisemmin tehdyt päätökset.

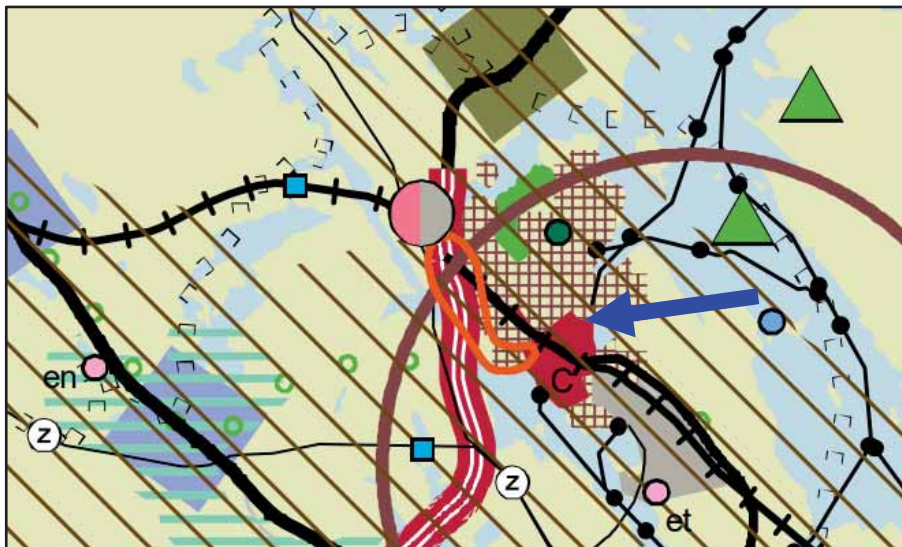
Valtioneuvoston päätöksessä uudet valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet on jaettu viiteen asiakokonaisuuteen:

1. Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
2. Tehokas liikennejärjestelmä
3. Terveellinen ja turvallinen elinympäristö
4. Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
5. Uusiutumiskykyinen energiahuolto

4.2. Maakuntakaava

Keski-Suomen tarkistettu maakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 1.12.2017 ja se on tullut voimaan 26.1.2018.

Koko Keski-Suomi on maakuntakaavassa osoitettu biotalouteen tukeutuvaksi alueeksi. Äänekosken ja Suolahden taajamat muodostavat alueen seutukeskuksen / kuntakeskuksen (ruskea ympyrä), jonka sisälle suunnittelualue sijoittuu. Osa suunnittelualueesta on keskustatoimintojen aluetta (punainen C-alue). Lisäksi asemakaavan suunnittelualueelle on osoitettu seudullisesti merkittävä tiivistettävä taajama -aluetta (ruskea ruuturasteri). Suunnittelualue sijoittuu kulttuuriympäristön vetovoima-alueelle (ruskea vinoviivitus).

Kuva 26. Ote Keski-Suomen maakuntakaavasta, suunnittelualueen likimääräinen sijainti osoitettu sinisellä nuolella.

Keski-Suomen maakuntakaava 2040

Keski-Suomen liitto käynnisti maakuntakaavan päivityksen loppuvuodesta 2020. Päivitys koskee koko Keski-Suomen maakunnan aluetta, Kuhmoinen pois lukien. Maakuntakaava päivitetään Keski-Suomen liiton rullaavan maakuntakaavoituksen periaatteiden mukaisesti. Rullaavassa maakuntakaavoituksessa voimassa olevaa maakuntakaavaa muutetaan kertyneiden muutostarpeiden mukaan. Kaavasta käytetään nimeä Keski-Suomen maakuntakaava 2040. Maakuntavaltuusto hyväksyi 8.12.2023 kaavaehdotuksen, joka käsitteli seudullisesti merkittävää tuulivoimatuotantoa ja liikenteen muutostarpeita. Lisäksi tarkasteltiin hyvinvoinnin aluerakennetta. Maakuntakaava 2040 muuttaa ja täydentää voimassa olevaa maakuntakaavaa näiden teemojen osalta, muilta osin 28.1.2020 lainvoimaan saanut Keski-Suomen maakuntakaava jää voimaan sellaisenaan.

4.3. Yleiskaava

Äänekoski 2030 osayleiskaava on hyväksytty Äänekosken kaupunginvaltuustossa 29.5.2017 ja se on saanut lainvoiman heinäkuussa 2017. Osayleiskaavassa osa suunnittelualueesta on osoitettu pientalovaltaisiksi asuntoalueeksi (AP). Suunnittelualueen pohjoisosaan painottuvasta pientalovaltaisesta asuntoalueesta merkittävä osa on osoitettu myös kaupunkikuvallisesti arvokkaaksi rakennetuksi ympäristöksi (ruuturasteri, 303). Alueen eteläosaan on osoitettu palvelujen ja hallinnon aluetta (PY) ja kerrostalovaltaista asuntoaluetta (AK) sekä lounaisosaan lähivirkistysaluetta (VL). Äänekosken yhtenäiskoulun PY-alueelle on osoitettu suojeltavaksi rakennukseksi Keskuskoulun kivikoulu (SR, 208). Alueen läpi on osoitettu pyöräilyn pääväyliä (sininen palloviiva) sekä virkistyskohde (Vihreä kolmio).

Kuva 27. Ote Äänekoski 2030 osayleiskaavasta. Suunnittelualueen sijainti on osoitettu punaisella rajauksella.

Rakenneyleiskaava 2016

Rakenneyleiskaavan 2016 on kaupunginvaltuusto hyväksynyt 3.11.2008. Suunnittelualue on tiivistävää kaupunkikeskustaa ja kehitettävää kaupunkimaista aluetta.

Kuva 28. Otteita rakenneyleiskaavasta 2016 ja sen määräyksistä.

4.4. Asemakaava

Suunnittelualueella on voimassa 22.4.1967, 20.3.1969, 7.5.1969, 8.9.1976, 8.5.1980, 2.12.1991, 10.11.1995, 26.12.1996, 8.2.1997, 19.3.1997, 29.5.2000, 19.6.2000, 24.4.2006, 26.1.2015, 24.8.2015, 30.3.2009, 7.10.2019, 30.3.2020 hyväksytyt/vahvistetut asemakaavat.

Voimassa olevissa asemakaavoissa suunnittelualueelle on osoitettu korttelialueita omakotirakennuksille / erillispientaloille / asuinpientaloille (AO, AO-2, AP, AP-2, AP-8), asuinrivitaloille (AR). Näille pientalojen korttelialueille rakennusoikeus on osoitettu tonttitehokkuudella $e=0,25$ ja $e=0,30$. Asuinkerrostalojen ja asuinliikerakennusten korttelialueita (AK, AK-3, AK-5, AK5, AL). Rakennusoikeudet näille alueille on osoitettu tonttitehokkuudella $e=0,60$ tai $e=0,80$ sekä rakennusoikeusluvulla 1710, 1860 tai 2100. Alueella on kolme yleisten rakennusten korttelialuetta (Y) kaksi opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialuetta (YO). Y-alueiden rakennusoikeudet on osoitettu tonttitehokkuudella $e=0,40$. Lisäksi alueella on neljä puisto- ja lähivirkistysaluetta (P, VP, VL) sekä urheilu- ja virkistyspalvelualue (VU). Suunnittelualueelle on osoitettu myös yksi yleinen pysäköintialue (LP) sekä kaksi autopaikkojen korttelialueita (LPA).

Suunnittelualueen katuverkostosta Koulumäenkadun ja Kalevankadun välinen osuus, Mikonraitin itäosa sekä osia Palokujasta on osoitettu jalankululle ja polkupyöräilylle varatuksi kaduksi (viivarasteri, pp). Lisäksi Mikonraitin länsiosa on osoitettu jalankululle ja polkupyöräilylle varatuksi kaduksi, jolla tontille ajo on sallittu (viivarasteri, pp/t). Kalevankadun jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katuosuus jatkuu suunnittelualueen Louhenkujalla pihakaduksi osoitettuna merkintänä (vinoviivoitus).

Kuva 29. Ote ajantasa-aseamakaavasta, suunnittelualue rajattu sinisellä katkoviivalla

4.5. Muut selvitykset ja suunnitelmat

Jälleenrakennuskauden rakentamistapaohjeet 2019

1940- ja 1950-luvun pientaloalueiden rakentamistapaohjeet on laadittu Äänekosken kaupungin alueella olevien omaleimaisten ja yhtenäisten ns. jälleenrakennuskaudella rakennettujen asuinalueiden korjaus-, laajennus- ja täydennysrakentamisen ohjaukseen rakennetun ympäristön perinnettä ja ominaispiirteitä kunnioittavalla ja siihen sopeutuvalla tavalla. Vanhan rakennuksen kunnostusta tai laajennusta harkittaessa on suunnittelulle ja eri vaihtoehtojen harkitsemiselle varattava riittävästi aikaa.

Rakentamistapaohjeessa määritellään mm. suositeltavia julkisivumateriaaleja, rakennuksen massoitte-
lua, katto- ja räystäsmuotoja sekä ikkunoiden ja ovien tyyliä. Rakentamistapaohjeet ovat tämän kaa-
vaselostukseen liitteenä (Liite 4).

Rakennusjärjestys

Äänekosken kaupungin rakennusjärjestys on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 11.12.2006.

Rakennuskiellot

Suunnittelualue ei ole rakennuskiellossa.

Pohjakartta

Äänekosken kaupunki ylläpitää asemakaavoitetun alueen pohjakarttaa. Pohjakartta on hyväksytty 4.12.2023.

5. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

5.1. Asemakaavan suunnittelun tarve

Suunnittelu on käynnistetty kaupungin omasta aloitteesta. Kaavamuutoksen tarkoituksena on saattaa ajan tasalle alueen osin vanhentunut asemakaava. Kaava-muutoksen yhteydessä yhtenäistetään alueen kaavamerkintöjä sekä tarkistetaan alueen rakennusoikeuden määriä.

Koulunmäen yhtenäiskoulun yläkoulu tarvitsi toimenpiteitä huonon kunnon ja tilojen epäkäytännöllisyyden suhteen. Yläkoulurakennus on purettu ja uudelle koulurakennukselle myönnettiin poikkeamislupa kaupunginhallituksen päätöksellä 19.6.2023. Asemakaavan muutoksessa mahdollistetaan koulun tontin laajentaminen ja riittävä rakennusoikeus lisärakentamiselle. Koulutoimen toiminnallisuus huomioiden oli tarpeen tarkastella paikoitusalueita koulun henkilökunnalle. Koulurakennukseen on tarve mahduttaa tilat Ala-Keiteleen musiikkiopistolle ja uudet nuorisotilat.

Kuva 30. Havainnekuva tarvesuunnitelmasta (Arkkitehtipalvelu Oy, Jyväskylä).

5.2. Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset

Asemakaavan muutos on käynnistetty ja saatettu vireille kaupunginhallituksen päätöksellä 20.1.2020 kaavoituskatsauksen 2020 yhteydessä.

5.3. Osallistuminen ja yhteistyö

5.3.1. Osalliset

Osallisia ovat kaikki, jotka tuntevat itsensä osallisiksi. MRL 62 §:n mukaan osallisia ovat alueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä ne viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään. Viranomaisia ovat Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Keski-Suomen liitto, Keski-Suomen museo, Keski-Suomen pelastuslaitos sekä Äänekosken kaupungin kaupunkirakennelautakunta, ympäristölautakunta,

opetus- ja kasvatustaloutta sekä kulttuuri- ja liikuntalautakunta. Muita toimijoita alueella ovat Äänekosken Energia Oy sekä muut alueella toimivat yhdistykset ja yritykset.

5.3.2. Vireilletulo

Asemakaavan muutos on käynnistetty ja saatettu vireille kaupunginhallituksen päätöksellä 20.1.2020 kaavoituskatsauksen 2020 yhteydessä. Kaavan vireilletulosta on ilmoitettu *Pikkukaupunkilainen* -lehdessä 29.1.2020. Kaavan sisältöä ja laadintaa kuvaava osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) laadittiin 16.12.2019 ja asetettiin nähtäville maankäyttö- ja rakennuslain 63 §:n mukaisesti Äänekosken kaupungintalolle ja www-sivustolle. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa on päivitetty 6.6.2022. OAS on kaavaselostuksen liitteenä (Liite 1) ja sitä täydennetään tarvittaessa kaavaa valmisteltaessa.

5.3.3. Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt

Kaavaluonnosaineiston valmistelussa on hyödynnetty kaupunkirakennepalveluiden viranhaltijoiden tietotaitoa sekä yhtenäiskoulun suunnittelusta vastaavan arkkitehtitoimiston materiaalia. Kaavaluonnosaineiston nähtävillä olosta osallisia ja kuntalaisia tiedotettiin kaupungin kotisivuilla sekä *Pikkukaupunkilainen* ja *Äänekosken kaupunkisanomat* Äks. -lehdissä. Lisäksi suunnittelualueen maanomistajille lähetettiin kirje valmisteluaineiston nähtäville asettamisesta. Kaavaluonnos asetettiin julkisesti nähtäville MRL 62 § ja MRA 30 § mukaisesti 22.6. – 12.8.2022 väliseksi ajaksi. Osallisilla oli mahdollisuus jättää mielipiteensä kaava-aineistosta.

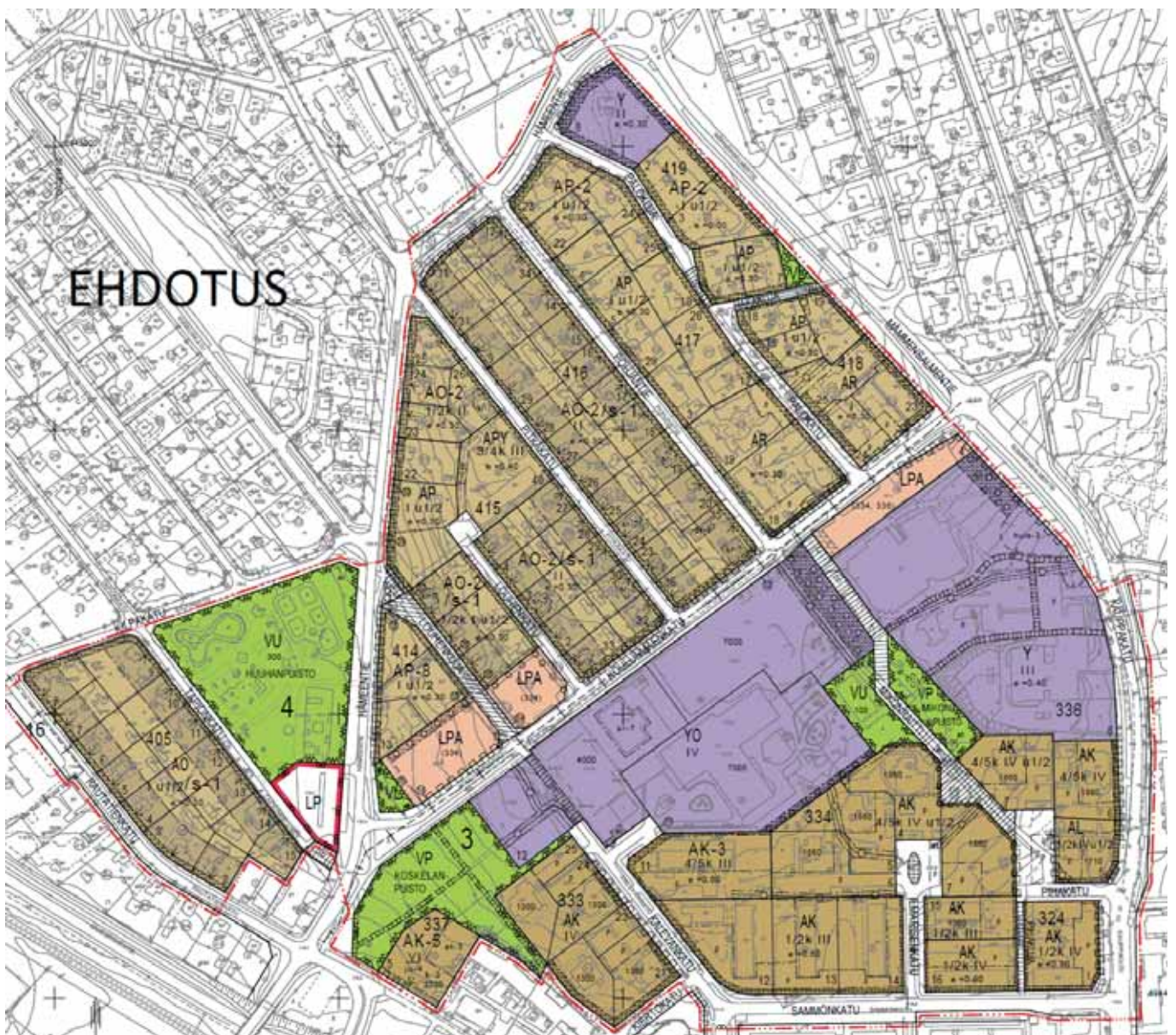
Kuva 28. Ote 6.6.2022 päivätystä, nähtävillä olleesta kaavaluonnoskartasta.

Luonnosvaiheen palaute: Määräaikaan mennessä saatiin yhdeksän (9) lausuntoa ja neljä (4) mielipidettä. Lausunnoissa esitettiin lisäselvitystarvetta liito-oravien osalta ja täydentävän rakennusinventoinnin laatimista pientaloalueelle. Mielenkiintoisissa eniten kantaa otettiin Koulunmäen kadun koululiikenteen tuomaan meluun.

Tulleet lausunnot on sisällytetty kokonaisuudessaan vuorovaikutusraporttiin ja mielipiteistä tiivistelmät. Vuorovaikutusraportti on kaavaselvityksen liitteenä (Liite 6) ja siinä esitetään vastineet tulleisiin palautteisiin.

Kaavaehdotus valmistui nähtäville asetettavaksi 5.2.2024.

Ehdotusvaiheen kuulemistä varten kaava-aineisto asetettiin nähtäville kaupungin kotisivuille ja kaupungintalon aulaan 14.2. - 15.3.2024 väliseksi ajaksi MRL 65 § ja MRA 27 § mukaisesti ja pyydettiin tarvittavat lausunnot. Kaikkia kaava-alueen maanomistajia tiedotettiin henkilökohtaisella kirjeellä ehdotusaineiston nähtäville asettamisesta. Kaavaehdotuksesta tullut palaute ja palautteeseen laaditut vastineet on koottu kaava-aineiston liitteenä olevaan vuorovaikutusraporttiin (Liite 6).

Kuva 29. Ote 5.2.2024 päivätystä kaavaehdotuskartasta.

Ehdotusvaiheen palaute:

Määräaikaan mennessä saatiin kolme lausuntoa ja kaksi muistutusta. Tulleet lausunnot ja muistutukset on sisällytetty kokonaisuudessaan vuorovaikutusraporttiin. Vuorovaikutusraportti on kaavaselostuksen liitteenä (Liite 6) ja siinä esitetään vastineet tullessiin palautteisiin.

Ehdotusvaiheen jälkeen kaavakartalle on tehty tekniset tarkistukset mm. korttelin 334 tontille 10 on tontin etelärajan sijaintia tarkistettu ja maanalaisten johtojen sijainti on siirretty Mikonraitin viereen. Koulun tontille on lisätty aluevaraukset (h-2) huoltoliikenteelle ja pelastustoimelle. Kortteliin 414 on lisätty LPA-alueelle ohjeellinen ajoyhteys -merkintä jatkumaan myös pohjoisreunalle ja ajoneuvon liittymäkiellon sijaintia on tarkistettu Koulunmäen kadun varressa.

Kaavan hyväksymisestä päättää Äänekosken kaupungin hallintosäännön mukaan Äänekosken kaupunginvaltuusto. Kaavan hyväksymisestä kuulutetaan kaupungin ilmoitustaululla, *Pikkukaupunkilainen* -lehdessä sekä kaupungin kotisivuilla. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt asemakaavan kokouksessaan 15.4.2024 § 8.

Kuva 30. Ote hyväksyttäväksi valmistellusta kaavaehdotuksesta 8.4.2024

5.3.4. Viranomaisyhteistyö

Aloitusvaiheen viranomaisyhteistyötä ei ollut tarpeen järjestää, sillä kaavahanke ei ole maakunnallisesti tai valtakunnallisesti merkittävä. MRA 26 § mukaisen viranomaisyhteistyön tarve selviää hankkeen ehdotusvaiheen jälkeen. Kaavan valmisteluun on osallistunut Äänekosken kaupungin eri toimialojen viranhaltijoita.

5.4. Asemakaavan tavoitteet

5.4.1. Lähtökohta-aineiston asettamat tavoitteet

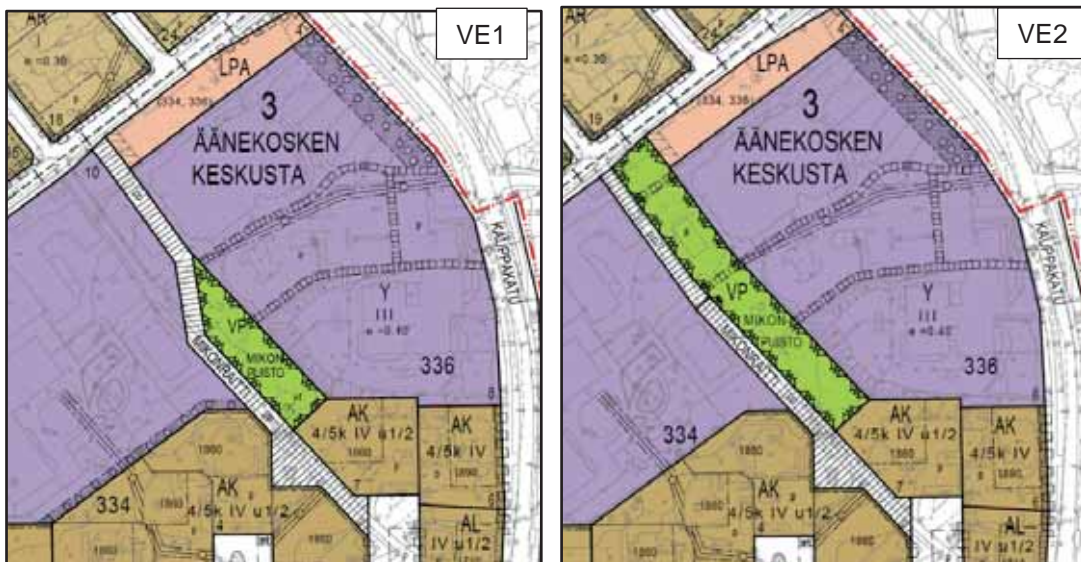
Kaavasuunnittelu on käynnistetty tavoitteena tarkastella koulunmäen yhtenäiskoulun sijoittamismahdollisuuksia korttelissa 334. Suunnittelualueelle sijoittuvan pientaloalueen osalta vanhentuneiden kaavamerkintöjen ja -määräysten ajanmukaisuuden tarkastelu oli samassa yhteydessä tarkoituksenmukaista.

5.4.2. Prosessin aikana syntyneet tavoitteet, tavoitteiden tarkentuminen

Vireilletulon jälkeen on suunnittelualueen laajuuteen tehty muutoksia. Yhtenäiskoulun suunnittelun yhteydessä on tarkentunut tavoite paikoitusalueiden lisäämisestä henkilökunnan käyttöön. Luonnosvaiheen valmistelussa lisäksi päätettiin sisällyttää kaavaan mukaan eteläosan kerrostalokorttelialueita, tavoitteena päivittää korttelinumeroita ja selkeyttämään kaavamerkintöjä.

5.5. Vaihtoehtojen arviointi ja vertailu

Alue on rakentunutta ympäristöä. Pientalo- ja kerrostalorakentuminen on pääosin yksityisessä maanomistuksessa, joten suuria vaihtoehtotarkasteluita ei niille alueille laadittu. Vaihtoehtotarkastelua on tehty Koulunmäen yhtenäiskoulun tontista ja sen viereisestä kevyen liikenteen väylän sijainnista sekä pysäköintialueen osoittamisesta korttelin 414 kaakkoiskulmaan.

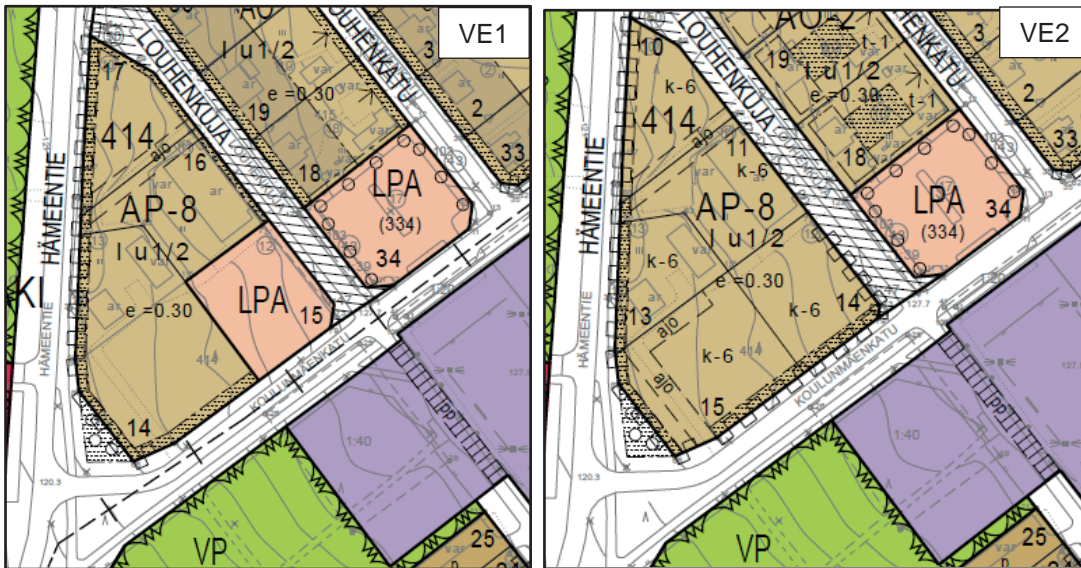

Kuva 29. Otteet vaihtoehtotarkastelusta yhtenäiskoulun ja liikuntatalon väliseltä alueelta.

Vaihtoehto 1; kevyen liikenteen väylän sijainti tulee muuttumaan rakennettuun väylään verrattuna. Linjausmuutoksella saadaan suoralle polkupyöräilyn väylälle estevaikutusta, kun Pohjantieltä ei enää ole suoraa kulkua Koulunmäenkadun yli Mikonraitille. Vaihtoehdossa turvallisuus paranee pyöräilijöiden ajonopeuksien pienentyessä risteysalueella. Kustannuksia kaupungille muodostuu linjausmuutoksen rakentamisesta jonkin verran. Koulun tontille saadaan väljyyttä, jolloin tontin suunnittelulle tulee mahdollisuuksia eri toimintojen järjestämiseksi.

Vaihtoehto 2; kevyen liikenteen väylä jää toteutuneeseen sijaintiin. Väylällä on suora yhteys Koulunmäenkadun yli Pohjantielle. Kustannuksia ratkaisusta ei kaupungille muodostu. Koulun tontti jää koillisosastaan ahtaammaksi, jolloin pihatoimintojen suunnittelulle ei välttämättä jää vaihtoehtoja.

Molemmissa ratkaisuisa Mikonpuustoon rakennettu oleskelualue säilyy. Puustoa Mikonraitin varrella voidaan säilyttää molemmissa vaihtoehdoissa. Kaavan valmisteluun valittiin vaihtoehto 1.

Kuva 30. Otteet korttelin 414 vaihtoehtoista.

Vaihtoehto 1; ratkaisussa poistuu Koulunmäenkadun suuntainen tontti, joka muuttuu osittain paikoitus-alueeksi ja osittain yhdistetään tonttiin 13. Ratkaisussa koulun henkilökunnalle saadaan kaivattua paikoitustilaa, millä vältetään nykyisin Louhenkadun varteen pysäköiminen. Yksityisen tontti saadaan suuremmaksi ja kulku suoraan Koulunmäenkadulta ilman rasitteita. Kaupungilta poistuu yksi AP-8 tontti. Tontille ei ole ollut kysyntää, joten siltä osin vaihtoehto ei haittaa alueen rakentumista.

Vaihtoehto 2; vaihtoehdossa voimassa olevaan kaavaan ei tehdä muutoksia. Koulun henkilökunnalle ei esitetä lisää paikoitusta. Korttelin 414 tontille 13 kulku tapahtuu vaihtoehdossa tontin 15 kautta ajoyhteydellä osoitettuna. Kaupungille ei tule kustannuksia paikoitusalueen rakentamisesta. Haitta Louhenkadulla säilyy, kun koulun henkilökunnan autoja pysäköidään kadun varrelle.

Kaavan valmisteluun valittiin vaihtoehto 1.

6. ASEMAKAAVAN KUVAUS

6.1. Kaavan rakenne

Kaava-alue on toteutunutta rakentamisen ja katuverkoston yhdistelmää. Alueelle sijoittuu selkeät viheralueet, joiden kautta on järjestetty turvalliset kevyen liikenteen yhteydet Äänekosken ydinkeskustaan saakka. Osa viheralueista on osa korttelialuetta, rakentamisen ulkopuolelle jätettyä viherympäristöä. Katuverkko on osoitettu pääosin alueelle muodostuneiden katujen mukaisesti. Uutta katuverkkoa ei kaavalla muodostu.

Kaavalla osoitetaan laaja opetustoiminnalle varattu tontti, jolle on arkkitehtisuunnittelussa uuden koulurakennuksen rakentaminen. Lopputuloksena alueella tulee olemaan kolme koulurakennusta; vanha kivikoulurakennus, käytössä oleva uusi alakoulurakennus ja uusi rakennettava yhtenäiskoulurakennus. Vanha Koulunmäen yläkoulurakennus tontin koillisosassa on purettu uuden koulun tieltä.

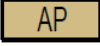
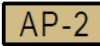

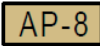

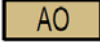
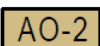
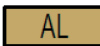
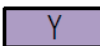
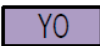

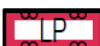
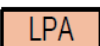
Suunnittelualan luoteisosan asumisen alueille sijoittuu niin erillispientaloja kuin rivitalojakin. Kerrostaloasuminen keskittyy suunnittelualan eteläosaan aivan ydinkeskustan viereen.

Alue on laajalta osaltaan rakennettua ympäristöä. Viheralueet ovat keskittyneet suunnittelualan lounaisosaan. Virkistyskäytön ulkopuolista viherympäristöä toki muodostuu rakentuneiden tonttien puutarhoissa.

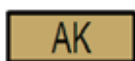
6.1.1. Mitoitus

Suunnittelualueen pinta-ala on noin 31,1 ha. Kaavassa on osoitettu asumiseen varattuja korttelialueita yhteensä noin 15 ha (AO, AP, AR, AK, AL, APY). Rakennusoikeutta muodostuu asumiselle yhteensä 65716 k-m² verran. Rakennusoikeudet on osoitettu tonttitehokkuudella tai kokonaisluvulla. Yleisten rakennusten korttelialueita muodostuu n. 6 ha (Y, YO). Rakennusoikeutta on osoitettu tonttitehokkuudella yhteensä noin 28957 k-m². Pysäköintialueita muodostuu 0,98 ha (LP, LPA), puisto- ja virkistysalueita 2,7 ha (VP, VL, VU) ja katualuetta on osoitettu noin 6,1 ha.

Tarkempi tilasto muutoksista esitetään asemakaavan seurantalomakkeessa, joka on kaavaselostuksen liitteenä (Liite 2).

Alue	Pinta-ala (ha)	Rakennusoikeus (k-m ²)	Tehokkuus
 AK	4,63	31095	0,67
 AK-3	0,43	2590	0,60
 AP	1,89	5670	0,30
 AP-2	0,90	2700	0,30
 APY	0,35	1382	0,40
 AP-8	0,40	1190	0,30
 AR	1,13	3397	0,30
 AO	1,57	4702	0,30
 AO-2	3,89	11680	0,30
 AL	0,20	1710	0,87
 Y	2,79	10957	0,39
 YO	3,21	18000	0,56
 VL	0,09		
 VP	1,02		
 VU	1,57	400	0,03
 LP	0,21		
 LPA	0,77		
Kadut	6,07		
Yhteensä	31,12	95073	

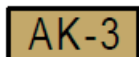
Korttelialueet

Asuinkerrostalojen korttelialue.

Alueella olevat kerrostalot ovat pääosin osoitettu AK- merkinnällä. Tonttien pinta-alat ovat pysyneet samoina. Rakennusoikeudet on osoitettu tonttitehokkuutena tai kokonaisluvulla. Kerrosluvut ovat pysyneet samoina voimassa olevan asemakaavan mukaan. Rakennusalat ja tontin pysäköintialueet on osoitettu sitovalla tai ohjeellisella rakennusala -merkinnällä.

Tonteille on osoitettu alueella kulkevat kunnallistekniset verkostot rasitteina.

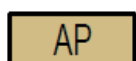
Asuinkerrostalojen korttelialue, jolle saa sijoittaa julkisia tai yksityisiä palveluja.

Alueelle on osoitettu yksi kerrostalo AK-3 -merkinnällä Kalevankadun päähän kortteliin 334. Merkintä on osoitettu nykyisen toiminnan ja voimassa olevan asemakaavan mukaisesti. Rakennusoikeus on osoitettu tonttitehokkuudella $e=0,60$. Kerrosluvuksi on osoitettu 4/5 k III. Rakennusalat ja tontin pysäköintialue on osoitettu sitovalla rakennusala -merkinnällä. Tontille on osoitettu alueella kulkevat kunnallistekniset verkostot rasitteina.

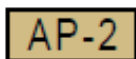
Asuinkerrostalojen korttelialue. Korttelin rakennusten tulee muodostaa yhtenäinen kokonaisuus. Rakennuksen maantasokerroksen alasta voidaan käyttää 30 % liiketäi toimistorakentamiseen. Kunkin porrashuoneen pinta-alasta kerrosalaan laskeetaan 15 k-m². Merkityn rakennusoikeuden lisäksi saa rakentaa erillisiä talousrakennuksia ja autotalleja enintään 100 k-m². Pienehköt talousrakennukset voi sijoittaa myös rakennusalan ulkopuolelle. Tonttien piha-alueet on rakennettava yhtenäisesti eikä tonttien välisiä rajoja saa aidata.

Korttelissa 337 olevan asuinkerrostalotontin rakennusoikeus on 2100 k-m². Asuinrakennuksen kerros-luku on toteutettava IV/VI korkuisena. Tontin pohjoisosaan on osoitettu **at-3** -merkintä, jolla veloitetaan rakentamaan pituudeltaan alle 20 m talousrakennus. Julkisivuja koskien on osoitettu **ju-4** -merkintä ohjaamaan rakennusten ulkonäköä. **k-3** -merkintä ohjaa rakentamista mm. kattomuodon ja -kaltevuuden osalta. Nuoli -merkinnällä veloitetaan asuinrakennus rakentamaan kadun suuntaisesti rakennusalan rajaan kiinni.

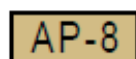
Asuinpientalojen korttelialue.

Pohjantien ja Palokadun varrella olevista omakotitaloista ja paritaloista osa on osoitettu AP -merkinnällä. Korttelin 417 tontit 28 ja 29 on osoitettu kaavassa isommiksi tonteiksi yhdistämällä viereiset tontit toisiinsa. Kerrosluvut ovat I u/2 ja rakennusoikeus on annettu tonttitehokkuutena $e=0,30$.

Asuinpientalojen korttelialue. Alueelle saa rakentaa vain kaksiasuntoisia pientaloja.

Pohjantien varrella korttelin 417 pohjoisosa ja Palokujan varrella korttelissa 419 osa tonteista on osoitettu AP-2 -merkinnällä toteutuneen tilanteen mukaisesti. Kerrosluvut ovat I u/2 ja rakennusoikeus on annettu tonttitehokkuutena $e=0,30$.

Asuinpientalojen korttelialue. Julkisivujen päämateriaalina tulee käyttää ympäristöön sopeutuvaa vaaleaksi maalattua lautaa tai rapattua pintaa. Rakennusten tulee muodostaa olemassa olevien ja korttelin muiden rakennusten kanssa muodoltaan ja mittasuhteiltaan yhtenäinen kokonaisuus.

Korttelin 414 tontit on osoitettu AP-8 -merkinnällä. Kerrosluku on I u1/2 ja rakennusoikeus on annettu tonttitehokkuutena e=0,30.

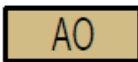
Asuinpientalojen ja yleisten rakennusten korttelialue.

Kortteliin 415 on osoitettu yksi rakentunut tontti APY -merkinnällä. Kerrosluvuksi on osoitettu 3/4 k III ja rakennusoikeus tonttitehokkuudella e=0,40. Tontin lounaiskulmaan on osoitettu ohjeellinen ajoyhteys -merkintä.

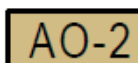
Rivitalojen ja muiden kytkettyjen asuinrakennusten korttelialue.

Korttelien 417 ja 418 eteläosan tontit Pohjantien ja Palokadun varrella on osoitettu AR -merkinnällä. Tonteilla on jo olemassa olevat rivitalot. Kerrosluvuksi on osoitettu I ja rakennusoikeus tonttitehokkuudella e=0,30.

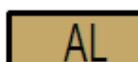
Erillispientalojen korttelialue.

Korttelin 405 rakennetut omakotitontit Tapionkadun ja Rautatienkadun varrella on osoitettu AO -merkinnällä. Kerrosluvuksi on osoitettu I u1/2 ja rakennusoikeus tonttitehokkuudella e=0,30. Kortteliin on osoitettu /s-1 -merkintä, jolloin alueella tapahtuvan rakentamisen ja ympäristötoimenpiteiden tulee olla alkuperäiseen kokonaisuuteen soveltuvia

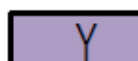
Erillispientalojen korttelialue. Asuinrakennus tulee rakentaa kiinni kadun puoleiseen rakennusalan sivuun. Julkisivujen päämateriaalina tulee käyttää ympäristöön sopeutuvaa maalattua laattaa tai rapattua pintaa. Rakennusten tulee muodostaa olemassa olevien rakennusten kanssa muodoltaan ja mittasuhteiltaan yhtenäinen kokonaisuus.

AO-2 -merkinnällä on osoitettu kokonaisuudessaan korttelin 416 omakotitontit ja neljä tonttia korttelissa 415. Korttelissa 415 kerrosluvuksi on osoitettu ½ k II ja korttelissa 416 kerrosluvuksi on osoitettu II. Rakennusoikeus on osoitettu tonttitehokkuudella e=0,30. Suojeltavat rakennukset on osoitettu sr-7 -merkinnällä. Molempiin kortteleihin on osoitettu /s-1 -merkintä, jolloin alueella tapahtuvan rakentamisen ja ympäristötoimenpiteiden tulee olla alkuperäiseen kokonaisuuteen soveltuvia.

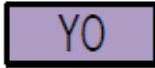
Asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialue.

Korttelin 336 tontti 5 on osoitettu AL -merkinnällä Kauppakadun ja Pihakadun kulmassa. Kerrosluvuksi on osoitettu IV u1/2 ja rakennusoikeus kokonaisluvulla 1710 k-m². Rakennusalat ja tontin pysäköintialueet on osoitettu sitovalla rakennusala -merkinnällä.

Yleisten rakennusten korttelialue.

Korttelin 336 liikuntatalon ja Mikon päiväkodin tontti ja korttelin 419 tontti 8 on osoitettu Y -merkinnällä. Kerrosluvuksi on korttelissa 336 osoitettu III ja rakennusoikeus tonttitehokkuudella e=0,40. Korttelissa 419 kerrosluvuksi on osoitettu II ja rakennusoikeus tonttitehokkuudella e=0,30. Kortteliin 336 on osoitettu hulevesille aluetta viivytykseen sekä kevyen liikenteen verkostoa pp -merkinnällä.

Opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue.

Korttelin 334 on osoitettu 3 tonttia YO -merkinnällä. Kerrosluvaksi on osoitettu IV ja rakennusoikeus kokonaisluvulla 18000 k-m². Tontille on osoitettu viemäri- ja vesijohtorasitteet sekä väylä kevyelle liikenteelle. Vanha Kivikoulu on osoitettu suojeltavaksi **sr-7** -merkinnällä, jonka määräys; *Suojeltava rakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja kaupunkikuvan kannalta arvokas rakennus, jonka ominaispiirteet tulee korjaus- ja muutostöissä säilyttää. Erityisesti julkisivukorjauksissa tulee käyttää alkuperäisiä tai niitä vastaavia materiaaleja. Rakennuslupaa vaativissa toimenpiteissä on kuultava museoviranomaista*

Ilmarisenkadun kerrostaloalueen rajalle on osoitettu istutettava alueen osa ja säilytettävä/istutettava puurivi

Viheralueet

Puisto.

VP -merkinnällä on osoitettu *Koskelanpuisto* ja *Mikonpuisto*. *Koskelanpuistoa* supistetaan koilliskulmasta koulun tarpeisiin. Lisäksi puistoaluetta laajennetaan lounaiskulmasta, jossa katuaukioksi varattu alue muutetaan Koskelanpuistoon kuuluvaksi. Puiston erityispiirteenä on sinne istutetut alppiruusut ja muu kasvillisuus. *Mikonpuistoa* supistetaan pohjoisosasta ja sen viereinen kevyen liikenteen väylä siirtyy itään päin. *Mikonpuistossa* sijaitsee muistomerkki nimetyn elokuvaohjaajan mukaan. Lisäksi puistoon on osoitettu kaksi et -aluetta yhdyskuntateknistä huoltoa palveleville rakennuksille ja laitteille.

Lähivirkistysalue.

VL -merkinnällä on osoitettu pieni 372 m²:n alue Mämmensalmentien ja Hakakujan kulmasta

Urheilu- ja virkistyspalvelujen alue.

VU -merkinnällä on osoitettu Huuhan leikkipuisto ja koulun tontin kaakkoispuolella sijaitseva urheilualue. Rakennusoikeudet on osoitettu kokonaisluvuilla 300k-m² ja 100 k-m².

Katu- ja liikennealueet

Suunnittelualueen kadut ja pysäköintialueet ovat pääosin asfalttipäällysteisiä.

Yleinen pysäköintialue.

LP -merkinnällä on osoitettu yleinen pysäköintialue Huuhan leikkipuiston eteläosaan.

Autopaikkojen korttelialue.

Kortteleiden 414 ja 415 eteläosaan on osoitettu LPA -merkinnällä autopaikkojen korttelialuetta. LPA -alueen pohjoispuolelle tulee rakentaa 1,8 m korkea puuaita. Puuaita tulee sijoittaa 4 metriä tontin rajasta paikoitusalueen suuntaan, jotta alueella olevaa puustoa on mahdollista jättää näkösuojaksi asuinrakennuksen suunnasta katsottuna. Istutettava alueen osa korttelissa 414 on 6 metrin levyinen. LPA -alueen eteläosaan on osoitettu **ajoyhteys** -merkintä korttelin 414 tontille 13.

Kuva 32. Koulutoimen tarpeisiin esitetty paikoitusalue ja sille esimerkkinä paikoitusratkaisut, joilla mahdollistuu n. 80 paikkaa.

6.4. Kaavamerkinnät ja –määräykset

Asemakaavassa on annettu erityisiä kaavamääräyksiä ohjaamaan rakentamista.

Ympäristö ja rakennustapa

Pientaloalueella tulee noudattaa soveltuvin osin Jälleenrakennuskauden rakentamistapaohjeita (2019). Uudet rakennukset sekä vanhojen rakennusten muutokset on suunniteltava siten, että ne sijainnin, kerrosluvun, mittasuhteiden, kattomuodon sekä julkisivun materiaalin, värityksen ja jäsentelyn osalta noudattavat alueen rakennuskannan ominaispiirteitä.

AO ja AO-2 -korttelialueilla asuinrakennus tulee rakentaa tontin kadun puoleiseen rakennusalan rajaan kiinni.

AO ja AO-2 -korttelialueen tonteilla saa rakennusalan ulkopuolelle rakentaa talusrakennuksen, johon saa sijoittaa autotallin, saunan, varaston tai työtilaa asumista häiritsemätöntä toimintaa varten. Talusrakennuksen yhteyteen saa rakentaa myös kerrosaltaan 50 m²:n asunnon. Talusrakennuksen voi rakentaa 2 metrin etäisyydelle tontin rajasta ja sen runkoleveys ei saa ylittää 6 metriä.

Jos rakennus sijoitetaan 4 m lähemmäksi toisen tontin rajaa, ei rakennuksen tälle sivulle saa sijoittaa asuinhuoneen pääikkunoita.

AK -korttelialueilla saadaan kerrosalan estämättä tontin p-alueelle rakentaa autotalli ja varastorakennuksia.

Korttelissa 334 YO -tontin ja Koskelanpuiston väliselle rajalle tulee rakentaa 80 cm korkea puuaita.

Korttelissa 414 LPA ja AP-8 -korttelialueen rajalle tulee rakentaa 1,8 m korkea puuaita pysäköintialueen puolelle 4 m:n etäisyydelle tontin rajasta.

Tontilla tulee säilyttää tai istuttaa puita ja pensaita niin, että puiden määrä on vähintään 1 ja pensaiden määrä vähintään 1,5 tontin pinta-alan 100 m² kohti.

Tonteille on rakennettava oleskelu- ja leikkialueita vähintään 10 m² 100 asuinkerrosneliometriä kohti.

Oleskelu- ja leikkialueet on ympäröitävä suojaistutuksilla.

Rakentamatta jäävät tontin osat tulee istuttaa ja pitää huolitellussa kunnossa.

Autosuojaan edessä tulee olla vähintään 5 metriä vapaata tilaa omalla tontilla.

Omakotitontit on aidattava kadun puolelta pensasaidalla tai katunäkymittäin yhtenäisellä muulla aidalla.

Alle 5 metrin päähän naapuritontin, katu- ja virkistysalueen rajasta rakennettujen luiskien kaltevuus saa olla enintään 1:4.

LPA korttelialueet on jäsennettävä puu- ja pensasistutuksin 40 autopaikan kokonaisuuksiin.

Hulevedet

Hulevedet tulee hoitaa kiinteistökohtaisilla järjestelyillä tontin omalla alueella.

Tontin piha- ja hulevesisuunnitelma on esitettävä rakennusluvan hakemisen yhteydessä.

Autopaikat

Autopaikkojen vähimmäismäärät ovat:

- pari- ja omakotitalot 2 ap / asunto
- rivitalot 1,3 ap / asunto
- AK-asunnot 1 ap / asunto
- liike- ja toimistotilat 1 ap/ 50 k-m²
- julkinen rakentaminen 1 ap / 200 k-m²
- palveluasunnot 1 ap/150 k-m²

6.5. Nimistö

Asemakaavalla toteutuneeseen nimistöön ei esitetä muutoksia. Asemakaavalla esitetään olevassa oleva rakentunut liikenneverkko, jonka kadut ja ajoyhteydet on jo nimetty. Myös puistoalueet ovat voimassa olevassa kaavassa pääosin nimettyjä, ainoastaan Huuhanpuistolle lisätään kaavaan jo käytössä oleva nimi.

7. KAAVAN VAIKUTUKSET

Koulunmäen asemakaavan muutoksen ja siihen liittyvien tonttijakojen osalta on sovellettu lain maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta 432/2023 voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Kaavaa laadittaessa selvitetään suunnitelman toteutumisen aiheuttamia vaikutuksia. Vaikutusten arviointia tehdään läpi kaavaprosessin sitä täydentäen ja tarkentaen. Vaikutusten arvioinnissa lähtökohtana on kaavan toteuttamisen vaikutusten vertailu nykytilaan. Vaikutusten selvittäminen perustuu alueella käytössä oleviin perustietoihin, alueella suoritettuihin maastokäynteihin, aluetta koskeviin selvityksiin ja suunnitelmiin, osallisilta saataviin lähtötietoihin, lausuntoihin ja muistutuksiin sekä laadittavien suunnitelmien ympäristöä muuttavien ominaisuuksien analysointiin.

7.1. Ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön

Kaavalla mahdollistetaan vanhan koulun purkaminen ja uuden rakentaminen sen tilalle. Uuden koulurakennuksen suunnitteluun ja tilatarpeeseen on kaavaratkaisussa annettu väljyyttä muuttamalla kevyen liikenteen väylän, Mikonraitin linjausta koulutontin kohdalla. Mikonpuiston pinta-ala samalla pienenee, mutta kulkuyhteys säilyy ja siitä saadaan hiukan turvallisempi saavuttaessa Koulunmäenkadulle, josta suora yhteys Pohjantielle lakkaa.

Koskelanpuiston alueelle on istutettu alppiruusuja ja niiden alueella puisto säilyy ja osittain laajenee Rautatienkadun suuntaan. Kaavalla turvataan siltä osin puiston säilyminen suunnittelualueen eteläosassa. Puiston koillisnurkka ei ole yhtäläisessä käytössä muun puiston kanssa, joten siltä osin sen liittäminen koulutonttiin ei tuo suuria muutoksia virkistyskäyttöön.

Paikoitusalueita osoitetaan lisää koulun tarpeisiin. Uuden paikoitusalueen osoittaminen asemakaavassa parantaa alueella työssä käyvää opettajakuntaa, sillä paikoituksen riittävyys on ollut ongelmana jo pidempään. Paikoitusalueita rakennettaessa tulee kiinnittää huomiota kortteleissa olevien asuintonttien viihtyisyyteen. Korttelin 414 paikoitusalue on uusi alue kaavaratkaisussa ja sen toteuttamisessa onkin hyvä huomioida viereinen rakentunut tontti. Kaavassa tontin rajalle on osoitettu toteutettavaksi istutettava alue ja 1,8 metriä korkea puuaita. Asuintontin viihtyisyyden kannalta on olennaista, että aita toteutetaan selkeästi paikoitusalueen puolelle ja puustoisena säilytettävä alue jää aidan toiselle puolelle.

Koulunmäen kautta kulkee paljon koululaisliikennettä, josta aiheutuu hetkittäistä melu- ja pölyhaittaa läheiselle asuinalueelle. Paikoitusalueiden toteuttamisessa olisikin hyvä huomioida, että suunniteltaessa paikoitusta, vältettäisiin ympäriajettavuutta, joka houkuttelee väärinkäyttämään paikoitusalueita.

Osalle pientaloaluetta on osoitettu tiukempi kaavamääräys johtuen alueen kaupunkikuvallisesti arvokkaasta ympäristöstä. Alue on omaleimaisesti viihtyisä ja näin sen säilyminen voidaan turvata ja elinympäristönä kadunvarret ovat yhdenmukaiset ja selkeät.

Kerrostalojen korttelialueilla lähes kaikille tonteille on rakennettu kaavan mukainen kerrostalo. Yksi tontti on vielä rakentamatta. Kaavaratkaisussa on esitetty vain tarkoituksenmukaiset merkinnät välttämättä liian tiukkoja määräyksiä. Osalle kerrostalotonteista on kaavamutoksen yhteydessä muutettu korttelinumerointi. Alueella voimassa olevissa asemakaavoissa oli useita korttelinumeroita, mikä oli sekavaa. Nyt kaavaratkaisussa on selkeät korttelinumeroinnit, mutta vaikutuksia toki muodostuu niiden kerrostaloyhtiöiden osalta, joilla korttelinumero muuttuu.

7.2. Rakennettu ympäristö ja yhdyskuntarakenne

Alueen pientalotontit ja rivitalotontit on suurelta osin rakentuneet. Muutamia yksityisten omistuksessa olevia pientalotontteja alueella on. Osalle pientaloaluetta on osoitettu tiukempi kaavamääräys johtuen alueen kaupunkikuvallisesti arvokkaasta ympäristöstä. Alue on omaleimaisesti viihtyisä ja näin sen säilyminen voidaan turvata ja elinympäristönä kadunvarret ovat yhdenmukaiset ja selkeät. Niin ikään kerrostalotonttien osalta ei muutoksia voimassa olevaan rakennettuun tilanteeseen verrattuna esitetä.

Vanha kivikoulu on osoitettu suojeltavaksi, ja sitä peruskorjattaessa on kuultava museoviranomaista. Rakennuksen säilymismahdollisuudet ovat hyvät. Sitä vastoin vuonna 1957 valmistunutta Koulunmäen yläastetta ei esitetä suojeltavaksi, vaan se on tarkoitus korvata uudella koulurakennuksella. Yläaste ei vastaa enää nykypäivän vaatimukseen eikä ole tarkoitukseensa soveltuva. Uutta koulurakennusta suunnitellaan purettavan paikalle, joten siltä osin ympäristö tulee muuttumaan vähäisessä määrin. Suunnittelussa voidaan huomioida nykyajan vaatimukset ja piha-alueiden toimivuus, turvallisuus ja viihtyisyys. Uusi rakennus on yhteensovitettavissa muiden koulurakennusten kanssa yhtenäiseksi kokonaisuudeksi. Kaavan valmistelussa on huomioitu koulurakennuksen suunnittelusta vastaavan arkkitehdin näkökulmia ja sovitettu suunnitelmia yhteen myös kunnallistekniikan ja sähkön osalta. Alueella kulkevat maanalaiset johdot ja linjat on osoitettu toteutetun mukaisina.

Huuhan puisto on vilkkaassa käytössä oleva lapsille suunnattu alue, jonne on toteutettu mm. liikenne- ja kiipeilytelejä. Kesällä 2022 kaupunki rakennuttaa alueelle asfalttipintaisen Pump Track -radan. Kaavassa puisto on säilytetty voimassa olevan mukaisena.

Katuverkkoon ei esitetä muutoksia. Vähäinen muutos tehdään Louhenkujan kohdalla, jossa tontin 16 osalta linjataan katua hiukan kauemmaksi asuinrakennuksesta. Näin saadaan rivitalotontille sen tarvitsemää tilaa, joka on ollut hiukan haasteellinen vähäisen vapaan tilan osalta. Kevyen liikenteen väylälle tulee Mikonraitilla pieni linjamuutos, millä on vaikutusta lähinnä totuttuun kulkusuuntaan. Muutoksella nähdään kuitenkin olevan vaikutusta liikenneturvallisuuteen erityisesti Koulunmäenkadun kohdalla, kun suora ylitys Pohjantielle ei enää ole mahdollinen.

7.3. Maisema-, kulttuuri ja luonnonympäristö

Kaavaratkaisulla suurin maisemallinen vaikutus liittyy puistoalueiden muutokseen koulutontin ympäristössä, kun aluetta muuttuu koulutontin käyttöön. Vanhan Koulunmäen yläkoulun purkamisen muuttaa ympäristöä, mutta uusi rakennus rakentuu vanhan sijaintiin, millä nähdään olevan vähäinen maisemallinen vaikutus. Vaikutus on suurempi kulttuuriympäristön kannalta, kun kauan paikalla ollut koulu häviää ja uusi tulee tilalle. Siltä osin osa elettyä koulukulttuuria poistuu Koulunmäen alueelta. Kaavalla ei erikseen ohjata uuden koulurakennuksen suunnittelua. Arkkitehtisuunnitteluun kiinnitetään siitä huolimatta huomiota ja pyritään löytämään alueelle paras toteutus.

Suunnittelualue on rakentunutta kaupunkiympäristöä, eikä luonnontilaista aluetta juurikaan esiinny. Rakentumattomat tontit ovat osin puustoisia.

Kuva 33. Uuden yhtenäiskoulun massaa sijoitettuna ilmakuvaan Koulunmäen ympäristöön. Ympäriällä näkyy toteutunutta pientalorakennuskantaa. (kuva: Arkkitehtipalvelu Oy, Jyväskylä)

7.4. Liikenne

Alue on hyvin saavutettavissa niin autolla kuin jalan tai pyörällä. Asemakaavassa osoitettu katuverkko mukailee alueelle jo syntyneitä katu- ja ajoyhteyksiä. Kevyen liikenteen väylät on toteutettu kokoojaketujen varsille sekä koulun ja liikuntatalon ympäristöön. Louhenkuja on osoitettu pihakaduksi, jonka päästä jatkuu kevyen liikenteen väyläyhteys Hämeentien kevyen liikenteen väylälle.

Asemakaavan toteuttaminen ei vaadi uusien katujen rakentamista.

7.5. Sosiaaliset vaikutukset

Kaava-alueella on monia toimintoja, joilla on omat käyttäjäkuntansa. Suunnittelualue koostuu vilkkaista kaduista ja kouluympäristöstä, joten alueella liikkuu runsaasti kevyttä liikennettä ja autoliikennettä. Pientaloalueilla on kuitenkin oma rauhansa. Kaavalla ei muodosteta uusia tontteja, vaan niitä on tarkasteltu toteutuneen mukaisina ja mahdollisesti yhdistäen. Alue säilyy nykyisessä käyttötarkoituksessaan suurelta osin ja siten vaikutukset ovat vähäiset.

Uuden paikoitusalueen toteuttamisella on sekä myönteistä että kielteistä vaikutusta. Myönteisenä vaikutuksena nähdään koulutoimen tarpeisiin helpotusta, kun rakentumaton rivitalotontti muutetaan paikoitusalueeksi. Toisaalta viereiselle rivitalotontille muutos voi aiheuttaa negatiivista vaikutusta, mitä lieventämään on kaavassa esitetty rakennettavaksi 1,8 metriä korkea puuaita ja puustoisena säilytettävä alue aidan toiselle puolelle. Puuaita suojaa osaltaan Koulunmäenkadun aiheuttamalta haitalta liikenteestä.

7.6. Taloudelliset vaikutukset

Asemakaavan toteutumisella ei ole mainittavia taloudellisia vaikutuksia. Uusia katuja ei ole tarpeen rakentaa, eikä kunnallistekniikan verkostoihin ole tarpeen tehdä muutoksia. Konkreettisia taloudellisia vaikutuksia aiheutuu Mikonraitin linjauksen siirrosta ja uuden paikoitusalueen toteuttamisesta.

8. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Kaavan toteuttaminen voidaan aloittaa kaavan saatua lainvoiman. Asemakaavan toteuttamisesta vastaa katujen ja kevyen liikenteen väylien osalta Äänekosken kaupunki. Alueella on erillinen sitova tonttijako. Osassa asemakaava-aluetta tulee noudatettavaksi Jälleenrakennuskauden rakentamistapaohjeita (2019).

ÄÄNEKOSKEN KAUPUNKI – KAAVOITUSPALVELUT

KOULUNMÄEN YHTENÄISKOULUN YMPÄRISTÖN ASEMAKAAVAN MUUTOS

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA (MRL 63 §)

16.12.2019/ 5.2.2024

1. SUUNNITTELUALUE

Suunnittelualue sijaitsee pääosin Äänekosken Koulunmäen ja keskustan kaupunginosissa. Aluetta rajaa pohjoisessa Mämmensalmentie ja Hämeentie, joiden välinen alue koostuu pääosiltaan pientalovaltaisesta rakentamisesta (omakotitaloja, paritaloja, rivitaloja). Alueen läpi kulkee Koulunmäenkatu lounaasta koilliseen, kadun eteläpuolella on Koulunmäen yhtenäiskoulu, liikuntatalo ja Mikonpuiston päiväkotinäkö. Suunnittelualueen eteläosa rajautuu Sammonkatuun, Kauppakatuun ja Kiertokatuun, joiden ympäristö on asuinrakennusten aluetta. Suunnittelualue rajautuu lounaasta Rautatienkatuun, jonka ympäristö on pientalovaltaista aluetta sekä Huuhan leikkipuisto.

Kuva 1. Suunnittelualue ilmakuvassa.

2. SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT JA TAVOITTEET

Kaavamuutoksen tarkoituksena on saattaa ajan tasalle alueen osin vanhentunut asemakaava. Osa omakotitaloalueesta on todettu kaupunkikuvallisesti arvokkaaksi alueella suoritetuissa inventoinneissa ja osayleiskaavassa, joten tämä huomioidaan suunnittelualueen asemakaavaa päivitettäessä. Kaavamuutoksen yhteydessä tullaan myös yhtenäistämään alueen kaavamerkintöjä sekä tarkastamaan alueen rakennusoikeuden määriä.

3. SUUNNITTELUTILANNE

3.1. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa maankäyttö- ja rakennuslain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Tavoitteilla varmistetaan, että valtakunnallisesti merkittävät asiat huomioidaan kaavoituksessa ja valtion viranomaisten toiminnassa.

Alueidenkäyttötavoitteiden avulla taitetaan yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvataan luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parannetaan elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös sopeudutaan ilmastomuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin.

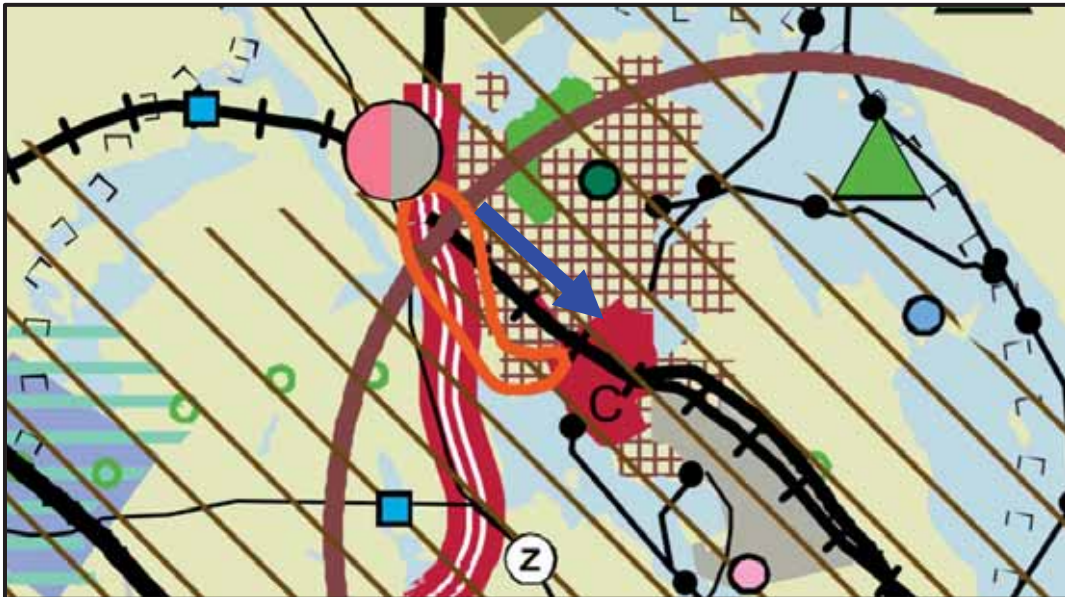
Valtioneuvoston 14.12.2017 päättämät ja 1.4.2018 voimaan tulleet valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet jakautuvat viiteen kokonaisuuteen:

1. Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
2. Tehokas liikennejärjestelmä
3. Terveellinen ja turvallinen elinympäristö
4. Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
5. Uusiutumiskykyinen energiahuolto

3.2. Maakuntakaava

Keski-Suomen tarkistettu maakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 1.12.2017 ja se on tullut voimaan 26.1.2018.

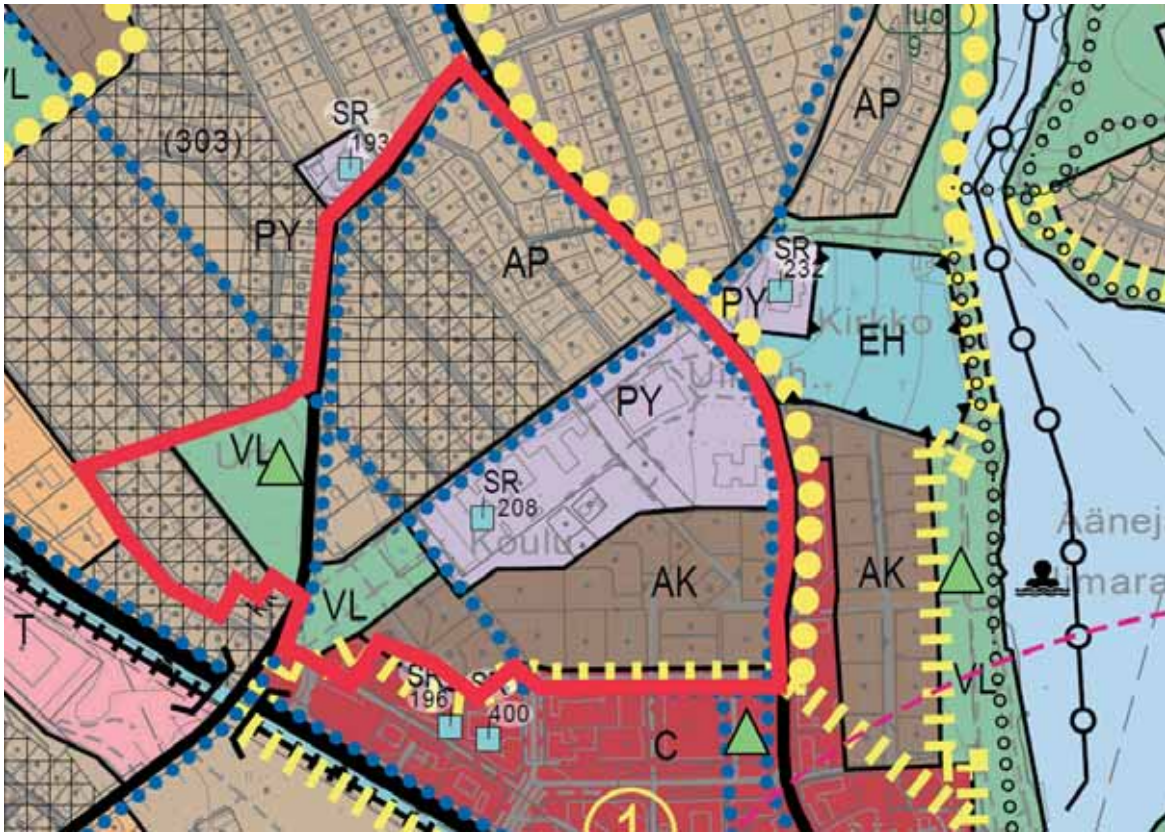
Keski-Suomen liitto käynnisti maakuntakaavan päivityksen loppuvuodesta 2020. Päivitys koskee koko Keski-Suomen maakunnan aluetta, Kuhmoinen pois lukien. Maakuntakaava päivitetään Keski-Suomen liiton rullaavan maakuntakaavoituksen periaatteiden mukaisesti. Rullaavassa maakuntakaavoituksessa voimassa olevaa maakuntakaavaa muutetaan kertyneiden muutostarpeiden mukaan. Kaavasta käytetään nimeä Keski-Suomen maakuntakaava 2040. Maakuntavaltuusto hyväksyi 8.12.2023 kaavaehdotuksen, joka käsitteli seudullisesti merkittävää tuulivoimatuotantoa ja liikenteen muutostarpeita. Lisäksi tarkasteltiin hyvinvoinnin aluerakennetta. Maakuntakaava 2040 muuttaa ja täydentää voimassa olevaa maakuntakaavaa näiden teemojen osalta, muilta osin 28.1.2020 lainvoimaan saanut Keski-Suomen maakuntakaava jää voimaan sellaisenaan.

Kuva 2. Ote tarkistetusta Keski-Suomen maakuntakaavasta. Kaavoitettavan alueen sijainti on osoitettu sinisellä nuolella.

3.3. Yleiskaava

Äänekoski 2030 osayleiskaava on hyväksytty Äänekosken kaupunginvaltuustossa 29.5.2017 ja se on saanut lainvoiman heinäkuussa 2017. Osayleiskaavassa suurin osa suunnittelualueesta on osoitettu pientalovaltaisiksi asuntoalueeksi (AP). Suunnittelualueen pohjoisosaan painottuvasta pientalovaltaisesta asuntoalueesta merkittävä osa on osoitettu myös kaupunkikuvallisesti arvokkaaksi rakennetuksi ympäristöksi (ruuturasteri, 303). Alueen eteläosaan on osoitettu palvelujen ja hallinnon aluetta (PY) sekä lounaisosaan lähivirkistysaluetta (VL). Äänekosken yhtenäiskoulun PY-alueelle on osoitettu suojeltavaksi rakennukseksi Keskuskoulun kivikoulu (SR, 208). Alueen läpi on osoitettu pyöräilyn pääväyliä (sininen palloviiva) sekä virkistyskohde (Vihreä kolmio).

Kuva 3. Ote voimassa olevasta Äänekoski 2030 osayleiskaavasta. Suunnittelualueen likimääräinen raja on punaisella.

3.4. Asemakaava

Suunnittelualueella on voimassa 22.4.1967, 20.3.1969, 7.5.1969, 8.9.1976, 8.5.1980, 2.12.1991, 10.11.1995, 26.12.1996, 8.2.1997, 19.3.1997, 29.5.2000, 19.6.2000, 24.4.2006, 26.1.2015, 24.8.2015, 30.3.2009, 7.10.2019, 30.3.2020 hyväksytyt/vahvistetut asemakaavat.

Voimassa olevissa asemakaavoissa suunnittelualueelle on osoitettu korttelialueita erillispientaloille / asuinpientaloille (AO, AO-2, AP, AP-2, AP-8) ja rivitaloille (AR). Näille pientalojen korttelialueille rakennusoikeus on osoitettu tonttitehokkuudella $e=0,25$ ja $e=0,30$. Keskustan tuntumassa on osoitettu asuin-kerrostalojen- ja asuinliikerakennusten korttelialueita (AK, AK-3, AK5, AL). Rakennusoikeudet näille alueille on osoitettu tonttitehokkuudella $e=0,60$ tai $e=0,80$ sekä rakennusoikeusluvulla 1710 tai 1860. Alueella on kolme yleisten rakennusten korttelialuetta (Y) sekä kaksi opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialuetta (YO). Y-alueiden rakennusoikeudet on osoitettu tonttitehokkuudella $e=0,40$. Lisäksi alueella on neljä puisto- ja lähivirkistysaluetta (P, VP, VL) sekä urheilu- ja virkistyspalvelualue (VU). Suunnittelualueelle on osoitettu myös yksi yleinen pysäköintialue (LP) sekä kaksi autopaikkojen korttelialueita (LPA).

Suunnittelualueen katuverkostosta Koulumäenkadun ja Kalevankadun välinen osuus, Mikonraitin itäosa sekä osia Palokujasta on osoitettu jalankululle ja polkupyöräilylle varatuksi kaduksi (viivarasteri, pp). Lisäksi Mikonraitin länsiosaa on osoitettu jalankululle ja polkupyöräilylle varatuksi kaduksi, jolla tontille ajo on sallittu (viivarasteri, pp/t). Kalevankadun jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katuosuus jatkuu suunnittelualueen Louhenkujalla pihakaduksi osoitettuna merkintänä (vinoviivitus).

Kuva 4. Ote voimassa olevasta asemakaavasta. Suunnittelualue rajattu punaisella.

3.5. Muut selvitykset ja suunnitelmat

- Äänekoski 2030 osayleiskaavan aineisto
- Uuden Äänekosken rakennusinventointi, Juuso Väisänen, Keski-Suomen museo, 2006/2007

4. VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Valtion ja kuntien viranomaisten tulee toiminnassaan ottaa huomioon valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ja edistää niiden toteutumista. Viranomaisten on myös arvioitava toimenpiteidensä vaikutuksia valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden kannalta. Valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista ja alueen erityispiirteistä arvioidaan tätä kaavahanketta koskevat tavoitteet.

Kaavan vaikutukset kohdistuvat naapurikiinteistöihin, sosiaalisiin ja yhdyskuntataloudellisiin vaikutuksiin sekä ympäristöllisiin ja liikenteellisiin vaikutuksiin. Vaikutusten esiintyminen ja arviointi tapahtuu asian tuntijoiden, viranomaisten, maanomistajien, asukkaiden ja suunnittelijoiden kanssa yhteistyössä ja vuorovaikutuksessa. Kaavan tulee perustua riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Lähtökohtana ovat aiemmat suunnitelmat ja inventoinnit sekä kartat. Vaikutusten arvioinnissa verrataan kaavan mukaista tilannetta ja sen asetettuja tavoitteita nykytilanteeseen. Vaikutusten arviointia tehdään läpi kaavaprosessin.

Kaavan vaikutuksia arvioidaan seuraavien ominaisuuksien osalta:

- 1) Ympäristölliset vaikutukset (pintavedet, luonto ja eläimistö)
- 2) Sosiaaliset ja yhdyskuntataloudelliset vaikutukset (asukkaiden arkielämän laatu, turvallisuus, viihtyisyys, yhdyskuntatekniset kustannukset)
- 3) Liikenteelliset vaikutukset (yhdyskuntarakenne, liikkumismuodot, raskas liikenne, kevyt liikenne ym.)
- 4) Vaikutukset rakennettuun ympäristöön (rakennuskulttuuri, maisema- ja taajamakuva)
- 5) Ilmastonmuutos (yhdyskuntarakenne, liikenne, energia)

Vaikutusten arviointi suoritetaan kaavaselostuksessa kaavoittajan toimesta.

5. OSALLISET

Osallisia ovat alueen maanomistajat, asukkaat ja yrittäjät sekä muut, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa. Osallisia ovat myös viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa kaavoitus käsittelee. Osallisilla on oikeus ottaa osaa kaavan valmisteluun, arvioida sen vaikutuksia ja lausua kaavasta mielipiteensä (MRL 62 §).

Kaavahankkeessa osallisia ovat:

- Suunnittelualueen ja lähiympäristön maanomistajat, vuokramiehet ja asukkaat sekä muut asianosaiset
- Äänekosken kaupungin kaupunkirakennelautakunta, ympäristölautakunta sekä opetus- ja kasvatustalautakunta, kulttuuri- ja liikuntalautakunta
- Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
- Keski-Suomen museo
- Keski-Suomen liitto
- Keski-Suomen pelastuslaitos
- Äänekosken Energia Oy
- Äänekosken Yrittäjät ry
- Vanhan Äänekosken Kotiseutuyhdistys ry
- Ala-Keiteleen luonnonystävät ry

6. OSALLISTUMISEN JA VUOROVAIKUTUKSEN JÄRJESTÄMINEN

Tiedottaminen

Kaavan vireilletulosta ja nähtävillä oloista tiedotetaan kaupungin kotisivuilla ja kaupungin ilmoituslehdissä (Pikkukaupunkilainen ja Äänekosken Kaupunkisanomat Äks) ja erillistiedoksiannolla suunnittelualueen maanomistajille.

Kaavaluonnos

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä kaavan luonnosaineisto asetetaan nähtäville MRA 30 §:n mukaisesti Äänekosken pääkirjastoon (Wessmanninkatu 2) ja kaupungin kotisivuille (www.aanekoski.fi).

Luonnosvaiheen aikana osallisilla on mahdollisuus esittää mielipiteensä kaavasta kirjallisesti kuulutuksessa ilmoitettuun määräaikaan mennessä. Kaavasta pyydetään tarvittavat lausunnot viranomaisilta (Keski-Suomen ELY-keskus, Keski-Suomen museo, Keski-Suomen liitto, kaupunkirakennelautakunta, ympäristölautakunta, opetus- ja kasvatustalautakunta, kulttuuri- ja liikuntalautakunta, sosiaali- ja terveyslautakunta, Keski-Suomen pelastuslaitos, Äänekosken Energia Oy, Äänekosken Yrittäjät ry, Vanhan Äänekosken Kotiseutuyhdistys ry, Ala-Keiteleen luonnonystävät ry).

Kaavaehdotus

Kaavaehdotus pidetään virallisesti nähtävillä MRA 27 §:n mukaisesti 30 päivää Äänekosken kaupungintalon aulassa ja kaupungin kotisivuilla.

Osallisilla on mahdollisuus antaa mielipide (muistutus) kaavaehdotuksesta. Kaavaehdotuksesta annettu muistutus tulee toimittaa kirjallisena kuulutuksessa ilmoitettuun määräaikaan mennessä. Muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteena, ilmoitetaan kaupungin perusteltu kannanotto (vastine) esitettyyn muistutukseen. Kaavasta pyydetään tarvittavat lausunnot viranomaisilta.

Hyväksyminen

Kaupunginvaltuusto päättää kaavaehdotuksen hyväksymisestä. Kaupunginvaltuuston päätöksestä voi valittaa Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen.

7. KAAVAN LAATIJA JA AIKATAULU

Asemakaavahanke laaditaan kaupungin omana työnä. Kaavaluonnos asetettiin nähtäville kesällä 2022 ja kaavaehdotus on tavoitteena asettaa nähtäville kevään 2024 aikana. Kaavan hyväksyminen ajoittuisi vuodelle 2024.

8. YHTEYSTIEDOT

Äänekosken kaupunki / Kaavoituspalvelut
Hallintokatu 4
44100 ÄÄNEKOSKI

Kaavoituspäällikkö Nina Marjoniemi, p. 040 717 7479

Kaavasuunnittelija Carita Kosonen, p. 0400 115 241

Kaavoitusavustaja Paula Junikka, p. 0400 115 240

Sähköpostiosoitteemme ovat muotoa: etunimi.sukunimi@aanekoski.fi

KAAVOITUSPROSESSI

Kaavoitusta säätelee maankäyttö- ja rakennuslaki (MRL) sekä maankäyttö- ja rakennusasetus (MRA). Äänekosken kaupungin hallintosäännön mukaan kaavoituksen käynnistämisestä päättää kaupunginhallitus. Asemakaavan ja yleiskaavan hyväksymisestä päättää kaupunginvaltuusto. Vähäiset asemakaavan muutokset hyväksyy kaupunginhallitus. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitetään kaavoitustyön edetessä.

OSALLISTU KAAVOITUKSEEN

MRL 63§

VIREILLETULOVAIHE

- Kaavoitusaloite.
- Kaupunginhallitus saattaa kaava-hankkeen vireille.
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS).
- Kuulutus vireilletulosta ja OAS:n nähtäville asettamisesta.

ANNA PALAUTETTA

- Voit antaa kirjallista palautetta OAS:sta.
- Palautteenanto-ohjeet kerrotaan kerrotaan OAS:n nähtäviltuloa käsittelevässä kuulutuksessa.

MRL 62§, MRA 30§

VALMISTELUVAIHE

- Kaavan tavoitteet ja lähtökohdat tarkentuvat.
- Kaavaluonnoksen hyväksyminen kaupunginhallituksessa.
- Kuulutus kaavaluonnoksen nähtäville asettamisesta.
- Luonnos nähtävillä.

KERRO MIELIPITEESI

- Valmisteluvaiheessa voidaan järjestää kaavahankkeeseen liittyviä yleisötilaisuuksia.
- Voit antaa kirjallisen mielipiteen kaavaluonnoksesta.
- Mielipiteenanto-ohjeet kerrotaan kuulutuksessa.

MRL 65§, MRA 27§
ja 19§

EHDOTUSVAIHE

- Kaavaehdotus valmistellaan kaavaluonnoksen sekä siitä saatujen palautteiden ja mahdollisten lisäselvitysten perusteella.
- Kaavaehdotuksen hyväksyminen kaupunginhallituksessa.
- Kuulutus kaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta.
- Ehdotus nähtävillä 14 - 30 vrk.

ONKO MUISTUTETTAVAA?

- Voit antaa kirjallisen muistutuksen nähtävillä olevasta kaavaehdotuksesta.
- Muistutuksenanto-ohjeet kerrotaan kuulutuksessa.

MRL 52§, 37§, 67§

HYVÄKSYMINEEN

- Kaupunginhallitus tai -valtuusto päättää kaavan hyväksymisestä.

VOIT HAKEA MUUTOSTA

- Kaupunginhallituksen ja -valtuuston päätökseen voi hakea muutosta valituksella Hämeenlinnan hallinto-oikeudesta tai korkeimmasta hallinto-oikeudesta.

MRA 93§

KAAVAN VOIMAANTULO

Jos kaavan hyväksymispäätöksestä ei ole tehty valituksia tai jos valitukset on kumottu, kaava kuulutetaan voimaan

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

LIITE 2

Kunta	992 Äänekoski	Täyttämispvm	17.04.2024
Kaavan nimi	Koulunmäen yhtenäiskoulun ympäristön asemakaavan muutos		
Hyväksymispvm	15.04.2024	Ehdotuspvm	08.04.2024
Hyväksyjä	V-kunnanvaltuusto	Vireilletulosta ilm. pvm	29.01.2020
Hyväksymispykälä	8	Kunnan kaavatunnus	992 4/60
Generoitu kaavatunnus	992V150424A8		
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	31,1168	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	31,1168

Ranta-asemakaava	Rantaviivan pituus [km]	
Rakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset
Lomarakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	31,1168	100,0	95473	0,31	0,0000	7988
A yhteensä	15,3849	49,4	66116	0,43	0,4834	4154
P yhteensä						
Y yhteensä	6,0047	19,3	28957	0,48	-0,4645	3434
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	2,6810	8,6	400	0,01	-0,1728	400
R yhteensä						
L yhteensä	7,0462	22,6			0,1539	
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m ²]	[lkm +/-]	[k-m ² +/-]
Yhteensä				

Alamerkinntät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	31,1168	100,0	95473	0,31	0,0000	7988
A yhteensä	15,3849	49,4	66116	0,43	0,4834	4154
AO-2	3,8932	25,3	11680	0,30	-0,0226	53
APY	0,3456	2,2	1382	0,40	0,3456	1382
AK-3	0,4317	2,8	2590	0,60	0,0000	
AK	4,6312	30,1	31095	0,67	0,0000	1000
AP	3,1865	20,7	9560	0,30	1,1012	3919
AR	1,1323	7,4	3397	0,30	0,0000	248
AO	1,5672	10,2	4702	0,30	-0,9408	-2448
AL	0,1972	1,3	1710	0,87	0,0000	
P yhteensä						
Y yhteensä	6,0047	19,3	28957	0,48	-0,4645	3434
Y	2,7926	46,5	10957	0,39	-0,8250	-3160
YO	3,2121	53,5	18000	0,56	0,3605	6594
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	2,6810	8,6	400	0,01	-0,1728	400
VP	1,0205	38,1			-0,3847	
VL	0,0932	3,5			0,0560	
VU	1,5673	58,5	400	0,03	0,1559	400
R yhteensä						
L yhteensä	7,0462	22,6			0,1539	
Kadut	5,5547	78,8			0,0662	
Pihakadut	0,1514	2,1			-0,0679	
Katuauk./torit					-0,1010	
Kev.liik.kadut	0,3602	5,1			-0,0800	
LP	0,2056	2,9			0,0008	
LPA	0,7743	11,0			0,3358	
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

LIITO-ORAVA- JA LUONTOSELVITYS KOULUMÄEN
ALUEELLE
ÄÄNEKOSKI

2023

Latvasilmu osk
Kestävän kehityksen tuottajat

Sisältö

1	Tausta ja tavoitteet.....	2
2	Maastotyöt ja menetelmät	2
2.1	Maastotöiden aikataulu ja toteutus	2
3	Tulokset	3
3.1	Kaava-alue.....	3
3.2	Muutosalueet.....	3
3.3	Liito-orava	6
4	Johtopäätökset	6
5	Viitteet	6

Työn tilaaja: Äänekosken kaupunki / Carita Kosonen

Selvityksen laatija: Tuomo Pihlaja, Latvasilmu osk

Kuvien © Tuomo Pihlaja

Pohjakarttojen © MML 5/2023

Raportin päiväys: 12.5.2023

1 Tausta ja tavoitteet

Koulumäen alueella Äänekoskella ollaan tekemässä kaavamuutoksia. Toimeksiantona oli kaavan laatimista tukevan liito-oravaselvityksen tekeminen. Selvityksessä arvioitiin myös, tarvitaanko alueella luontoon liittyviä lisäselvityksiä.

Tarkastellun kaava-alueen pinta-ala on noin 32 hehtaaria.

Selvityksen maastotyöt tehtiin huhtikuussa 2022. Maastotyöt suoritti FM biologi Tuomo Pihlaja Latvasilmu osk:sta. Raportin laati Tuomo Pihlaja.

Kuva 1. Selvitysalueen rajaus. Erityiset muutosalueet on esitetty numeroituna.

2 Maastotyöt ja menetelmät

2.1 Maastöiden aikataulu ja toteutus

Maastotyöt suoritettiin 18.4.2022. Selvityksissä noudatettiin ohjeistuksia oikeista liito-oravan inventointiajankohdista huomioiden kevään ja kesän etenemisen olosuhteet. Kartoituksessa on noudatettu Suomen ympäristö 1/2017 julkaisun ohjeistusta (*Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajien (pl. lepakot) esittelyt*).

Maastossa tarkistettiin liito-oravalle soveliaat elinympäristöt. Huomattava osa selvitysalueelta on rakennettua ja potentiaalisia alueita oli melko vähän. Varttuneen puuston kohteilla tarkastettiin kaikkien puiden juuret papanoiden varalta.

3 Tulokset

3.1 Kaava-alue

Kaava-alue on pitkälti rakennettua taajamaa. Alueella sijaitsee koulukeskus ja muita julkisia rakennuksia. Lisäksi on pientalovaltaisia kortteleita. Luonto alueella on pitkälti muuntunutta ja puustoisia kuviota esiintyy vain sirpaleina rakennettujen alueiden väliköissä. Näistäkin valtaosa on hoitotasoltaan puistomaisia.

Alkuperäinen luontotyyppi mäki-alueella on pääosin kuivahko kangas (VT), mikä näkyy edelleen männyn valta-asemana puustossa. Puistomaisilla osilla puusto on paikoin varttunutta ja osin jo iäkstäkin. Rehevämpiä kasvupaikkoja on pienialaisesti kaava-alueen itälaidassa.

Kaava-alueelta ei tunnistettu sellaisia luontotyyppiä, jotka vaatisivat tarkempia selvityksiä.

3.2 Muutosalueet

Kaavassa on suunnitteilla muutoksia erityisesti kuvassa 1 esitetyille muutosalueille. Nämä alueet on kuvattu seuraavassa tarkemmin.

Muutosalue 1. Tsasounaa ympäröivä puustoinen teiden rajaama kuvio. Kasvupaikka on kuivahkoa kangasta (VT) ja puusto varttuvaa melko monotonista männikköä. Sekapuuna on koivua.

Kuva 2. Tsasounaa ympäröivä metsikkö.

Muutosalue 2. Tonttien takaosiin sijoittuva varttunutta mäntyä kasvava puistikko.

Kuva 3. Muutosalueen 2 puistikko.

Muutosalue 3. Rakennusten väliin sijoittuva, maapohjaltaan kulunut varttunutta mäntyä kasvava kapea metsikkö.

Kuva 4. Rakennusten välinen kaistale muutosalueella 3.

Muutosalue 4. Kulttuurivaikutteinen puustoltaan melko harva puistikko ja eteläosastaan puolivavoin puistoalue. Kasvupaikka on tiheimmällä pohjoislaidalla kulttuurivaikutteista lehtoa. Puustossa runsaita ovat harmaaleppä, vaahtera ja varttuva koivu. Kasvillisuudessa vuohenputki on runsas. Vieraslajeista esiintyy ainakin kanukoita.

Kuva 5. Muutosalueen 4 puistikko.

Muutosalue 5. Rakentamaton tontti, jossa kasvaa harvassa varttuneita koivuja ja mäntyjä. Alikasvoksena on runsaasti nuorta puustoa.

Kuva 6. Muutosalueen 5 varttuneita koivuja.

Muutosalueet 6 ja 7. Varttunutta ja osin vanhaakin mäntyä kasvavaa puistoaluetta. Istutuksina esimerkiksi alppiruusuja.

Kuva 7. Muutosalue 7 etelän suunnasta kuvattuna.

3.3 Liito-orava

Liito-orava on EU:n luontodirektiivin liitteessä IV(a) mainittu laji. Lajin lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on luonnonsuojelulain nojalla kielletty.

Selvitysalueella ei havaittu merkkejä liito-oravista. Puustoiset osa ovat alueella sirpaleisia ja pääosin mäntyvaltaisia. Varttuneita kuusia tai haapoja ei ole. Tällaiset alueet eivät ole liito-oravan suosimia, vaikka laji voi esiintyä myös melko rakennetuilla alueilla.

4 Johtopäätökset

Selvitysalue on pitkälle rakennettua taajama-aluetta. Luonnontilaisia alueita on hyvin niukasti ja puustoiset alueet ovat pääosin puistomaisia. Alueelta ei tunnistettu luontotyyppien tai kasvilajiston perusteella erityisiä luontoselvityksiä vaativia alueita.

Alueella ei havaittu merkkejä liito-oravista, eikä muidenkaan luontodirektiivin lajien potentiaalisia elinympäristöjä.

5 Viitteet

Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019. Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.

Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). 2018. Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 1: Tulokset ja arvioinnin perusteet. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. 388 s.

Luonnonsuojelulaki (9/2023).

Neuvoston direktiivi luonnonvaraisten lintujen suojelusta (NDir 79/409/ETY).

Neuvoston direktiivi luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta (NDir 92/43/ETY).

Nieminen, M. & Ahola, A. (toim.) 2017: Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajien (pl. lepakot) esittelyt. – Suomen ympäristö 1/2017: 1–278.

Rassi, P., Alanen, A., Kanerva, T. & Mannerkoski, I. (toim.) 2001. Suomen lajien uhanalaisuus 2000. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus, Helsinki. 432 s.

KOULUNMÄEN PIENTALOALUEEN RAKENNUSINVENTOINTI

RAKENNETUN YMPÄRISTÖN INVENTOINTI

Koulunmäen yhtenäiskoulun ympäristön asemakaavan muutos

Rautatienkatu (osa), Tapionkatu (osa), Louhenkuja, Louhenkatu, Pitkäkatu (osa), Pohjantie (osa), Palokatu, Palokuja, Hakakuja

Maastokäynnit heinäkuussa 2022 ja lokakuussa 2023

Nina Marjoniemi

15.1.2024

Lähteet:

Kirjallisuus

Elina Standertskjöld: *Arkkitehtuurimme vuosikymmenet: 1930-1950*; Rakennustietosäätiö 2006.

Elina Standertskjöld: *Arkkitehtuurimme vuosikymmenet: 1960-1980*; Rakennustietosäätiö 2006.

Muut lähteet

Äänekosken rakennuskulttuurin täydennysinventointi, Juuso Väisänen ja Päivi Andersson, Keski-Suomen museo 2006

https://www.kulttuuriymparistomme.fi/fi-FI/Ajankohtaista/Artikkelit/Maaseudun_maisemat/Omakotiasumisen_kulttuurihistoriaa

Kirsi Saarikangas

[https://www.kulttuuriymparistomme.fi/fi-FI/Ajankohtaista/Artikkelit/Rakennusperinnon_hoito/Vii-saita_korjausperiaatteita/Pientalojen_rakenteet_19401970\(37826\)](https://www.kulttuuriymparistomme.fi/fi-FI/Ajankohtaista/Artikkelit/Rakennusperinnon_hoito/Vii-saita_korjausperiaatteita/Pientalojen_rakenteet_19401970(37826))

Minna Lukander

[https://www.kulttuuriymparistomme.fi/fi-FI/Ajankohtaista/Artikkelit/Kaupunkiymparistot/Asuinrakentaminen_Suomessa_1900luvulla\(37707\)](https://www.kulttuuriymparistomme.fi/fi-FI/Ajankohtaista/Artikkelit/Kaupunkiymparistot/Asuinrakentaminen_Suomessa_1900luvulla(37707))

Mikko Härö

<https://www.asuinrakennukset.fi/rakennukset/1930-luvun-omakotitalo/>

Kasper Käyhkö, Julkaisu 16/01/2023 päivitetty 25/03/2023

Hämeenlinnan Asemantausta, Pientalojen ominaispiirteet ja rakennusinventointi, Hämeenlinnan kaupunki

Kysely kiinteistön omistajille 5.10.2023

Johdanto

Koulunmäen pientaloalueelle laaditaan asemakaavan muutosta. Osa suunnittelualueesta on Äänekoski 2030 osayleiskaavassa osoitettu kaupunkikuvallisesti arvokkaana alueena. Aluekokonaisuuksiin kuuluvien rakennusten suojelu selvitetään asemakaavoituksen yhteydessä.

Tämän rakennusinventoinnin tarkoituksena on tuottaa asemakaavaa varten tietoa suunnittelualueen inventoidun rakennusperinnön ominais- ja erityispiirteistä sekä arvoista kaavasunnittelun tueksi. Raporttiin on koottu rakennuskantaa vuosilta 1930 – 1979. Inventointikohteiden arviointi perustuu laissa rakennusperinnön suojelusta annettuihin kriteereihin, jotka on jäsennelty arvojen määrittelyyn rakennushistoriallisten, historiallisten ja maisemallisten/kyläkuvallisten arvojen mukaan. Laissa rakennusperinnön suojelusta esitetyt kriteerit ovat:

- harvinaisuus tai ainutlaatuisuus
- historiallinen tyyppillisuus alueelle
- aluetta tai tiettyä aikaa kuvaavat tyyppilliset piirteet (edustavuus)
- alkuperäistä tai sitä vastaavan käytön, rakentamistavan, arkkitehtuurin tai tyylin ilmeneminen ja jatkuminen (alkuperäisyys)
- merkitys historiallisen tapahtuman tai ilmiön todisteena tai siitä kertovana ja tietoa lisäävänä esimerkkinä
- näkyvissä olevat eri aikakausien rakenteet, materiaalit ja tyylipiirteet, jotka ilmentävät rakentamisen, hoidon ja käytön historiaa ja jatkuvuutta (historiallinen kerroksisuus)

Arvioinnin pohjalta on annettu suosituksia kaavoitukselle käyttäen seuraavia luokituksia:

sr – suojeltava rakennus tai rakennusryhmä

Merkinnällä esitetään osoitettavan ne kohteet, joissa rakennuksella tai rakennusryhmällä on erityisiä rakennushistoriallisia, historiallisia ja/tai maisemallisia/kyläkuvallisia arvoja. Kohteeseen suoritettavien muutos- ja korjaustöiden tulisi pyrkiä alkuperäisten rakennusten ja rakennusosien säilyttämiseen ja/tai palauttamiseen. Kohteeseen kohdistuvien muutostöiden yhteydessä on suotavaa kuulla museoviranomaista.

/s-1 – alue, jolla ympäristö säilytetään

Merkinnällä on osoitettu ne kohteet, joissa rakennusryhmä muodostaa rakennushistoriallisia, historiallisia ja/tai maisemallisia/kyläkuvallisia arvoja omaavan kokonaisuuden. Kohteeseen suoritettavien muutos- ja korjaustöiden lähtökohtana tulee olla ympäristön ja sen kulttuurihistoriallisten arvojen säilyttäminen.

Kohteet, joille ei esitetä suojelumerkintää

Rakennusten historia on suositeltavaa huomioida tulevien korjaus- ja muutostöiden yhteydessä, mutta kohteelle ei esitetä varsinaista suojelumerkintää.

Aiemmat inventoinnit

Äänekosken rakennuskulttuurin täydennysinventointi, Juuso Väisänen, Keski-Suomen museo, 2006

Kohde 209; Koulumäen omakotitaloalue (Pohjantie, Pitkäkatu ja Louhenkatu)

Koulumäen koulujen pohjoispuolella sijaitseva omakotialue, jossa säilynyt kirjo eri-ikäisiä ja -mallisia taloja. Koulumäen takainen alue sijaitsee laaja-alaisella omakotitaloalueella. Talot sijaitsevat Pitkädulla ja Louhenkadulla. Maasto laskee alueella loivasti länteen ja etelään, muuten tasaista.

Kulttuurihistoriallinen arvo: *Paikallisesti maisemallisesti ja rakennushistoriallisesti merkittävä kahden kadun varren rakennettu ympäristö, pääasiassa omakotitaloja loivasti laskevilla rinnetonteilla. Pääasiassa 1,5-kerroksisia, hirsirakenteisia 1900-luvun alkupuolen ja 1900-luvun puolivälin funkis henkisiä noppataloja sekä rintamamiestyyppisiä taloja.*

1930-luvun rakennuskanta

1930-luvulla funktionalismin ja sosiaalisen heräämisen myötä arkkitehtuuri alettiin mieltää osaksi yhteiskunnallista muutosta. Rakennuksista karisivat turhat koristeet: ajan teemoja olivat terveellisyys, käytännöllisyys ja tehokkuus. Arkkitehdit osallistuivat innokkaasti rakennusalan kehitystyöhön. Modernismista tuli nuoren itsenäisen valtion vertauskuva. Täysin funktionalistisia ihanteita noudattava pientalo on sileäpintainen valkoinen tasakattoinen kuutio. 1930-luvulla puutalon julkisivu voitiin rapata sileäksi tai röpelöiseksi. Myös perinteinen pystyrimalaudoitus oli yleinen. Julkisivun pintamateriaali jatkui yhtenäisenä räystästä sokkelin päälle. Vaakalistoista ja laudoituksen alareunan vesilaudasta oli luovuttu. Valkoisen lisäksi muita suosittuja värejä olivat vaaleanharmaa, -keltainen, -roosa, -vihreä tai ruskea. Ikkunat madaltuivat, ruutujen määrä väheni ja epäsymmetriset tuuletusikkunat yleistyivät. Vaikka tasakattoa pidettiin muodikkaana, tehtiin lähes jokaiseen rakennukseen perinteinen jyrkkä harjakatto, joka katettiin pellillä, betonitiilillä tai huovalla. Räystäskourut ja syöksytorvet on voitu lisätä vasta jälkepäin.

Talot olivat yleensä 1,5 tai 2 -kerroksisia, kellari ja kellarissa oleva autotalli olivat yleisiä. Sokkeli oli tavallisesti korkea erityisesti kellarillisissa taloissa. Puurunkoinen lautaseinä tuli perinteisen hirsiseinän tilalle. Luonnonkivisokkeli poistui käytöstä ja tilalle tuli betonisokkeli.

Kuva 1. 1930-luvulla rakennettu rakennuskanta keltaisella Koulunmäellä: Louhenkadun, Pitkätien ja Pohjantien varrella.

Kuva 2. 1930-luvun rakennuksia Koulunmäellä: Louhenkatu, Pitkäkatu, Pohjantie.

Jälleenrakennuskauden pientalorakentaminen 1940-50-luvun Suomessa

Laajassa mitassa omakotirakentaminen käynnistyi vasta 1940- ja 1950-luvuilla jälleenrakentamisen myötä. Sodan jälkeen asuntopula sai aivan uudet mittasuhteet. Valmiiden piirustusten mukaan rakennettavat tai talotehtaiden elementeistä nopeasti pystytettävät puiset tyyppitalot sopivat erinomaisesti jälleenrakentamiseen. Vaikka rakennusmateriaaleista muuten oli pulaa, puuta oli riittävästi saatavilla. Se oli lisäksi edullista ja soveltui hyvin sarjatuotantoon ja hartiapankkirakentamiseen. Rintamamiestalo oli puolitoistakerroksinen, puurakenteinen ja harjakattoinen noppamainen omakotitalo. Rakennuksen keskellä olevan savupiipun ympärille sijoitettiin kaikki asuutilat. Nelijakoisessa alakerrassa oli eteinen, kaksi huonetta ja keittiö. Yläkerrassa oli kaksi päätyhuonetta, jotka voitiin rakentaa asuinkäyttöön myöhemminkin. Talossa oli usein kellarikerros, monesti myös wc. Varsinaiset peseytymistilat rakennettiin yleensä erilliseen piharakennukseen.

Rintamamiestalossa saattoi olla hirsirunko, mutta yleisin oli 1930-luvulla yleistynyt runkotyyppirakenne, jossa kantavana rakenteena oli määrämittäisestä sahatavarasta naulaamalla koottu kehikko. Niin seinä ja lattia- kuin kattorakenteetkin eristettiin pääasiassa sahanpuruilla ja kutterilastulla. Ulkopuolelta rakennus verhoiltiin laudasta, yleisimmin pystysuuntaisena rimaverhouksena tai arkkitehtien tyyppitalopiirustuksissa suosimalla vaakalaudoituksella. Tyypillinen kattokaltevuus oli jyrkähkö 1:1,5, mikä jätti rungon keskelle riittävän korkeaa asuutilaa ja sivuille kylmät ullakot. Rintamamiestalolle ominaisia katemateriaaleja ovat kolmiorimoitettu bitumihuopa, konesaumattu pelti ja sementtikattotiili. Ikkunat olivat tyypillisesti kaksipuitteisiä sisään-ulos-aukeavia puuikkunoita. Yleisin malli oli pystysuuntaisesti kahteen tai kolmeen osaan jaettu ikkuna. Energiansäästön ja lasipulan vuoksi ikkunat olivat pieniä.

Rakennusten perustamistapa oli syväperustus. Betonirakenteinen sokkeli perustettiin syvälle maahan routarajan alapuolelle betonianturoiden varaan. Rakennuksiin rakennettiin joko kellari tai sitten lämpimän lattiarakenteen ja maanpinnan väliin jätettiin tuulettuva ilmatila, ryömintätila.

1950-luvulla rakennustekniikkana oli vielä paikallarakentaminen. Talojen rungot tehtiin joko puusta tai muurattiin tiilestä. Usein taloista tehtiin yksikerroksisia puolentoista kerroksen sijaan. Rakennukset olivat harjakattoisia ja niissä oli leveät räystäät ja suuri nauhamainen olohuoneen ikkuna. Rakennusten matala ja pitkä muoto selittyy sillä, että saman katon alle sijoitettiin usein myös autotalli ja sisäsauna. 1950-luvun asunosuunnittelulle ja pientaloillekin oli tyypillistä, että erilaisilla julkisivumateriaaleilla luotiin vaihtelua muuten yhtenäisesti rakennettuihin alueisiin.

Julkisivut olivat pääosin joko lautaverhottuja tai rapattuja. Julkisivupintoja jäsennettiin yleisesti esimerkiksi jättämällä osa taloista tiilipinnalle ja rappaamalla osa. Uusina verhouksmateriaaleina alettiin käyttää erilaisia levyjä kuten mineriittiä. Tiilitaloissa ikkunat saatettiin kehystää sileällä rappauksella ja rapatussa talossa etenkin ulko-oveen voitiin muurata tiilikehys. Rappaustyypeistä karkea roiskerappaus oli vallitseva. Uusi laudoitustapa oli vaakasuuntainen lomalaudoitus. Rakennukset perustettiin yhä yleisesti syväperustuksella. Sokkelit rapattiin. Tyypillistä oli verhota sokkelit myös liuskekivellä ns. lehmännahkakuvioon.

Alla olevassa kuvassa on esitetty 1940-luvun ja 1950-luvun rakennuksia Koulunmäellä: Rautatienkadun, Taapionkadun, Pitkätien ja Pohjantien varrella.

Kuva 3. 1940-luvulla rakennettu rakennuskanta oranssilla ja 1950-luvulla rakennettu rakennuskanta vihreällä esitettynä.

Kuva 4. 1940-luvun rakennuksia Koulunmäellä: Rautatienkatu, Tapionkatu, Louhenkatu, Louhenkuja.

Kuva 5. 1950-luvun rakennuksia Koulunmäellä: Rautatienkatu, Tapionkatu, Pitkäkatu.

1960-1970-luvun rakennuskanta

1960-luvun omakotirakentamisessa suosittiin yksikerroksista, kellaritonta talotyyppiä, jonka vaakasuuntaisuutta korostivat matala sokkeli ja loiva, kaltevuudeltaan 1:2 – 1:4 harjakatto. Talot olivat profiililtaan matalia. Ullakoista luovuttiin. Puurunkoisia puolitoistakerroksisia tyyppitaloja rakennettiin edelleen. Asumista yhdessä tasossa arvostettiin.

Tyyppitalojen tilalle tulivat 1960-luvun teolliset puu- tai tiilirakenteiset pientalotyypit, joita jokaisella talotehtaalla oli oma mallistonsa. Kuusikymmenluvulla tehtiin tunnetuksi iskulause ”Onnellinen perhe asuu tiilitalossa”. Ajatus yhdistää onni ja talon myynti oli tehokas. Mm. Tiilikeskuksen Eero- ja Juhani-tyyppitaloja pystytettiin ympäri maata. Talojen julkisivumateriaalina oli puhtaaksimuurattu punainen tiili.

Perustamistapana yleistyi matalaperustus. 1960-luvun loppupuolella maanvarainen betonilaatta oli vallitseva alapohjatyyppejä. Alkuun se varustettiin yläpuolisella lämmöneristyksellä, jonka päälle koolattiin lattia-laudoitusta tai -levytystä. Rakennettiin myös ns. kaksoislaattalattioita, joissa lämmöneriste sijaitsi kahden betonilaatan välissä. 1960-luvun varhaisimmista perustuksista ja alapohjista eristeet saattavat kuitenkin puuttua.

Kun rakennuksen korkeutta pyrittiin madaltamaan ja toisaalta pyrittiin eroon ulkoseinän ja alapohjan välisistä kylmäsilloista, kehitettiin ns. valesokkeli, jossa puurungon alaosa on lähes suojaamattomana kahden betonirakenteen välissä ja usein vielä maanpinnan alapuolella.

Vaikka täystiili- sekä myöhemmin kevytbetoni- ja harkkoseiniä tehtiin jonkin verran, perinteinen sahatavara tehty pistrynko säilytti asemansa ylivoimaisesti suosituimpana seinärakenteena. Mineraalivillaaeristeet syrjäyttivät sahanpuru- ja kutterieristeet. Eristepaksuus säilyi alkuun jokseenkin samana kuin puruseinissä, n. 100 mm:nä. Lastulevyjen vakioleveys standardisoi 1960-luvulla puurakennuksen runkojaoksi 60 cm.

Ulkoseinien pintamateriaaleina käytettiin aikaisempaa enemmän tiiltä, rappautusta ja asbestisementtilevyjä, jotka ilmestyivät myös rintamamiestalojen seiniin. Uusien, tiiviiden verhouslevyjen ja lateksimaalien myötä opittiin vähitellen käyttämään tuuletusrakoa pintaverhouksen takana. 1960-luvun ja 1970-luvun puutalorakentamiselle oli tyypillistä hienoinen epäluottamus puuhun julkisivumateriaalina, mikä johtui ainakin osittain lateksien aiheuttamista ongelmista. Asbestisementtilevy Mineritiä mainostettiin nimenomaan huoltovaivana ratkaisuna. Julkisivuihin tehtiin toki edelleen myös lautaverhoiluja etenkin vaakasuuntaisena.

Yläpohjan kantavat rakenteet tehtiin vielä 1960-luvulla usein kappaletavarasta suoraan paikoilleen. Vuosikymmenen lopulla otettiin käyttöön kattoristikot, joissa yhdistyi sekä yläpohjan kantava rakenne että vesikatton kannatus. Ristikot vapauttivat tilojen suunnittelua, sillä kantavia väliseiniä tarvittiin enää suurehkoilla runkosyvyyksillä. Yläpohja eristettiin tavallisesti kattotuolien väliin tiiviisti asennetulla mineraalivillalevyllä. Kun katot loivenivat, tiilikatteen käyttö väheni huomattavasti. Eniten käytettiin peltiä ja huopaa.

1970-luvulle tultaessa talojen kattokaltevuus loiveni entisestään 1:5 aina tasakattoon saakka. Pulpettikattojakin käytettiin. Räystäät niukkenivat tai katosivat tyystin. Tilalle tuli kattorakenteen otsan verhouksena korkeahko lautaverhous. Rakennus muuttui hahmoltaan suorakaiteesta monimuotoisemmaksi, usein L-muotoiseksi ns. puoliatriumtyyppiseksi terasseineen ja katoksineen. Myös rinneratkaisut olivat suosittuja. Ikkunat muuttuivat korkeuttaan leveämmiksi. Suuret maisemaikkunat olivat suosittuja; olohuoneen koko ulkoseinä saattoi olla lasia. Rakennusten koon ja runkosyvyyden kasvaessa sisimpiin tiloihin haettiin luonnonvaloa kuppilimaisten kattoikkunoiden avulla.

Puurunkoinen talo verhoiltiin usein punaisella tai keltaisella tiilellä. Puuosat kuten ikkunat ja katon otsalaudoitukset petsattiin tummiksi. 1970-luvun jälkimmäisellä puoliskolla ilmestyivät suomalaiseen rakennuskulttuuriin ”käkikellotalot”, jyrkkäkattoiset puolitoistakerroksiset pientalot koristeellisine päätyparvekkeineen.

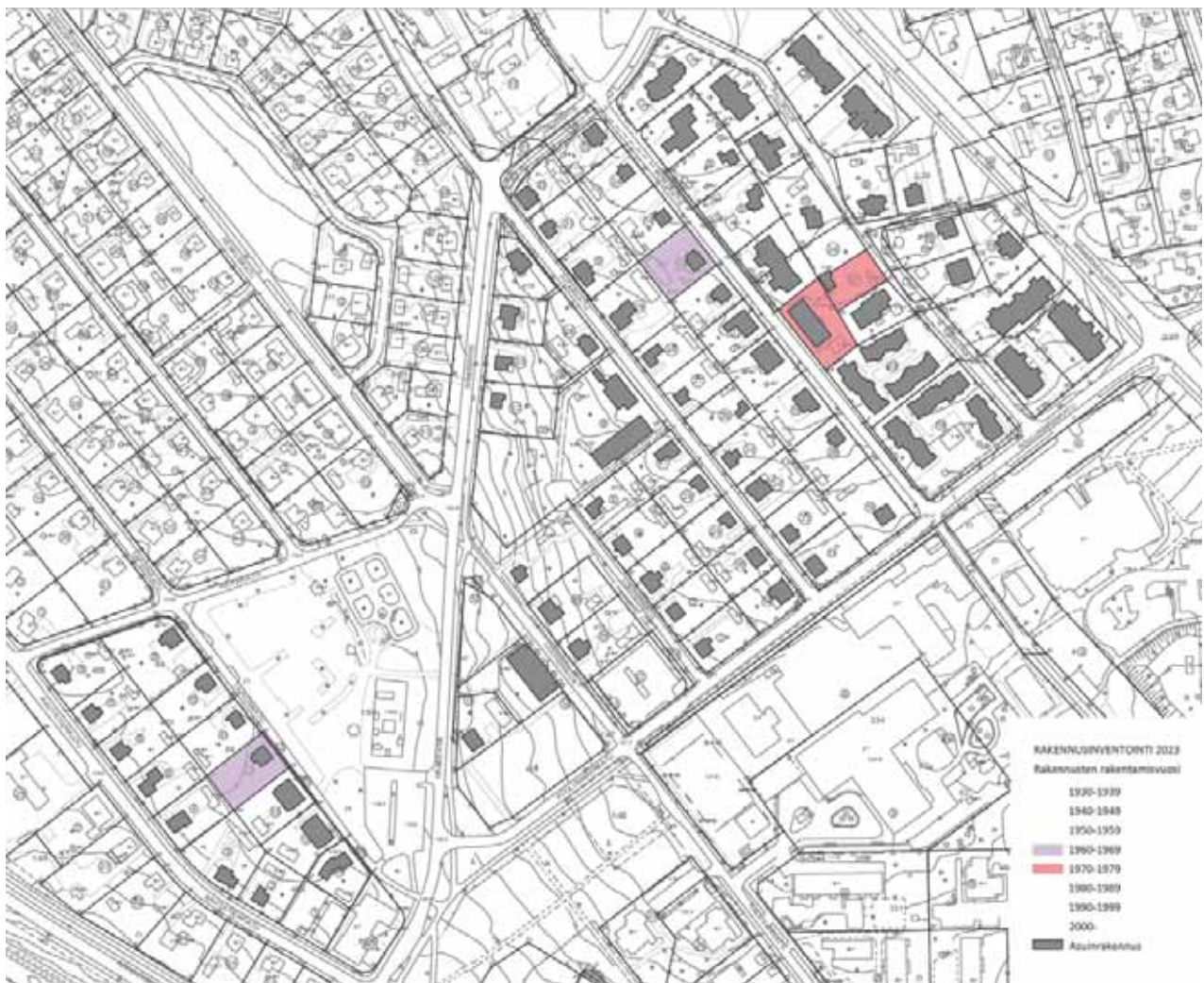
Energiakriisin myötä ikkunat pienenivät ja seinät kasvoivat paksuutta. Myös rakennuksen pohjamuoto karsittiin taas kompaktiksi suorakaiteeksi. 1970-luvun maanvarainen betonilaatta oli edelleen yleisin perustamistapa. Tuolloin ryhdyttiin käyttämään nykyisinkin yleistä alapuolelta eristettyä betonilaattaa.

Tasakattojen myötä huopakatteiden käyttö lisääntyi. Huopakatteiden laatu parani, koska tasakatto vaatii aikaisempaa suurempaa tiiviyyttä ja kestävyyttä. "Käkikellotalojen" myötä myös tiilikate yleistyi uudelleen.

1970-luvun ovet ja ikkunat ovat standardimittaisia tehdastuotteita. Yleisin ikkunatyyppi on kaksilasinen puuikkuna. Uutuuksia olivat tuuletusikkunat korvaavat ritilälliset tuuletusluukut ja pintakäsittelynä vaalean maalauksen sijasta tumma, yleensä ruskea petsaus.

1970-luvun minimalistinen tyyli riisui pienetkin kuistit, joten ulko-oven suojana saattoi olla vain lippa tai pieni syvennys. Teknisesti merkittävä uudistus oli lämpöeristetyn ulko-oven käyttöönotto 1970-luvun alussa.

Koneellinen ilmanvaihto alkoi tehdä tuloaan 1970-luvun alkupuolella. "Ilmanvaihtoa" hoidettiin ikkunatuuletuksella, mikä aiheutti veto-ongelmia.

Kuva 6. 1960-luvulla rakennettu rakennuskanta lilalla ja 1970-luvun rakennuskanta punaisella esitettynä.

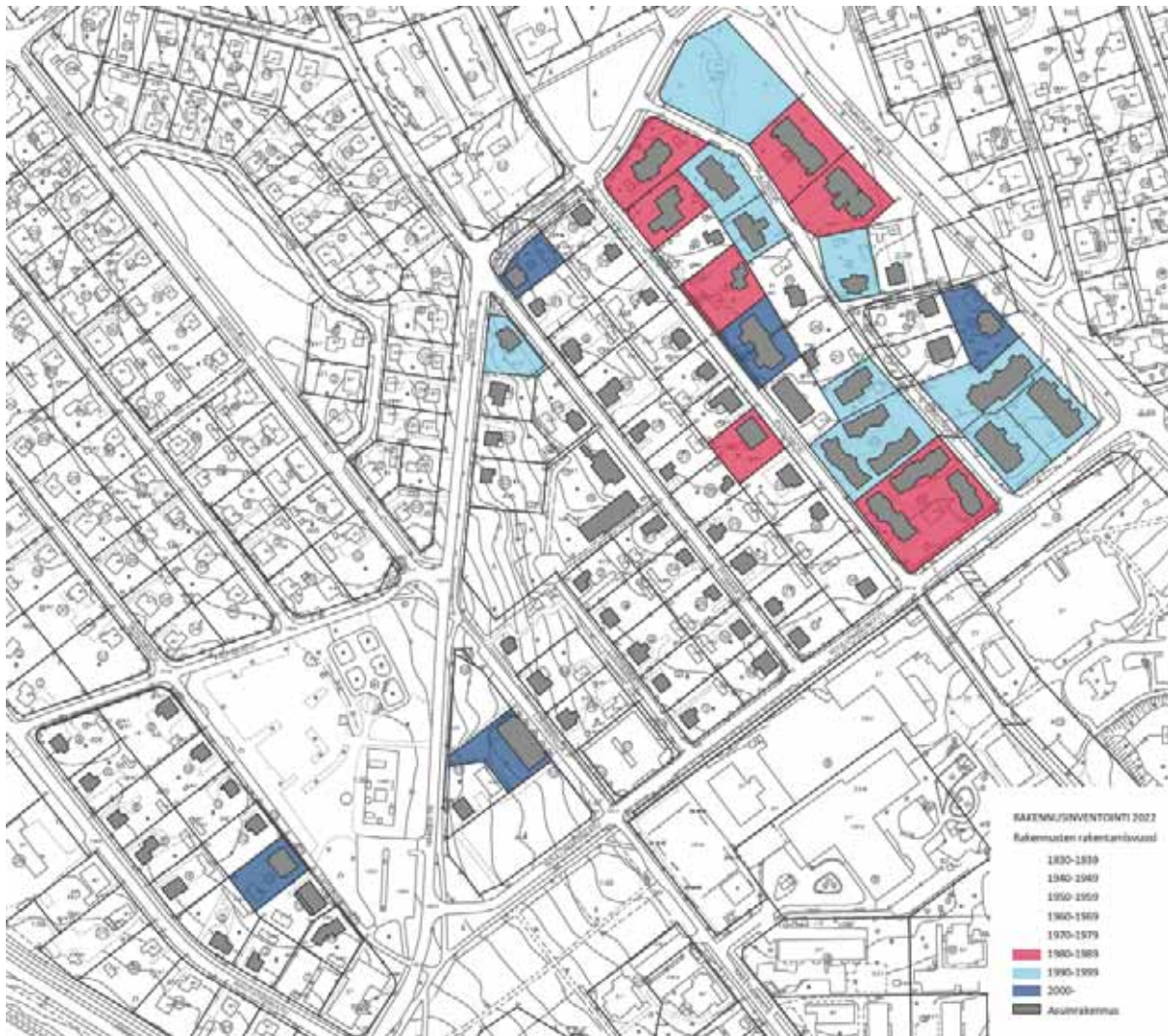
Kuva 7. 1960-luvun rakennuskantaa Koulunmäellä: Pohjantie, Tapionkatu.

Kuva 8. 1970-luvun rakennuskantaa Koulunmäellä: Pohjantie.

1980-1990-2000-luvun rakennuskanta

Uudempaa rakennuskantaa Koulunmäen alueella sijoittuu suurelta osin Pohjantien pohjoispuolelle.

Kuva 9. 1980-1990-2000-luvun rakennuskantaa Koulunmäellä.

Suojeluarvo

Koulunmäen alueella oleva vanhin rakennuskanta on hyvin säilynyt ja osa asuinrakennuksista on perusparan-
nettuja. Alkuperäisessä kunnossa on myös muutamia rakennuksia. Asemakaavassa on hyvä esittää yksittäisiä
rakennuksia suojeltaviksi, jotka ovat säilyttäneet ulkohahmonsia ja mittasuhteensa hyvin, eli julkisivuihin ei
ole tehty aikakaudelle sopimattomia muutoksia. Kokonaisuutta turvaavalla alue -merkinnällä on hyvä esittää
useita korttelialueita kulttuurihistoriallisten arvojen säilyttämiseksi.

Kuva 10. Kulttuurihistoriallisten arvojen säilyttämiseksi esitettävä aluekokonaisuus /s-1 -merkinnällä. Yksittäiset suojeltavat rakennukset esitetään kaavakartalla sr -merkinnällä.

9 rakennetut asuinrakennukset

sv 1936

sv 1938

sv 1939

sv 1937

Asuinrakennuksen keltainen
detty kunnossa. Ikkunat uus
tyypillinen puitejako. Ruskea
loa on laajennettu. Sokkeli ma
set räystääs- ja ikkunavuorilau
Ulkorakennus on alkuperäises
uusittu. Julkisivussa rimaver
vaakapanelointi ja yläpuolinen
valkoiset.

Asuinrakennuksessa on pys
parruista. Ulkoseinien purueri
laksi ja uusittu ulkoverhous. Ka
saumattu pelti. Uunilämmity
kusiämmitykseksi ja edelleen
määrönti uusittu.
Ulkorakennuksen pystyrunko
ruista, osin lankuista. Kate pro
Kohteella on rakennushistoria
kennus on säilyttänyt ulkohat
teensa hyvin.

Pystyrunkoinen rapattupinta
on säilyttänyt ulkohahmonsaj
vin. Katemateriaalina on pun
pellikate. Kellarikerroksen i
ruskea. Lämmitysjärjestelmä
mityksestä puulämmitykseen
kistot uusittu 2009.
Pystyrunkoinen ulkorakennus
kunnossaan. Julkisivussa kelt
ovet ruskeat. Katemateriaalin

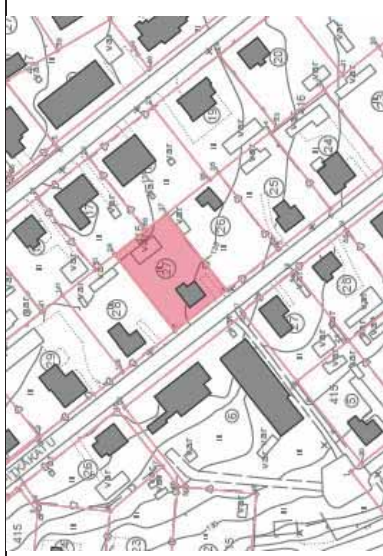
Asuinrakennuksen ulkoverho
laudoitus. Ikkunapuitteet ru
lina harmaa pellikate. Rakenn
saneerauksia.

	<p>Ulkorakennuksessa on pystyrunkilauta ulkoverhous on maalattu piippu on korjattu vuonna 2016. nukseen on tehty laajennus.</p>			<p>sv 1938</p>
	<p>Asuinrakennuksen julkisivussa Alkuperäiset ikkunat, vuorilaudasittu, ruskea konesaumattu peittäminen. Ulkorakennuksessa punainen riineloitunut ruskeat ovet, valkoiset. Rakennuksessa peitikkatekniikan julkisivuvuorinnolla.</p>			<p>sv 1938</p>
	<p>Kaksikerroksisen noppatalon julkisivu kerappaus. Alkuperäiset valkoiset korokerappaus. Vesikate uusittu harmaa.</p>			<p>sv 1939</p>
	<p>Alkuperäinen ulkorakennus. Julkisivu ulkoverhous. Vaakapaneloidut ovet valkoiset. Osassa ovia yläikkunat. Kohteella on rakennushistoriallisesti on säilyttänyt ulkohahmonsa ja rakennuksen.</p>			<p>sv 1936</p>
	<p>Asuinrakennukseen tai ulkorakennukseen laajennuksia. Perusrakennuksen katto ja seinät maalattu. Asuinrakennuksen teraialina on alakerrassa hirsijä ja yläkerrassa peitikkatekniikka.</p>			<p>sv 1936</p>

vihreä vinopanelointi ja osassa ovia ylä- ja alaosaa vaalea puuperäinen.

Julkisivussa vaalea vaakapanelointi. Ikkunat ja ovet valkoiset. Vuorilaudat osassa ikkunoita ruskeat ja osassa vaaleat. Kellarillisen rakennuksen sokkeli ruskeat. Ulkorakennuksessa vaalea rimalkoivun puu. Vuorilaudat ruskeat. Konesaukko ja ovet vaaleat. Puuperäinen.

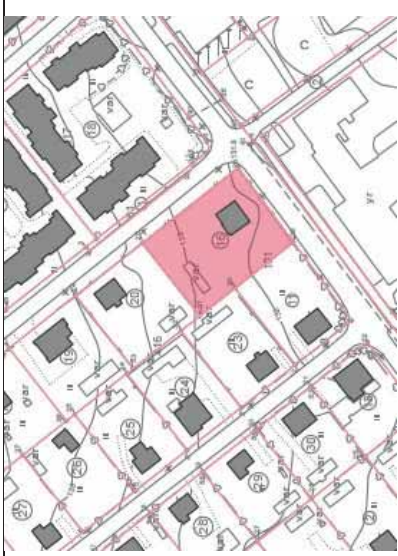
v 1938

Asuinrakennuksessa pystyverhoisuus ja puu- ja kivenkappaleet. Ikkunavuorilaudat valkoiset ja ovet ruskeat. Konesaukko ja ovet vaaleat. Puuperäinen.

v 1938

Asuinrakennuksen ulkoverhouksena lauta, kattoena punainen konesaukko ja ovet kiveä. Runkomateriaalina on hirsistä.

v 1935

Ulkorakennuksessa saunan osalla hirsirunko. Julkisivut seinissä maalattu ja ovet keltaiset. Kattoena musta kolmio.

v 1938

Julkisivussa keltainen vaaka- ja pystyverhoisuus. Valkoiset ikkunat uusittu säilyttäen alkuperäisen. Vuorilaudat valkoiset. Ruskea konesaukko ja ovet valkoiset. Konesaukko ja ovet valkoiset. Kattoena musta kolmio. Kattoena musta kolmio.

<p>Ovet, ikkunat ja vuorilaudat</p>			
<p>Julkisivuissa vaalean sininen nat uusittu jossain vaiheessa nainen tiilikate. Sokkeli rapat Ulkorakennukseen tehty pie sivussa vaalea lomalauta. V panelointia pystyyn ja 45° k kuvioitu peltikate uusittu.</p>			
<p>9 rakennetut asuinrakennukset</p>			
<p>Julkisivussa vaalea vaakalau jossain vaiheessa. Vuorilauda dat punaruskeat. Vesikatossa sittu jossain vaiheessa. Kel sokkeli tumman vihreä.</p>			
<p>Ulkorakennus on säilyttäny tonsa. Julkisivussa vaalea v pystypanelointi. Ikkunat ruske koiset. Nurkkalaudat punar peltikatto.</p>			
<p>Alkuperäistä asuinrakennustu kph, khh, mh) vuosina 2014 purueristeissä julkisivussa malauta. Ikkunoiden puittee set. Ruskea peltikate on uusit Talourakennus säilynyt aik saan. Pystyrunko ja pureris lauta, julkisivua tummemm neloidut ovet. Harmaa peltika dat valkoiset.</p>			

sv 1933

9 1947

1 1946

nelointi. Valkoiset ikkunat ja ovet
räinen konesaumattu pelttikate. Ru
pieni laajennus.

Julkisivussa keltainen rimaverhous
sittu jossain vaiheessa. Punainen k
katto uusittu.

5
1947

Ulkorakennus on säilyttänyt ulkon
set ovet ja ikkunat. Autofallin ovi
heessa. Julkisivussa keltainen rim
kuperäinen.

Asuinrakennuksessa vaalea vaakap
heessa uusitut ikkunat valkoiset, v
Tiilikuvioitu ruskea pelttikate uusitt
ruskeat räystäslaudat.

1947

Ulkorakennuksen julkisivuissa ja ov
Nurkka- ja vuorilaudat ruskeat. Ru

Asuinrakennus on pystyrunkoinen
vaakalauta. Katemateriaalina peltti
remontoitu 1980-83. Saunatilat
vuonna 1992. Valkoiset ikkunat ja
vuorilaudat ja räystäslaudat.

1948

Ulkorakennus on pystyrunkoinen
huopa. Talousrakennus on alkup
huollettu. Rimalauta ulkoverhous
peräisissä ovissa harmaa vaakap
valkoiset.

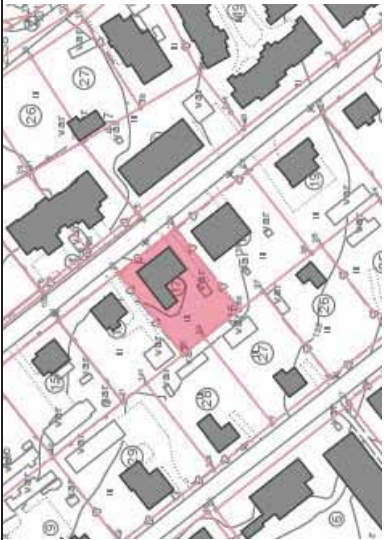
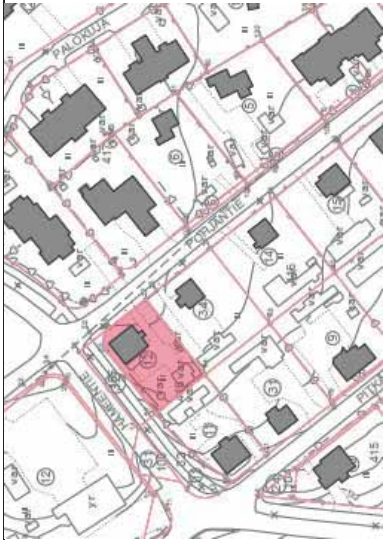
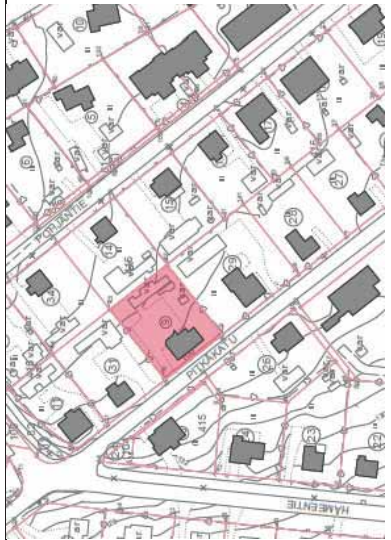
Asuinrakennuksen julkisivuissa har
Tiihikatto. Kellarikerroksessa sokke
Ulkorakennuksen julkisivuissa har
mat. Mustaa huopakatetta uusitt
päällä pystytiiliimuuraus. Yhtä aut

19
1940

			<p>1947</p>	<p>Ulkorakennuksessa harmaa rimaa tummanruskea vaakapanelointi, tummanharmaa totaliin ovi uusittu jossain vaiheessa mattu peltikate.</p>				<p>1947</p>	<p>Kohteella on rakennushistoriallisia ominaisuuksia, jotka on säilyttänyt ulkohahmonsa ja minimitähtäjänsä.</p>				<p>1947</p>	<p>Asuinrakennuksen julkisivuissa keltainen vaakapanelointi ja valkoiset peltikate.</p>				<p>1946</p>	<p>Asuinrakennuksen julkisivuissa keltainen vaakapanelointi ja valkoiset peltikate.</p>				<p>1946</p>	<p>Asuinrakennuksen julkisivuissa keltainen vaakapanelointi ja valkoiset peltikate.</p>				<p>1946</p>	<p>Asuinrakennuksen julkisivuissa keltainen vaakapanelointi ja valkoiset peltikate.</p>				<p>1946</p>	<p>Asuinrakennuksen julkisivuissa keltainen vaakapanelointi ja valkoiset peltikate.</p>				<p>1946</p>	<p>Asuinrakennuksen julkisivuissa keltainen vaakapanelointi ja valkoiset peltikate.</p>				<p>1946</p>	<p>Asuinrakennuksen julkisivuissa keltainen vaakapanelointi ja valkoiset peltikate.</p>				<p>1946</p>	<p>Asuinrakennuksen julkisivuissa keltainen vaakapanelointi ja valkoiset peltikate.</p>				<p>1946</p>	<p>Asuinrakennuksen julkisivuissa keltainen vaakapanelointi ja valkoiset peltikate.</p>				<p>1946</p>	<p>Asuinrakennuksen julkisivuissa keltainen vaakapanelointi ja valkoiset peltikate.</p>				<p>1946</p>	<p>Asuinrakennuksen julkisivuissa keltainen vaakapanelointi ja valkoiset peltikate.</p>				<p>1946</p>
--	---	--	-------------	--	--	---	--	-------------	--	---	--	---	-------------	---	---	--	---	-------------	---	---	--	---	-------------	---	---	--	---	-------------	---	---	--	---	-------------	---	---	--	---	-------------	---	--	---	--	-------------	---	---	--	---	-------------	---	---	--	---	-------------	---	---	--	---	-------------	---	---	--	---	-------------	---	---	--	---	-------------

	<p>jennus on tehty jossain vaiheessa houksena on rimalauta. Ovissa viir huopakate.</p> <p>Kohteella on rakennushistoriallisia on säilyttänyt ulkohahmonsia ja Päärakennus edustaa aikakaudell rakentamistapaa.</p>			<p>1946</p>
	<p>Asuinrakennuksessa keltainen riir valkoiset ikkunat ja vuorilaudat. Alloitu valkoinen ulko-ovi. Alkuperäinen peltikate.</p> <p>Ulkorakennuksessa vaalea pystylakapaneloidut ruskeat ovet, joissa peltikate.</p>			<p>1946</p>
	<p>Asuinrakennuksessa valkoinen pyräiset ikkunat valkoiset ja vuorilaitiilikuvioitu peltikate uusittu jossa sen rakennukset sokkeli rapattu si</p>			<p>1946</p>
	<p>Asuinrakennuksen julkisivuissa pysy kahta erisävyyistä keltaista. Tiilikuv jossain vaiheessa. Aurinkopaneelii peelle. Kellarillisen rakennuksen b</p>			<p>1948</p>

Ulkorakennuksessa vaalea vaalea ovissa kapea pystypaneelointi ja ikkunikate.

Kohteella on rakennushistoriallisia ominaisuuksia, jotka on säilyttänyt ulkohahmonsa ja minikate.

Asuinrakennusta on laajennettu jossain osissa keltainen lomalaute, yläosa valkoiset ikkunat ja vuorilaudat. Runko on uusittu jossain vaiheessa.

Ulkorakennus osittain alkuperäinen julkisivuissa, ruskeat vaakapaneelipuolella ikkuna. Vuorilaudat valkoverma, keltainen. Autokatos laajennus. Peltikate,

Kaksikerroksisen noppatalon julkisivu paneelointia, kahden sävyistä keltaista vuonna 2007. Valkoiset ikkunat kirkkaat vuonna 2007. Vuorilaudat valkoiset. Konesauna vuonna 2007, pienessä ulokkeessa nikkorakennus. Sauna- ja kodinhoitotilat. Uudehkoissa ulkorakennuksessa keltainen pystypaneelointi. Keltainen pystypaneelointi dat Peltikate.

Asuinrakennuksessa pitkällä sivulla ja päädyssä punainen tiiliiverhous. Ikkunat punainen konesaurin lomalauta. Punainen konesaurin rakennuksen betonisokkeilla matalat ikkunat.

Ulkorakennuksessa keltainen vaalea Peltikate.

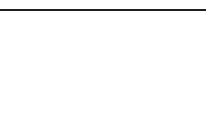
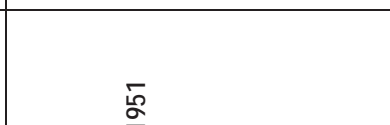
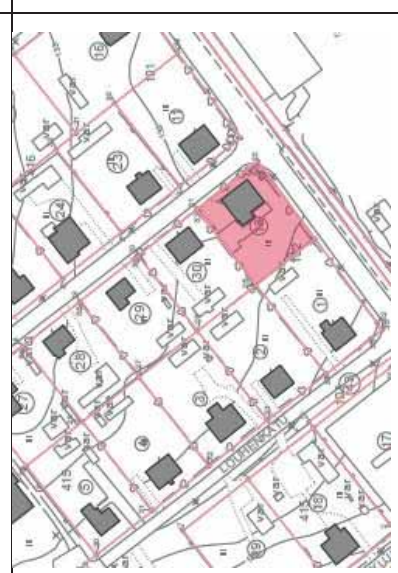

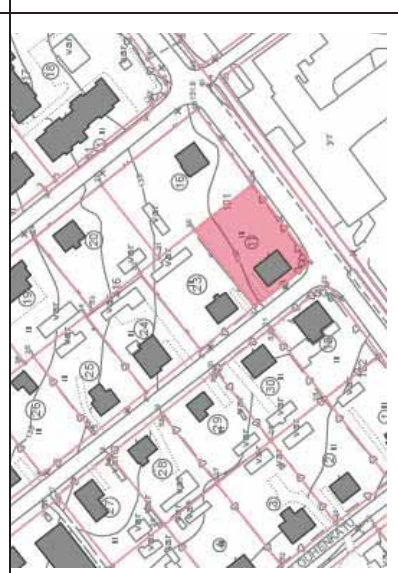
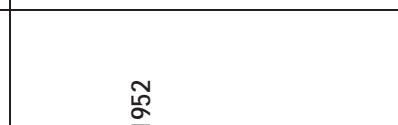

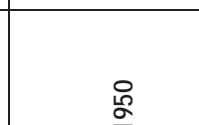

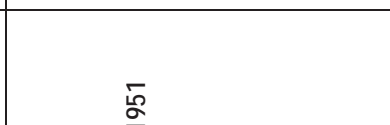

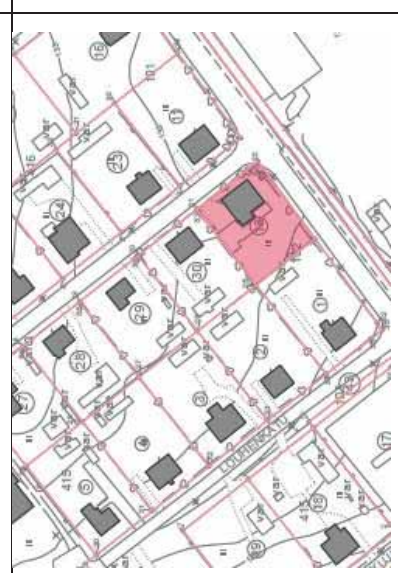

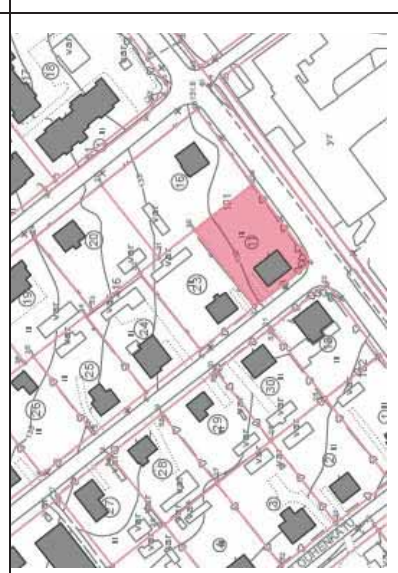
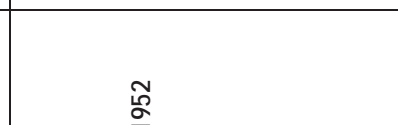

Asuinrakennuksen julkisivuissa vaalea päätykolmioissa pystypaneelointi. Ikkunat kaksipuutteiset ikkunat, vuorilaudat keltainen. Alkuperäinen harmaa peltikate. Alkuperäinen ulkorakennuksen harkkorumurattu

1947

1946

1940

1945

<p>1951</p>				<p>Julkisessa rakennuksessa ju... paus. Valkoiset ikkunat, ei vi... pattu valkoinen. Sivurakennus on purkukunto... rakennus.</p>				<p>Asuinrakennuksessa rapattuj... Ruskeat ikkunat, ei vuorilaut... kate. Rakennukseen tehty ka... larikerroksisen rakennuksen... rappaus ja vaakaikkunoita.</p>				<p>Asuinrakennuksessa keittain... Valkokset kolmipuitteiset ikku... Vihreä konesaumattu peliti... harmaa. Ulkorakennuksessa keittain... Loiva peltikatto. Vaakapan... riövet.</p>				<p>Asuinrakennukseen on jossai... koverhous ja vesikatto. Rak... jennettu. Ulkoverhouksena c... typaneelointi, ikkunat ja vuor... keli ruskea paikalla muurat... aikakaudelle tyyppilinen puiti...</p>			
<p>1951</p>				<p>1956</p>				<p>1952</p>				<p>1950</p>							

			
<p>Ulkorakennukseen on tehty säilytykseen. Talousrakentoon ja peittikate. Ulkovalkaisu, paneeloidut ovet ruskeat valkoiset.</p> <p>Kohteella on rakennushistoria on säilyttänyt ulkoiltaan ja tyyliinsä hyvin.</p>			1952
			1956
<p>Rakennus ei ole asumiskäytössä, harmaa konesaumattua oikkei.</p>			1950
<p>Asuinrakennuksessa keltainen valkoiset ikkunat ja vuorilaudat ruskeat.</p>			

JÄLLEENRAKENNUSKAUDEN RAKENTAMISTAPAOHJEET

2019

1940- JA 1950-LUVUN PIENTALOALUEIDEN RAKENTAMISTAPAOHJEET

SISÄLLYSLUETTELO

1.	YLEISTÄ	1
2.	JÄLLEENRAKENNUSKAUDEN ALUEET VOIMASSA OLEVISSA KAAVOISSA	2
2.1.	Maakuntakaava	2
2.2.	Osayleiskaavat	3
2.3.	Asemakaavat	4
2.4.	Rakennusjärjestys	5
3.	RAKENTAMISOHJEITA	5
3.1.	Päärakennuksen/asuinrakennuksen koko ja mittasuhteet	5
3.2.	Julkisivut	6
3.3.	Katot	7
3.4.	Ikkunat ja ovet	8
3.5.	Piharakennukset	8
3.6.	Pihat, aidat, portit yms.	9
4.	ASUINRAKENNUKSEN LAAJENTAMINEN	9
5.	LÄHTEET	11

1. YLEISTÄ

Äänekoskella on useita omaleimaisia ja yhtenäisiä ns. jälleenrakennuskaudella rakennettuja asuinalueita. Tällaisia alueita, joiden tyypillinen asuinrakennus on 1½-kerroksinen rapattu tai lautavuorattu omakotitalo, on Äänekosken taajamassa mm. Markkamäessä, Laajalahdessa, Koulunmäellä ja Kierälähdessä. Suolahden taajamassa tyypillisiä jälleenrakennuskauden alueita on mm. Alkulassa ja Katvelassa sekä Kenttädun ympäristössä. Jälleenrakennuskauden alueilla on suhteellisen yhtenäinen rakennustapa rakennusten mittasuhteiden, sijoittelun ja julkisivumateriaalien osalta. Tonttien takaosissa on usein erillinen piharakennus, joissa osassa sijaitsee sauna. Yhtenäinen rakennustapa ja varttunut kasvillisuus tekevät alueista viihtyisiä ja omaleimaisia.

Suhteellisen hyvin säilyneille asuntoalueille on paikoin rakennettu myöhempien vuosikymmenien hengen mukaisia uudisrakennuksia, jotka sopivat huonosti ympäristöönsä. Myös vanhojen rakennusten kunnostuksia ja laajennuksia on joskus tehty niiden tyyliin huonosti sopivalla tavalla

Ympäristön säilymisen ja yhtenäisen rakennustavan turvaamiseksi on kaupunki muuttanut ja on edelleen muuttamassa alueiden asemakaavoja siten, että kaava ohjaisi korjaus-, laajennus- ja täydennysrakentamista rakennetun ympäristön perinnettä ja ominaispiirteitä kunnioittavalla ja siihen sopeutuvalla tavalla.

Kun rakentamistapaohje hyväksytään asemakaavan hyväksymiskäsittelyn yhteydessä ja asemakaavamääräyksessä todetaan rakentamistapaohjeen noudattamisvelvoite, muodostuu ohjeesta rakennuslupakäsittelyssä sitova normi. Ohjeet antavat yleiskuvan asemakaavamääräysten hengen mukaisista hyväksyttävistä rakentamistoimenpiteistä alueilla. Rakennusteknistä tietoa perusparannuksesta ja laajenuksesta on saatavana erikseen rakennustarkastuksesta.

Laaditut rakentamistapaohjeet soveltuvat käytettäväksi kaikilla jälleenrakennuskaudella rakennetuilla asuntoalueilla ja myös erillisten 1½-kerroksisten omakotitalojen kunnostuksen ja laajentamisen yhteydessä.

Vanhan rakennuksen kunnostusta tai laajennusta harkittaessa on suunnitellulle ja eri vaihtoehtojen harkitsemiselle varattava riittävästi aikaa. Pätevän suunnittelijan käyttö on perusedellytys toiminnoiltaan ja ulkonäöltään onnistuneen hankkeen toteuttamiseksi. Kaupungin rakennustarkastukseen on hyvä ottaa yhteys jo suunnittelun alkuvaiheessa.

Edelliset 1940- ja 1950 -lukujen rakennustapaa ohjaavat rakentamistapaohjeet oli laadittu Äänekoskella vuonna 1992 ja ne ovat olleet pohjana tätä rakentamistapaohjetta laadittaessa.

2. JÄLLEENRAKENNUSKAUDEN ALUEET VOIMASSA OLEVISSA KAAVOISSA

2.1. Maakuntakaava

Keski-Suomen tarkistettu maakuntakaava on hyväksytty 1.12.2017 ja kaava on tullut voimaan 26.1.2018.

Maakuntakaavassa on osoitettu koko maakuntaa koskeva kulttuuriympäristön määräys (a), valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävät maisema-alueet (b) sekä valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt (c). Lisäksi kaavassa on osoitettu kulttuuriympäristön vetovoima-alueet.

a) Koko maakuntaa koskeva kulttuuriympäristön määräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon tunnetut muinaisjäännökset ja maakunnallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön kohteet sekä arvokkaat perinnemaisemat. Ajantasainen tieto on tarkistettava museoviranomaiselta ja perinnemaisemien osalta toimivaltaiselta viranomaiselta. Maakunnallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön kohteet on esitetty maakuntakaavan alueluettelossa.

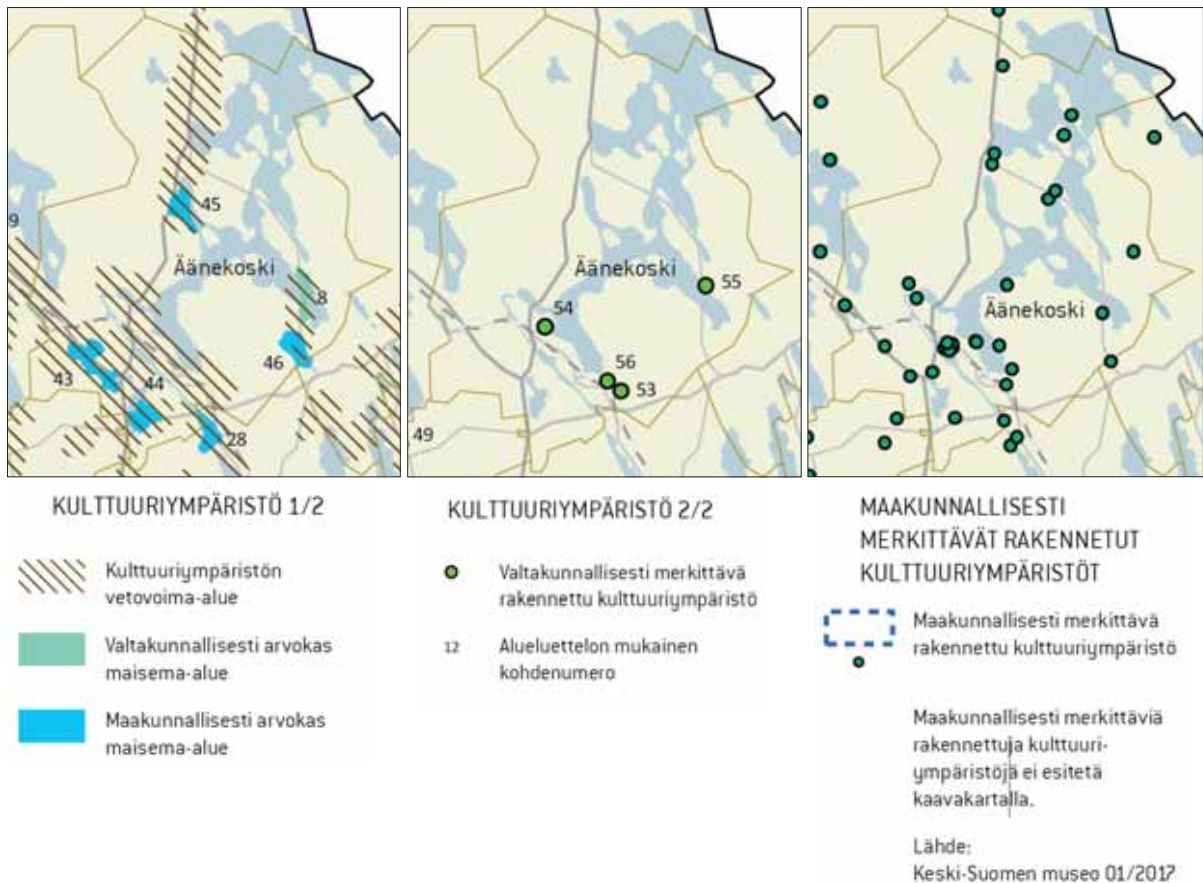
b) Sumiaisten kirkonkylä (8) on osoitettu valtakunnallisesti arvokkaana maisema-alueena. Maakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita ovat Honkola-Hietama (43), Koivistonkylä (44), Liimattala (45) ja Saarikas (46).

Suunnittelumääräys: Alueella tulee edistää kestävästä maatalouden harjoittamista. Alueen suunnittelussa on otettava huomioon arvokkaan maisema-alueen kokonaisuus, ominaispiirteet ja identiteetti. Alueilla metsien hoito ja käyttö perustuu voimassa olevaan metsälainsäädäntöön.

c) Valtakunnallisesti merkittävänä kulttuurihistoriallisena rakennettuna kulttuuriympäristöinä on osoitettu Keski-Suomen kansanopisto (53), Markkamäen omakotialue (54), Sumiaisten kirkonkylä (55) ja Suolahden vanhan rautatieaseman alue (56). Kohteista Markkamäen omakotialue edustaa tyyppillistä yhtenäisten alueiden jälleenrakennuskauden rakentamista, Sumiaisissa jälleenrakennuskauden kohteet enemmänkin täydentävät eri-ikäisen rakennuskannan muodostamaa rakennettua kulttuuriympäristöä.

Suunnittelumääräys: Alueen suunnittelussa on otettava huomioon kulttuurihistoriallisen rakennetun ympäristön kokonaisuus, ominaispiirteet ja identiteetti. Alueen käyttöä on ohjattava siten, ettei näitä arvoja heikennetä.

Maakunnallisesti merkittäviä rakennetun kulttuuriympäristön kohteita ei ole osoitettu kaavakartalla, mutta ne on todettu maakuntakaavan alueluettelossa. Alueluettelossa on todettu Äänekoskelta yhteensä 29 kpl maakunnallisesti merkittävää kohdetta, joista lähinnä Suolahden taajamassa (kohde 489) on esillä myös jälleenrakennuskauden rakentamista.

Kuva 1. Keski-Suomen tarkistetussa maakuntakaavassa osoitetut kulttuuriympäristön kohteet. Oteet maakuntakaavan alueluettelon teemakartoista.

2.2. Osayleiskaavat

Äänekosken, Suolahden ja Sumiaisten taajamissa on voimassa oikeusvaikutteiset osayleiskaavat, joissa yhtenäisen rakennustavan omaavat kaupunki- tai kyläkuvallisesti arvokkaat alueet on osoitettu omalla kaavamerkinnällä ja -määräyksellä. Kaavoitushierarkian mukaisesti osayleiskaava tulee ottaa huomioon asemakaavoja ja asemakaavojen muutoksia laadittaessa.

Seuraavassa on todettu kussakin yleiskaavassa osoitettu määräysteksti kaupunkikuvallisesti tai kyläkuvallisesti arvokkaalle alueelle sekä lueteltu ne merkinnällä osoitetut alueet, jotka edustavat 1940- ja 1950-lukun rakentamistapaa.

Suolahti 2020 osayleiskaava (hyväksytty kaupunginvaltuustossa 14.12.2009)

Kaupunkikuvallisesti arvokas alue.

Asemakaavaa laadittaessa on varmistettava kaupunkikuvallisten arvojen ja suojeltavien rakennusten säilyminen. Uudis- ja korjausrakentaminen tulee sopeuttaa omaleimaisen ja rakennusperinteeltään arvokkaan alueen rakennusperinteeseen.

Rakennuksia ei saa purkaa ilman rakennusviranomaisen hyväksymää pakottavaa syytä. Ennen rakentamista ja sen ympäristöä merkittävästi muuttaviin toimenpiteisiin ryhtymistä tulee museoviranomaiselle varata tilaisuus lausunnon antamiseen.

Seuraavat Suolahti 2020 osayleiskaavassa todetut kaupunkikuvallisesti arvokkaat alueet edustavat 1940- ja 1950-lukujen tyypillistä rakentamistapaa:

- Aatulantien omakotitalot
- Alkulan omakotialue
- Katvelan omakotialue
- Kenttädun omakotitalot
- Honkapohjan pientaloalue

Sumiainen 2020 osayleiskaava (hyväksytty kaupunginvaltuustossa 21.6.2010)

Kyläkuvallisesti arvokas alue

Asemakaavaa laadittaessa on varmistettava kyläkuvallisten arvojen ja suojeltavien rakennusten säilyminen. Uudis- ja korjausrakentaminen tulee sopeuttaa omaleimaisen ja rakennusperinteeltään arvokkaan alueen rakennusperinteeseen.

Rakennuksia ei saa purkaa ilman rakennusviranomaisen hyväksymää pakottavaa syytä. Ennen rakentamista ja sen ympäristöä merkittävästi muuttaviin toimenpiteisiin ryhtymistä tulee museoviranomaiselle varata tilaisuus lausunnon antamiseen.

Sumiainen 2020 osayleiskaavassa kyläkuvallisesti arvokkaana on osoitettu Sumiaistenraitin ympäristöön sijoittuva arvokas rakennettu ympäristö sekä Hakolan ja Savolan tilakeskusten alueet. Raittialueelle sijoittuu useita kulttuurihistorian, kyläkuvan ja maiseman kannalta merkittäviä kohteita, myös tyypillistä 1940- ja 1950-luvun rakentamistapaa edustavia kohteita.

Äänekoski 2030 (hyväksytty kaupunginvaltuustossa 29.5.2017)

Kaupunkikuvallisesti arvokas alue/Arvokas rakennettu ympäristö.

Asemakaavaa laadittaessa ja alueen maankäyttöä suunniteltaessa on varmistettava kaupunkikuvallisten ja historiallisten arvojen ja suojeltavien rakennusten säilyminen. Uudis- ja korjausrakentaminen tulee sopeuttaa omaleimaisen ja rakennusperinteeltään arvokkaan alueen rakennusperinteeseen. Rakennuksia ei saa purkaa ilman rakennusviranomaisen hyväksymää pakottavaa syytä. Ennen rakentamista ja sen ympäristöä merkittävästi muuttaviin toimenpiteisiin ryhtymistä tulee museoviranomaiselle varata tilaisuus lausunnon antamiseen.

Seuraavat Äänekoski 2030 osayleiskaavassa todetut kaupunkikuvallisesti arvokkaat alueet edustavat 1940- ja 1950-lukujen tyypillistä rakentamistapaa.:

- Markkamäen alue
- Römmän koillisosa
- Koulunmäen alue
- Kierälahden alue

2.3. Asemakaavat

Ympäristön ominaispiirteiden säilymisen turvaamiseksi on kaupunki muuttanut vaiheittain alueiden asemakaavoja siten, että kaava ohjaa korjaus-, laajennus- ja täydennysrakentamista ympäristöön sopeutuvalla tavalla.

Jälleenrakennuskauden uusissa asemakaavoissa on sitovia kaavamääräyksiä, jotka tulee ottaa huomioon uudisrakentamisessa tai kunnostettaessa ja laajennettaessa vanhaa rakennusta. Määräyksistä poikkeamiseen tulee olla erityiset syyt.

Asemakaavoissa on annettu mm. seuraavia määräyksiä ohjaamaan rakentamistapaa:

Asuinrakennus tulee rakentaa kiinni kadun puoleisen rakennusalan sivuun.

Kaavan on merkitty kadun puolelle rakennusala olemassa olevien rakennusten sijoittumislinjaa noudattaen. Uudisrakentamisessa tulee noudattaa alueen rakennusten tyypillistä sijoittamistapaa. Sivusuunnassa tontilla on yleensä liikkumavaraa.

Julkisivujen päämateriaalina tulee käyttää ympäristöön sopeutuvaa maalattua lautta tai rapattua puuta.

Tiili, hirsi ym. alueille vieraat materiaalit ovat kiellettyjä.

Rakennusten tulee muodostaa olemassa olevien rakennusten kanssa muodoltaan ja mittasuhteiltaan yhtenäinen kokonaisuus.

Rakennuksen muoto ja mittasuhteet tulee hakea ympäristöstä. Sama kattokaltevuus naapurirakennusten kanssa ei välttämättä tee rakennuksesta ympäristöön sopeutuvaa, mikäli esim. räystäskorkeus ja massoittelu poikkeaa perinteisestä rakennustavasta. Rakennuksen hahmo on syytä säilyttää noppamaisena.

2.4. Rakennusjärjestys

Äänekosken kaupungin rakennusjärjestys on hyväksytty 11.12.2006. Rakennusjärjestystä noudatetaan silloin, kun alueella ei ole voimassa yleiskaavaa tai asemakaavaa tai kun voimassa olevassa kaavassa ei asiasta ole toisin määrätty.

Rakennusjärjestyksen mukaan:

Rakennuksen korjaamisessa on otettava huomioon kunkin rakennuksen ominaispiirteet, eikä korjaaminen saa ilman erityisiä perusteita johtaa tyyllisesti alkuperäisestä rakennuksesta poikkeavaan lopputulokseen.

Uudisrakennuksen on sijoituksensa, kokonsa, muotonsa, ulkomateriaalinsa ja väriensä puolesta sovelluttava noudatettuun rakennustapaan ja olevaan rakennuskantaan. Rakennuksen vaikutukseen maisemakuvaan tulee myös kiinnittää erityistä huomiota.

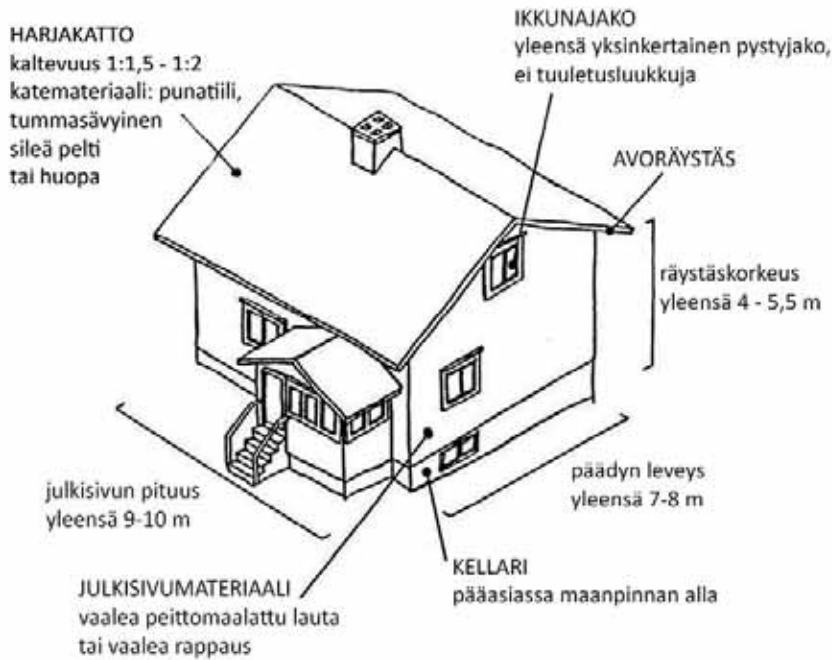
Rakennusjärjestystä on tarkoitus päivittää lähitulevaisuudessa. Rakennusjärjestyksen päivittämisen yhteydessä ratkaistaan, otetaanko rakennusjärjestykseen esim. jälleenrakennuskauden rakennuksien korjaamisen ja laajentamiseen liittyviä ohjeita ja määräyksiä.

3. RAKENTAMISOHJEITA

3.1. Päärakennuksen/asuinrakennuksen koko ja mittasuhteet

JÄLLEENRAKENNUSKAUDEN RAKENNUKSEN OMINAISPIIRTEET:

RAKENNUKSEN KERROSLUKU 1½ KERROSTA

Kuva 2. Jälleenrakennuskauden asuinrakennuksen ominaispiirteet

Jälleenrakennuskaudelle ominaiset piirteet rakennuksen massoittelussa tulee pyrkiä säilyttämään. Asuinrakennuksen suurin sallittu yhtenäinen julkisivupinta voi olla noin 14 metriä ja suurin sallittu runkosyvyys 9 metriä. Jos rakennuksen rungon pituus on pitempi kuin 14 metriä, se tulee porrastaa.

Piharakennuksen suunnittelussa voidaan pitää ohjeena, että rakennuksen pituus saa olla enintään 12 metriä ja runkosyvyys enintään 6 metriä. Piharakennuksen tulee olla asuinrakennukselle alisteinen erityisesti päädyn leveyden ja rakennuksen korkeuden osalta.

Rakennuksen räystäskorkeutta määriteltäessä tulee ottaa huomioon naapurirakennusten räystäskorkeus. Pääsääntöisesti tulee pyrkiä yhtenäiseen räystäskorkeuteen. Myös kattokaltevuuden tulee myötäillä naapurirakennusten kattokaltevuuksia. Jälleenrakennuskaudelle ominainen harjakaton kaltevuus on 1:1,5...1:2. Räystäskorkeus on yleensä noin 4,0...5,5 metriä.

Parvekkeita rakennettaessa tulee varoa, etteivät rakennuksen ominaispiirteet siitä kärsi. Jälkikäteen rakennettavan parvekkeen tulee sopia rakennuksen tyyliin. Erityisesti tulee välttää koko päädyn levyisiä ja rakennusrungon ulkopuolisia, massiivisia parvekkeita. Niiden ”raskas” luonne saattaa pilata täysin rakennuksen alkuperäisen luonteen.

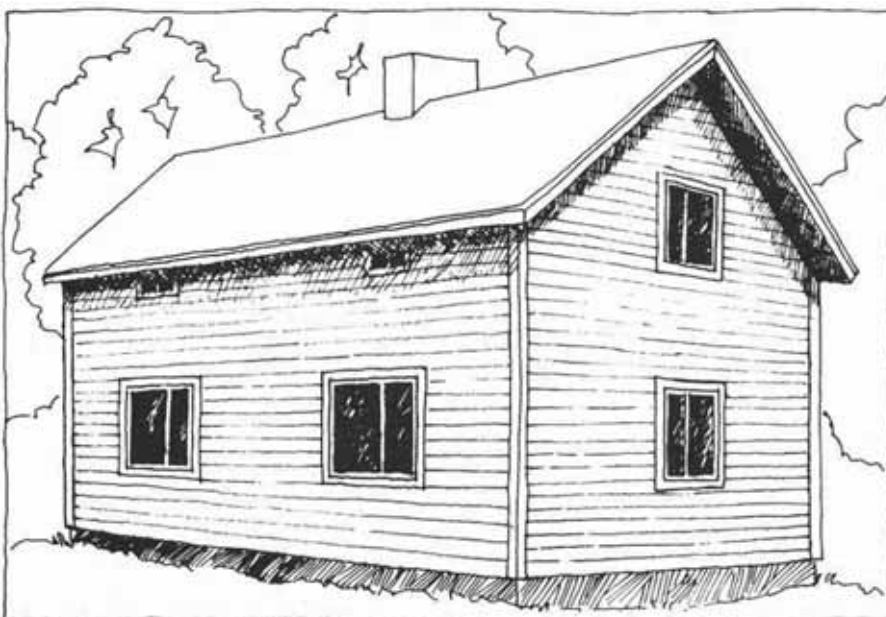
Yleisesti ottaen, kun rakennusta laajennetaan tai peruskorjataan, tulee rakennusmassan mittasuhteet pyrkiä säilyttämään ”noppamaisena”.

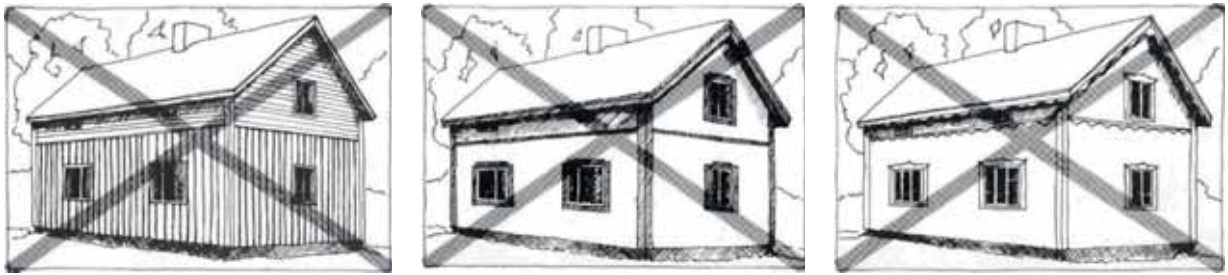
3.2. Julkisivut

Julkisivuissa tulee säilyttää jälleenrakennuskaudelle tyypillinen ilme. Jos julkisivu on vuorattu aiemmin levyillä tai muulla ympäristöön sopimattomalla materiaalilla, on se korjausrakentamisen yhteydessä palautettava alkuperäiseen asuunsa.

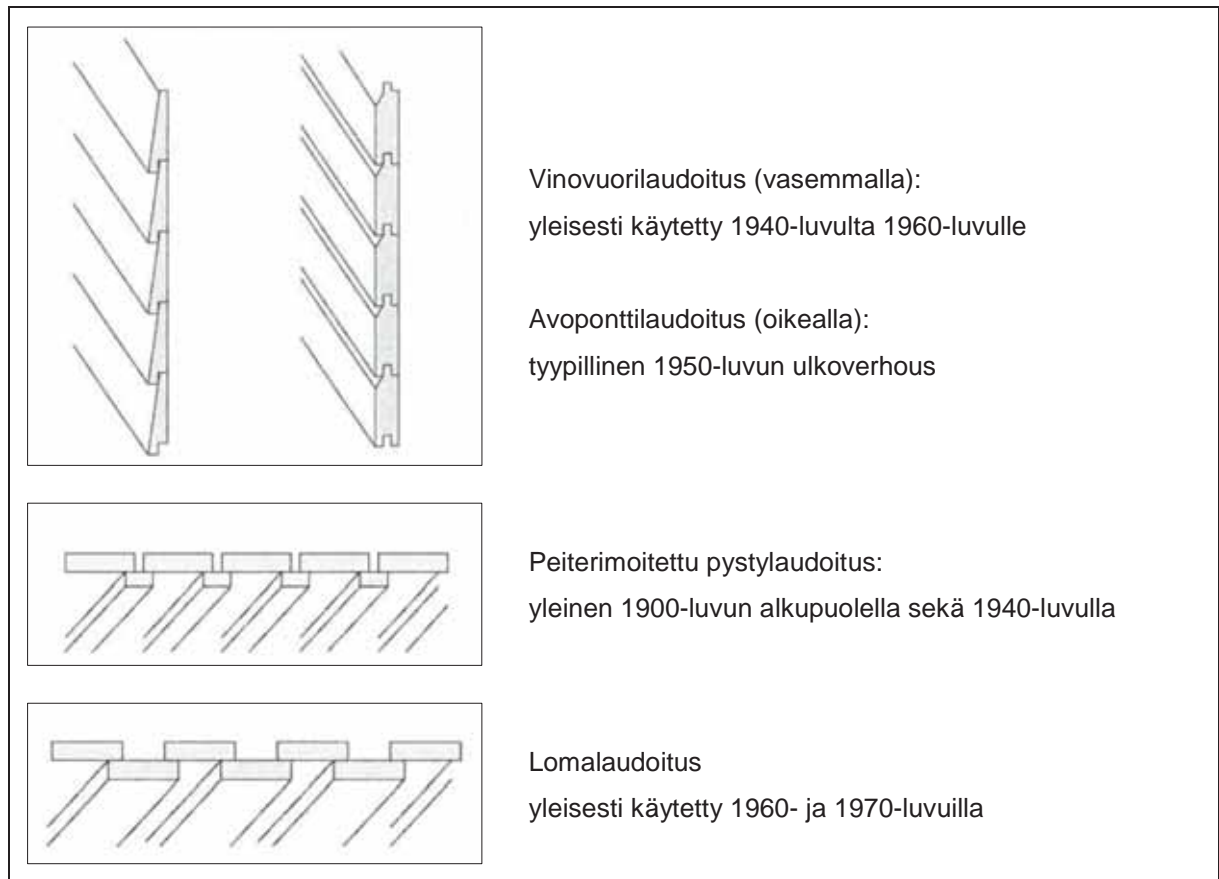
1940- ja 1950-lukujen rakennuksille tyypillinen julkisivumateriaali on peittomaalattu puu tai rappaus. Huonosti sopivia julkisivuverhouksia ovat mm. profiloitu pelti, elementtitaloa jäljittelevä vuorilauditus, tiiliverhous ja levyverhous. 1940- ja 50- lukujen tyyliä eivät myöskään ole liian tummalla värillä korostetut listoitukset tai yliromantisoidut ratkaisut.

Kuva 3. Rakennuksen tyylin mukainen verhous (Puutalon perusparannus, Asuntohallituksen opetusjulkaisu 1/1986)

Kuva 4. Esimerkkejä jälleenrakennuskauden tyyliin sopimattomista julkisivuverhouksista. Vasemmalla uudentyyppinen puuverhous, keskellä liian raskas, tummalla korostettu listoitus, oikealla yliromantisoitu ratkaisu. (Puutalon perusparannus, Asuntohallituksen opetusjulkaisu 1/1986)

Kuva 5. Julkisivulaudoituksia (Puutalon remonti. Rakennustieto Oy 2006)

Lomalaudoitusta sekä vaaka- ja pystylaudoituksen yhdistelmää ei tule käyttää, sillä ne eivät kuulu jälleenrakennuskauden rakentamistapaan julkisivuverhouksissa, kuten ei levyverhous, profiloitu pelti tai tiili.

Julkisivut maalataan vaaleasävyisellä peittomaalilla, myös puna- ja keltamultaa voidaan käyttää. Listat maalataan valkoisiksi tai talon päävärin samaa sävyä tummemmaksi. Rapattujen pintojen maalia valittaessa on muistettava, että maali on ”hengittävää”.

3.3. Katot

Kattokaltevuus ja räystäskorkeus tulee sopeuttaa naapuruston rakennuskantaan. Suositeltava kattokaltevuus on 1:1,5...1:2 ja räystäskorkeus 4,0...5,5 metriä.

Kattomateriaalina tulee käyttää tiiltä, konesaumattua peltiä, konesaumattua jäljittelevää peltiä tai huopaa. Katteen väriksi sopii parhaiten jokin tumma sävy – kirkkaita värejä ei tule käyttää.

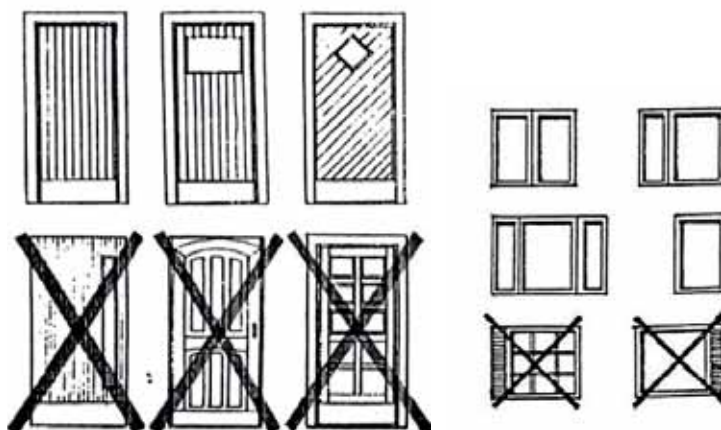
3.4. Ikkunat ja ovet

Ikkunoita uusittaessa tulee säilyttää alkuperäisten ikkunoiden kaltainen puitejako, koko, muoto ja väritys.

Ikkunapuitteiden sopiva väritys on valkoinen tai julkisivua tummempi pääväri. Lämmöneritystä ulkoseinien ulkopintaan lisättäessä, tulee ikkunaa tarvittaessa siirtää ulommaksi, jolloin ikkuna ei jää liian syvälle julkisivussa. Samalla estetään ns. kylmäsilan syntyminen seinärakenteeseen.

Ovea uusittaessa tulee käyttää yksinkertaista rakennuksen tyyliin sopivaa peittomaalattua ovityyppiä.

Mahdollisuuksien mukaan on hyvä pyrkiä säilyttämään vanhat ikkunat ja ovet. Usein vanhaa uudistamalla, poistamalla vanha maali ja maalamalla ikkunat ja ovet uudestaan, voidaan päästä hyvään lopputulokseen.

3.5. Piharakennukset

Piharakennusta suunniteltaessa on kiinnitettävä huomiota sen sopeutumiseen ympäristöönsä ja päärakennukseen. Piharakennuksen suositeltava pituus on enintään noin 12 metriä ja runkosyvyys enintään noin 6 metriä. Kattokaltevuutta ja räystäskorkeutta määriteltäessä on huomioitava ympäröivät rakennukset. Suositeltava kattokaltevuus on 14 – 27 astetta ja räystäskorkeus enintään 3 metriä.

Piharakennuksen tulee olla asuinrakennukselle alisteinen erityisesti päädyn leveyden ja rakennuksen korkeuden osalta.

Jälleenrakennuskauden asuinalueille tyypilliset piharakennukset rajaavat pihatilaa. Ne sijoittuvat yleensä tontin takaosaan siten, että vastakkaisten tonttien väliin muodostuu ns. palokuja. Piharakennuksia sijoittaessa tulee tällaiset palokujat säilyttää.

Piharakennukseen on mahdollista sijoittaa perinteisten autotallin ja varastotilojen lisäksi myös työtilaa sekä päärakennukseen liittyviä asuinhuoneita.

3.6. Pihat, aidat, portit yms.

Jälleenrakennuskauden asuinalueille on tyypillistä vehreys ja hyvin hoidetut piha-alueet. Kasvillisuus luo alueelle viihtyisyyttä ja rajaa pihoja muodostaen suojattuja oleskelutiloja. Kasvit rajaavat ja yhtenäistävät myös katutilaa. Uudisrakentamisen yhteydessä onkin vältettävä puiden ja muun kasvillisuuden hävittämistä.

Pensasaita on alueelle suositeltava raja-aita. Lauta-aitaa saa käyttää, jos sitä on ympäristössä muualakin. Pensasaitaan liitetty puu- tai metallirakenteinen portti voi olla merkinä kotipihaan saapumisesta.

Piharakentamisessa käytetty mielikuvitus antaa pihoille omaleimaisuutta. Esimerkiksi luonnonkivistä rakennetut tukimuurit ja maan terassointi sopivat erityisen hyvin rinnetonteille.

Mikäli esimerkiksi koiran vuoksi on tarve korkeammalle teräsverkkoaitaukselle, on se suositeltavaa sijoittaa pihan takaosaan, jolloin tontin kadun puoli on yhtenäinen naapuruston kanssa.

4. ASUINRAKENNUKSEN LAAJENTAMINEN

Asuinalueiden yhtenäisyyden säilyttäminen on tärkeää, sillä epäyhtenäisyys ja kirjavat katunäkymät heikentävät alueen viihtyisyyttä. Jotta yhtenäisyys säilyisi, on erityistä huomiota kiinnitettävä uudisrakentamiseen. Asuinrakennuksia laajennettaessa on tarkkaan harkittava, miten lisätilaa saadaan aikaan.

Luontevimmin lisätilaa saadaan yleensä ullakolle tai kellariin. Ullakolle laajennettaessa olisi valon saanti hoidettava mielellään talon päädystä tai pitkän sivun pienistä ikkunoista. Kattoikkunat eivät sovi jälleenrakennuskauden rakennuksiin. Joissain tapauksissa kattoulokkeet ovat mahdollisia – ne vaativat kuitenkin erityisen huolellista suunnittelua.

Kellariin on mahdollista sijoittaa aputilojen lisäksi myös työtiloja. Asuinalueen laajentaminen ullakolle tai kellariin on luonteva vaihtoehto, koska tällöin rakennuksen alkuperäiset mittasuhteet säilyvät entisellään.

Toinen mahdollisuus on rakentaa erillinen piharakennus. Myös tässä tapauksessa päärakennus säilyy entisellään. Piharakennukseen voidaan sijoittaa varastoa, työtilaa tai asuintiloja. Piharakennuksen rakentamisesta on kerrottu lisää kohdassa 3.5.

Kolmas vaihtoehto on laajentaa päärakennusta. Laajennusosan suunnittelu on erittäin vaativa tehtävä, sillä lisärakentaminen ei saa häiritä katutilan yhtenäisyyttä, eikä se saa merkittävästi muuttaa rakennuksen mittasuhteita.

Laajennusosassa tulee käyttää samaa pintaverhousmateriaalia ja -tapaa kuin päärakennuksessa. Uudisrakentamisen on sopeuduttava vanhaan ympäristöön niin, että alueen yhtenäisyys säilyy.

Laajennusosa tulee sijoittaa yleensä joko kokonaan pihan puolelle tai katujulkisivusta selvästi sisään vedettynä.

Rakennuksen jatkaminen harjan suunnassa samanlevyisenä vaatii erityisen huolellista suunnittelua, ettei rakennuksen kapalemuoto kärsisi.

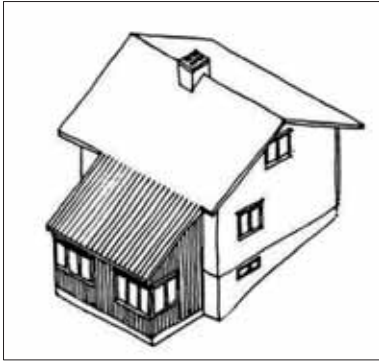
1½-kerroksista rakennusta voidaan laajentaa harjan suuntaan 1-kerroksisena porrastamalla laajennusosa sivusuunnassa.

1-kerroksinen lisärakennus voidaan tehdä myös pihan puolelle harjakattoisena siipirakennuksena.

Rakennusta voidaan laajentaa myös suurentamalla kuitia.

Kadusta pois päin laskevissa rinteissä olevia rakennuksia voidaan laajentaa alarinteen puolella lapetta jatkamalla.

Ennen kuin rakennuksen laajentamiseen ryhdytään, on hyvä tarkistaa, onko nykyisten tilojen käyttö tarkoituksenmukaista vai löytyisikö sieltä tarvittavia asuinneliömetrejä käyttöön.

5. LÄHTEET

- Keski-Suomen maakuntakaavan tarkistus, kaavakartta, merkinnät ja -määräykset, alueluettelo (maakuntavaltuuston 1.12.2017 hyväksymä)
- Keski-Suomen maakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt 2016 (Kohdeluettelo. Keski-Suomen museo 2016)
- Keski-Suomen modernin rakennusperinnön inventointihanke 2012-2014. (Aada Mustonen ja Sini Saarilahti, Keski-Suomen museo 2014)
- Äänekosken kaupungin rakennusinventointi (Juuso Väisänen, Keski-Suomen museo 2006)
- Äänekoski 2030 osayleiskaava (kaupunginvaltuuston 29.5.2017 hyväksymä)
- Sumiainen 2020 osayleiskaava (kaupunginvaltuuston 21.6.2010 hyväksymä)
- Suolahti 2020 osayleiskaava (kaupunginvaltuuston 14.12.2009 hyväksymä)
- Äänekosken kaupungin rakennusjärjestys (kaupunginvaltuuston 11.12.2006 hyväksymä)
- 1940- ja 1950-luvun pientaloalueiden rakentamishjeet. Äänekosken kaupunki, kaavoitusyksikkö 18.8.1992.
- Puutalon remontti. Auli Olenius, Anssi Koskenvesa. Hannu Penttilä. Rakennustieto Oy 2006.
- Puutalon perusparannus. Rakenteet ja ulkonäkö. Asuntohallitus teknillinen osasto opasjulkaisu 1:1986.

KOULUNMÄEN YHTENÄISKOULUN YMPÄRISTÖN ASEMAKAAVA

Vuorovaikutusraportti 8.4.2024

OAS, vireilletulo	KH 20.01.2020 § 3	
Luonnos nähtävillä:	KH 6.6.2022 § 166	22.6. – 12.8.2022
Ehdotus nähtävillä:	KH 5.2.2024 § 21	14.2. – 15.3.2024
Hyväksyminen KH:	KH 8.4.2024 § 86	
Hyväksyminen KV:	KV 15.4.2024 § 8	

SISÄLLYSLUETTELO

1.	Tiivistelmä kaavaprosessin kulusta	3
2.	Viranomaisneuvottelut ja palaverit	3
3.	Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS)	3
4.	Luonnosvaiheen vuorovaikutus	4
4.1.	Kaavaluonnoksesta saatu palaute.....	4
4.2.	Viranomaisten ja yhteisöjen lausunnot ja niihin laaditut vastineet	5
4.3.	Yksityishenkilöiden mielipiteet ja niihin laaditut vastineet	24
5.	Ehdotusvaiheen vuorovaikutus	27
5.1.	Kaavaehdotuksesta saatu palaute.....	27
5.2.	Viranomaisten ja yhteisöjen lausunnot ja niihin laaditut vastineet	28
5.3.	Yksityishenkilöiden muistutukset ja niihin laaditut vastineet	32

Yhteystiedot

Kaavan laatija:
Äänekosken kaupunki
Maankäyttöpäalvelut
Hallintokatu 4, 44100 Äänekoski

Kaavoituspäällikkö Nina Marjoniemi
puh. 040 717 7479
nina.marjoniemi@aanekoski.fi

Kaavasunnittelija Carita Kosonen
puh. 0400 115 241
carita.kosonen@aanekoski.fi

Kaavoitusavustaja Paula Junikka
puh. 0400 115 240
paula.junikka@aanekoski.fi

1. Tiivistelmä kaavaprosessin kulusta

Asemakaavan muutos on käynnistetty Äänekosken kaupungin aloitteesta ja se sisältyy kaupungin kaavoitusohjelmaan 2022-2024. Kaavatyö kuulutettiin vireille 29.1.2020 *Pikkukaupunkilainen* -lehdessä ja kaupungin kotisivuilla.

Kaikista kaavatyön vaiheista tiedotetaan Äänekosken kaupungin verkkosivuilla ja kaupungin virallisella ilmoitustaululla ja ilmoituslehdessä (*Pikkukaupunkilainen ja Äänekosken kaupunkisanomat*).

Kaavahankkeen lähtökohtia, tavoitteita ja etenemistä kuvaava osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on pidetty MRL 62 §:n ja MRL 63 §:n mukaisesti nähtävillä 29.1.2020 alkaen kaavan laadinnan ajan kaupungintalolla ja kaupungin verkkosivuilla. Kaavahankkeesta saatiin yksi mielipide kaavoituskatsauksen 2021 yhteydessä.

Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 6.6.2022 § 166 asettaa kaavaluonnosaineiston nähtävillä MRL 62 § ja MRA 30 § mukaisesti. Kaavaluonnos pidettiin nähtävillä kaupungintalon ala-aulassa ja kaupungin kotisivuilla 22.6. - 12.8.2022 välisen ajan (MRL 62 §, MRA 30 §). Luonnoksesta saatiin yhteensä 8 lausuntoa ja 7 mielipidettä.

Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 5.2.2024 § 21 asettaa kaavaehdotusaineiston MRA 27 §:n mukaisesti nähtävillä 30 vuorokauden ajaksi. Kaavaehdotus oli virallisesti nähtävillä 14.2. – 15.3.2024 välisen ajan kaupungintalon ala-aulassa ja kaupungin kotisivuilla. Ehdotuksesta saatiin yhteensä 3 lausuntoa ja 2 muistutusta.

Äänekosken kaupunginvaltuusto hyväksyi asemakaavan 15.4.2024 pitämässään kokouksessa (8 §).

2. Viranomaisneuvottelut ja palaverit

MRL 66 §:n ja MRA 26 §:n mukaista aloitusvaiheen eikä ehdotusaineiston nähtävilläolon jälkeistä viranomaisneuvottelua ollut tarpeen järjestää.

Työpalaveri, 14.12.2023	hulevesityöryhmä (maankäyttö, ympäristöpalvelut, kaupunkirakennepalvelut, Äänekosken Energia Oy)
Työpalaveri, 8.1.2024	kaupunkirakennepalvelut ja maankäyttö
Työpalaveri, 8.3.2024	kaavoitus ja pelastustoimi

3. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS)

Koulunmäen yhtenäiskoulun ympäristön asemakaavan muutoshankkeesta laadittu osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) laitettiin nähtävillä 29.1.2020 alkaen (MRL 62 §, MRL 63§). OAS on nähtävillä koko kaavaprosessin ajan kaupungin kotisivuilla ja sitä täydennetään kaavoituksen edetessä. OAS:sta ei saatu lausuntoja tai mielipiteitä.

Ennen luonnosvaiheen valmistelua kaupungille toimitettiin kirjallinen palaute 17.3.2021, jossa nostettiin esille liikennöinti koulu- ja liikuntarakennusten läheisyydessä.

4. Luonnosvaiheen vuorovaikutus

Kaavaluonnos asetettiin nähtäville 22.6. – 12.8.2022 väliseksi ajaksi kaupungintalon ala-aulaan ja kaupungin kotisivuille. Kaavaluonnoksesta pyydettiin lausunnot Keski-Suomen ELY-keskukselta, Keski-Suomen liitolta, Keski-Suomen museolta, Äänekosken Energia Oy:ltä, Keski-Suomen pelastuslaitokselta, Äänekosken Yrittäjät ry:ltä, Vanhan Äänekosken Kotiseutuyhdistys ry:ltä, Ala-Keiteleen luonnonystävät ry:ltä, kaupunkirakenne- ja ympäristölautakunnalta, opetus- ja kasvatustalautakunnalta, kulttuuri- ja liikuntalautakunnalta, sosiaali- ja terveystalautakunnalta. Kaikkia kaava-alueen maanomistajia tiedotettiin henkilökohtaisella kirjeellä luonnosaineiston nähtäville asettamisesta.

Nähtävillä olon jälkeen on kaava-alueen osalta käynyt yksityisiä maanomistajia neuvottelemassa mm. Koulunmäentien liikenteen vilkkaudesta ja paikoitusalueiden järjestämisestä.

4.1. Kaavaluonnoksesta saatu palaute

Määräaikaan mennessä saatiin 9 lausuntoa ja 4 kirjallisia mielipiteitä. Tulleisiin lausuntoihin ja mielipiteisiin on laadittu kaavoittajan vastine.

Saapuneet lausunnot:

- Lausunto 1; Äänekosken ympäristölautakunta, 15.6.2022
- Lausunto 2; Keski-Suomen museo, 27.6.2022
- Lausunto 3; Keski-Suomen ELY-keskus, 15.7.2022
- Lausunto 4; Äänekosken Energia Oy, 1.8.2022
- Lausunto 5; Keski-Suomen liitto, 8.8.2022
- Lausunto 6; Vanhan Äänekosken Kotiseutuyhdistys ry., 12.8.2022
- Lausunto 7; Kulttuuri- ja liikuntalautakunta, 29.9.2022
- Lausunto 8; Kaupunkirakennelautakunta, 11.8.2022
- Lausunto 9; Opetus- ja kasvatustalautakunta, 23.2.2023

Saapuneet mielipiteet:

- Mielipide 1; As Oy, 21.6.2022
- Mielipide 2; Jyväskylän ortodoksinen seurakunta, 7.8.2022
- Mielipide 3; Äänekosken Koulunmäen ja Keskustan asukas yhdistys ry, 2.7.2022
- Mielipide 4; yksityishenkilö, 5.7.2022

Seuraavissa luvuissa on käsitelty luonnosvaiheessa saadut lausunnot ja mielipiteet. Luku 4.2 (sivut 5-23) sisältää kopiot alkuperäisistä viranomaisten ja yhteisöjen lausunnoista, niiden tiivistelmät ja lausuntoihin laaditut vastineet. Luku 4.3 (sivut 24-26) sisältää tiivistelmät mielipiteistä ja niihin laaditut vastineet.

4.2. Viranomaisten ja yhteisöjen lausunnot ja niihin laaditut vastineet

Kopio lausunnosta 1

Koulunmäen yhtenäiskoulun ympäristön asemakaavan muutos / Kaavaluonnos

YMPLTK 15.06.2022 § 23
569/10.02.03/2022

Äänekosken kaupunginhallitus on pyytänyt ympäristölautakunnalta lausuntoa Koulunmäen yhteiskoulun ympäristön asemakaavan (muutos) kaavaluonnoksesta. Suunnittelualueella on voimassa useampi eri aikakausien hyväksytyjä tai vahvistettuja asemakaavoja. Suunnittelualueen asemakaavan päivittämisellä yhtenäistetään alueen kaavamääräyksiä ja rakennusoikeuksia toteutuneen tilanteen mukaisena. Lisäksi alueen korttelien numerointia selkeytetään nykyisten korttelialuerajausten mukaisesti. Asemakaavan muutoksessa tutkitaan Koulunmäen yhtenäiskoulun tontin laajennusmahdollisuutta ja riittävän rakennusoikeuden määrää tuleviin koulutoimen tarpeisiin.

Suunnittelualue on rakennettua kaupunkiympäristöä, jossa rakentamatonta ja lähes luonnontilaista ympäristöä ovat pienehköt viheralueet Huuhanpuiston (leikkipuisto) ja liikuntatalon ympäristössä. Rakennettua ja istutettua puistoa on Mikonpuisto ja Koskelanpuisto, jonka läpi kulkee sorapintaiset kevyen liikenteen kulkuyhteydet. Alueen kasvillisuus ja eläimistö on tavanomaista kaupunkiympäristön lajistoa. Alueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse luonnonsuojelun kannalta merkittäviä alueita tai kohteita. Alueella ei ole potentiaalista elinympäristöä uhanalaisille tai direktiivilajeille.

Suunnittelualueen asemakaava muutoksessa Koskelanpuistoa on supistettu koilliskulmasta koulun tarpeisiin ja liitetty alue koulun tonttiin kuuluvaksi. Puustolla on monia positiivisia vaikutuksia ympäristöön, joten niiden säilyttäminen ja lisääminen on tärkeää. Ympäristön monimuotoisuuden säilyttämisen ja lisäämisen lisäksi puut varjostavat pihaa ja sitä kautta vähentävät lämpösaarekeilmiön muodostumista. Lisäksi puut vaimentavat melua sekä sitovat pölyä ja ilmansaasteita ympäristöstä. Koululaisliikenne on aiheuttanut suunnittelualueella hetkittäistä melu- ja pölyhaittaa läheiselle asuinalueelle.

Äänekosken asemakaava-alueen hulevesiselvityksen mukaan Äänekosken kaupungin alueella hulevesien hallinnassa tulisi ensisijaisesti ehkäistä hulevesien syntyä minimoimalla läpäisemättömien pintojen määrää. Kaavamääräyksiä mukaan hulevedet tulee hoitaa kiinteistökohtaisilla järjestelyillä tontin omalla alueella. Tontin piha- ja hulevesisuunnitelma on esitettävä rakennusluvan hakemisen yhteydessä.

[Kaava-aineisto](#)

Valmistelija Ympäristöpäällikkö Hanna Ahonen, puh. 0400 893 683

Esittelijä Ympäristöpäällikkö Hanna Ahonen, puh. 0400 893 683

Päätösehdotus Ympäristölautakunta lausuu, että Mikonraitin yläpäässä entisellä puistoalueella olevia vanhoja mäntyjä ja koivuja tulisi säästää mahdollisuuksien mukaan. Myös lisäpuuston istuttaminen ympäristön

viihtyisyyden lisäämiseksi on suositeltavaa. Lisäksi pihan päällysmateriaalia valitessa ja kasvillisuutta sisältävän / istutettavan alueen laajuudessa sekä sijoittelussa tulisi huomioida hulevesien imeyttämisen mahdollisuus tontin omalla alueella.

Päätös

Hyväksyttiin.

Tiivistelmä lausunnosta 1	Vastine
<p>Mikonraitin yläpäässä entisellä puistoalueella olevia vanhoja mäntyjä ja koivuja tulisi säästää mahdollisuuksien mukaan. Myös lisäpuuston istuttaminen ympäristön viihtyisyyden lisäämiseksi on suositeltavaa. Lisäksi pihan päällysmateriaalia valitessa ja kasvillisuutta sisältävän/ istutettavan alueen laajuudessa sekä sijoittelussa tulisi huomioida hulevesien imeyttämisen mahdollisuus tontin omalla alueella.</p>	<p>Puustoa on mahdollista säästää Mikonraitin yläpäässä, sillä nykyinen puustoinen alue tulee osittain olemaan koulun piha-alueetta. Puuston säilyttämistä ohjaamaan lisätään tontin koillisosaan " <i>Istutettava alueenosa, joka on säilytettävä puustoisena.</i>" -merkintä. Hulevesien käsittelystä tarkemmin ratkaistaan tontikohtaisessa suunnittelussa pintamateriaalien ja aluerakenteen osalta. Lähtökohta on, että hulevedet imeytetään tonteilla. Kaavakartalle lisätään hulevesien viivyttämiseksi aluetta liikuntatalon itäpuolelta alueelta, joka on nykyisin istutettua.</p>

Kopio lausunnosta 2

Jyväskylän kaupunki

Lausunto

Valmistelija amanuenssi Saija Silen, saija.silen@jyvaskyla.fi

Äänekosken kaupunki

kaupunginhallitus

kirjaamo@aanekoski.fi

Lausuntopyyntö 7.6.2022

Äänekoski, Koulunmäen yhtenäiskoulun ympäristön asemakaavan muutosluonnos

Keski-Suomen museolle on tullut lausuntopyyntö koskien Koulunmäen ympäristön asemakaavan muutosta. Kaavamuutoksen tavoitteena on saattaa ajan tasalle alueen asemakaava ja luoda edellytykset uuden yhtenäiskoulun rakentamiselle. Noin puolet suunnittelualueesta koostuu pientalovaltaisesta alueesta, josta osa on arvotettu kaupunkikuvallisesti arvokkaaksi rakennetuksi ympäristöksi.

Paikallisesti arvokkaaksi arrotetut asuinaluekokonaisuudet ja yksittäiskohteet tulee huomioida asemakaavan sisällössä ja korttelikohtaisissa määräyksissä niiden säilymistä tukevin merkinnöin. Asemakaavan selostuksessa sivulla 16 todetaan: " Äänekoski 2030 osayleiskaavaa varten laaditussa kulttuuri- ja luonnonympäristö -selvityksessä Louhenkujan ja Pohjantien sekä Rautatienkadun ja Tapionkadun väliset omakotitaloalueet on esitetty kaupunkikuvallisesti arvokkaana alueena (punainen ruuturasteri). Ruuturasterin alla olevia yksittäisiä rakennuksia ei ole esitetty suojelukohteiksi merkinnän kuvatessa lähinnä arvokkaita aluekokonaisuuksia.

KESKI-SUOMEN MUSEO
Vapaudenkatu 28
PL 834, 40101 Jyväskylä
puh. 050 568 7072
keski-suomenmuseo.toimisto@jyvaskyla.fi

ALLEKIRJOITETTU SÄHKÖISESTI
Kumpulainen Miikka, 27.06.2022

Aluekokonaisuuksiin kuuluvien rakennusten suojele selvitetään asemakaavoituksen yhteydessä. Keski-Suomen museo edellyttää selvitystä tehtäväksi asemakaavan ehdotusvaihetta ennen. Selvityksen perusteella tulee asemakaavaa täydentää, nyt siitä puuttuvat kokonaan muut paikallisesti arvokkaat alueet ja kohteet vanhaa, 1930-luvulla rakennettua koulurakennusta lukuun ottamatta. Asemakaavan selostuksessa esitetyn täydentävän tiedon osalta tulee yksittäiskohteet osoittaa sr-merkinnällä sekä kyseisten alueiden korttelimerkintöjä tulee täydentää säilyttävällä merkinnällä ja määräyksin. Yleismääräykset eivät turvaa riittävällä tavalla alueen arvoja esimerkiksi purkamisen ja muutostöiden osalta, jos säilyttäviä, suojelesta kertovia merkintöjä asemakaavassa ei ole.

Jotta asemakaavaan saadaan riittävä tietoaineisto tai jos kaavaratkaisussa on todettu rakennusinventointitietojen olevan vanhentuneita kulttuurihistoriallisten arvojen osalta, tulee asemakaavan muutosalueelle tehdä päivitysinventointi asemakaavan sisällön tueksi ennen asemakaavan ehdotusvaihetta. Nykyisellään asemakaavan selostusaineisto ei ole riittävä perustelemaan kaavaratkaisua, jossa paikallisesti merkittävät kohteet ja alueet jätetty huomioimatta. Asemakaavan selostus ei onnistu kattavalla tavalla esittelemään asemakaavan muutosalueen rakennetun kulttuuriympäristön arvoja tai sitä, mistä ne muodostuvat.

Jos aikaisemmissa rakennusinventoinneissa paikallisesti merkittäviksi kulttuuriympäristökohteiksi tai alueiksi osoitettuja kokonaisuuksia ei asemakaavamääräyksissä säilyttämistä tukevin määräyksin osoiteta, tulee niiden osalta esittää selkeät perustelut, miksi kyseistä aluetta tai kohdetta ole tarvetta vaalia sen kulttuurihistoriallisista arvoista huolimatta. Kaavaratkaisun mukaiset lopputulokset eli suojelematta jättäminen sekä niiden myötä rakennettuun kulttuuriympäristöön kohdistuvat uhat tulee osoittaa kaavaselostuksen vaikutuksien arvioinnissa riittävällä tavalla.

Kaavan laadinnan yhteydessä tulee myös varmistaa, etteivät olemassa olevat arvot vaarannu tai heikenny uudisrakentamisen myötä. Myös maisemavaikutuksia tulee tarkastella koulukeskuksen täydennysrakentamisen, esimerkiksi uudisrakennuksien sijoittelun, massoittelemisen ja rakennuksien räystääskorkeuksien sekä ympäristöön avautuvien näkymien osalta.

Keski-Suomen museo katsoo muiden sr- suojelemääräyksiä puuttuessa kaavakartasta, hierarkiamuutosta osoittavaa numeroa 7 (sr-7), ei suojelemääräystä ole tarpeen numeroida. Sr- 7 asemakaavan määräys kuuluu: " Suojeltava rakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja kaupunkikuvan kannalta arvokas rakennus, jonka ominaispiirteet tulee korjaus- ja muutostöissä säilyttää. Erityisesti julkisivukorjauksissa tulee käyttää alkuperäisiä tai niitä vastaavia materiaaleja.

Rakennuslupaa vaativissa toimenpiteissä on kuultava museoviranomaista." Keski-Suomen museo katsoo, että kaavamääräykseen tulee lisätä rakennuksen purkamisen kieltävä lause.

Keski-Suomen museo pitää hyvänä, että jälleenrakennuskauden tyyppitaloja koskevaa rakentamistapaohjetta hyödynnetään asemakaavan sisällössä ja alueen erityispiirteiden huomioinnissa, jos ohjeet on todettu olevan riittävät ja toimivat rakennuslupaprosessien tukena.

Kaavamuutosalue ei ole arkeologisesti potentiaali, eikä alueelta tunneta kiinteitä muinaisjäännöksiä.

Keski-Suomen museolla ei ole muuta huomautettavaa asemakaavan muutoksen luonnosaineistoon.

Keski-Suomen museo

27.6.2022

museotoimenjohtajan poissa ollessa

Miikka Kumpulainen

intendentti

miikka.kumpulainen@jyvaskyla.fi

Lausunto on allekirjoitettu sähköisesti asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Tiedoksi:

kirjaamo@museovirasto.fi

Tiivistelmä lausunnosta 2	Vastine
<p>Paikallisesti arvokkaaksi arvetut asuinaluekokonaisuudet ja yksittäiskohteet tulee huomioida asemakaavan sisällössä ja korttelikohtaisissa määräyksissä niiden säilymistä tukevin merkinnöin. Asemakaavan selostuksessa todetaan: "Äänekoski 2030 osayleiskaavaa varten laaditussa kulttuuri- ja luonnonympäristö -selvityksessä Louhenkujan ja Pohjantien sekä Rautatienkadun ja Tapionkadun väliset omakotitaloalueet on esitetty kaupunkivallisesti arvokkaana alueena (punainen ruuturasteri). Ruuturasterin alla olevia yksittäisiä rakennuksia ei ole esitetty suojelukohteiksi merkinnän kuvatussa lähinnä arvokkaita aluekokonaisuuksia. Aluekokonaisuuksiin kuuluvien rakennusten suojelu selvitetään asemakaavoituksen yhteydessä." Museo edellyttää selvitystä tehtäväksi asemakaavan ehdotusvaihetta ennen. Selvityksen perusteella tulee asemakaavaa täydentää, nyt siitä puuttuvat kokonaan muut paikallisesti arvokkaat alueet ja kohteet</p>	<p>Laaditaan rakennusinventointi Koulunmäen pientaloalueelle sekä Tapionkadun ja Rautatienkadun asuinkortteleissa.</p> <p>Lisätään rakennusinventoinnin pohjalta tarvittavat yksittäiset suojeltavat kohteet kaavakartalle.</p> <p>Lisätään tarpeellisiin kortteleihin s-1 merkintä, jonka määräys; Alue, jolla ympäristö säilytetään. Alueella tapahtuvan rakentamisen ja ympäristötoimenpiteiden tulee olla alkuperäiseen kokonaisuuteen soveltuvia.</p>

<p>vanhaa, 1930-luvulla rakennettua koulurakennusta lukuun ottamatta. Asemakaavan selostuksessa esitetyn täydentävän tiedoston osalta tulee yksittäiskohteet osoittaa sr-merkinnällä sekä kyseisten alueiden kortteli-merkintöjä tulee täydentää säilyttävällä merkinnällä ja määräyksin.</p> <p>Yleismääräykset eivät turvaa riittävällä tavalla alueen arvoja purkamisen ja muutostöiden osalta, jos säilyttäviä, suojelusta kertovia merkintöjä asemakaavassa ei ole.</p>	
<p>Jotta asemakaavaan saadaan riittävä tietoaineisto tai jos kaavaratkaisussa on todettu rakennusinventointitietojen olevan vanhentuneita kulttuurihistoriallisten arvojen osalta, tulee asemakaavan muutosalueelle tehdä päivitysinventointi asemakaavan sisällön tueksi ennen asemakaavan ehdotusvaihetta. Nykyisellään asemakaavan selostusaineisto ei ole riittävä perustelemaan kaavaratkaisua. Asemakaavan selostus ei onnistu kattavalla tavalla esittelemään asemakaavan muutosalueen rakennetun kulttuuriympäristön arvoja.</p> <p>Jos aikaisemmissa rakennusinventoinneissa paikallisesti merkittäviksi kulttuuriympäristökohteiksi tai alueiksi osoitettuja kokonaisuuksia ei asemakaavamääräyksissä säilyttämistä tukevin määräyksin osoiteta, tulee niiden osalta esittää selkeät perustelut, miksi kyseistä aluetta tai kohdetta ei ole tarvetta vaalia sen kulttuurihistoriallisista arvoista huolimatta. Kaavaratkaisun mukaiset lopputulokset eli suojelematta jättäminen sekä niiden myötä rakennettuun kulttuuriympäristöön kohdistuvat uhat tulee osoittaa kaavaselostuksen vaikutuksien arvioinnissa riittävällä tavalla.</p>	<p>Laaditaan rakennusinventointi Koulunmäen pientaloalueelle sekä Tapionkadun ja Rautatienkadun asuinkortteleissa.</p> <p>Lisätään rakennusinventoinnin pohjalta tarvittavat yksittäiset suojeltavat kohteet kaavakartalle.</p>
<p>Tulee varmistaa, etteivät olemassa olevat arvot vaarannu tai heikenny uudisrakentamisen myötä. Myös maisema-vaikutuksia tulee tarkastella koulukeskuksen täydennysrakentamisen, esimerkiksi uudisrakennuksien sijoittelun, massoittelun ja rakennuksien räystäskorkeuksien sekä ympäristöön avautuvien näkymien osalta.</p>	<p>Täydennetään vaikutusten arviointia koulurakentamisen osalta.</p>
<p>Keski-Suomen museo katsoo muiden sr-suojelumääräyksiensä puuttuessa kaavakartasta, hierarkiamuutosta osoittavaa numeroa 7 (sr-7), ei suojelumääräystä ole tarpeen numeroida. Sr-7 asemakaavan määräys kuuluu: "<i>Suojeltava rakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja kaupunkikuvan kannalta arvokas rakennus, jonka ominaispiirteet tulee korjaus- ja muutostöissä säilyttää, Erityisesti julkisivukorjauksissa tulee käyttää alkuperäisiä tai niitä vastaavia materiaaleja. Rakennuslupaa vaativissa toimenpiteissä on kuultava museoviranomasta.</i>" Kaavamääräykseen tulee lisätä rakennuksen purkamisen kieltävä lause.</p>	<p>Äänekosken kaupungilla on käytössä eri indeksinumeroilla osoitettuja kohteita, joiden merkinnän määräykset poikkeavat toisistaan. Indeksi on tarpeen mm. ajantasa-kaavan yhteydessä, jotta erilaiset määräykset erottuvat arvoitettujen kohteiden välillä.</p>
<p>Keski-Suomen museo pitää hyvänä, että jälleenrakennuskauden tyyppitaloja koskevaa rakentamistapaohjetta hyödynnetään asemakaavan sisällössä ja alueen erityispiirteiden huomioidussa, jos ohjeet on todettu olevat riittävät ja toimivat rakennuslupaprosessien tukena.</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p>

Kopio lausunnosta 3

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Lausunto

1 (2)

15.7.2022

KESELY/1393/2022

ÄÄNEKOSKEN KAUPUNKI
Kaupunginhallitus

kirjaamo@aanekoski.fi

Viite: lausuntopyyntö 7.6.2022

Lausunto Koulunmäen yhtenäiskoulun ympäristön asemakaavamuutoksen luonnoksesta

Keski-Suomen elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskus on tutustunut kyseiseen asemakaavaluonnokseen ja toteaa siitä sen käyttöön toimitettujen asiakirjojen perusteella kommentteinaan seuraavaa:

Maisema

Luvussa 7.3. Maisema-, kulttuuri ja luonnonympäristö todetaan, että "[k]aavaratkaisulla suurin maisemallinen vaikutus liittyy puistoalueiden muutokseen koulutontin ympäristössä, kun aluetta muuttuu koulutontin käyttöön. Vanhan Koulunmäen yläkoulun purkaminen muuttaa ympäristöä, mutta uusi rakennus rakentuu vanhan sijaintiin, millä nähdään olevan vähäinen maisemallinen vaikutus."

Kyseessä ei ole iso muutos nykytilaan, mutta vähäisetkin viheralueet tulevat kaavamuutoksen seurauksena supistumaan. Kaavaselostuksessa tulisi kuvata ja perustella kaavaratkaisuun valitut vaihtoehdot. Luvussa 5.5. Vaihtoehtojen arviointi ja vertailu kuvataan vaihtoehtoja kartalla, mutta ei ole tehty niiden välistä vertailua tekstissä. Valittujen vaihtoehtojen mukaan Mikon puiston viheralue tulee supistumaan, kuten myös toinen viheralue paikoitusalueen vuoksi.

Luonto

Kaavaselostuksen mukaan alueella ei ole juurikaan luonnontilaista aluetta. Selostuksen mukaan kaava-alueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse luonnonsuojelun kannalta merkittäviä alueita tai kohteita. Lisäksi on todettu, että alueella ei ole potentiaalista elinympäristöä uhanalaisille tai direktiivilajeille. Selostuksessa ei ole tuotu esiin, mihin edellä mainittu pohjautuu. ELY-keskuksen käytössä olevien tietojen perusteella kaava-alueen kupeella olevalta alueelta on tehty aiemmin havaintoja liito-oravasta. Kaava-alueella voi olla merkitystä liito-oravan kaltaisille lajeille, joita esiintyy säännönmukaisesti myös alueilla, jotka eivät ole luonnontilaisia. Kaavaselostuksen perusteella on vaikeata päätellä, onko alueella potentiaalisia ympäristöjä esimerkiksi liito-oravalle. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan kaavahankkeen yhteydessä tulisikin harkita luontoon liittyvää täydentävän selvityksen teettämistä, jonka

pohjalta olisi tarkennettavissa ja arvioitavissa kaavahankkeen luontovaikutuksia. Vähintäänkin kaava-alueeseen liittyvä luontotieto tulee täydentää olemassa olevasta aineistosta ja tietojärjestelmistä.

Keski-Suomen ELY-keskuksella ei ole muuta lausuttavaa asemakaavan muutosluonnoksesta.

Lausunnon valmisteluun ovat osallistuneet Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualue.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt Ympäristölakimies Lauri Kinnunen ja ratkaissut ylitarkastaja Eero Manerus. Merkintä hyväksynnästä on asiakirjan lopussa.

Tämä asiakirja KESELY/1393/2022 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KESELY/1393/2022 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Kinnunen Lauri 15.07.2022 08:25

Ratkaisija Manerus Eero 15.07.2022 08:42

Tiivistelmä lausunnosta 3	Vastine
<p><u>Maisema</u>: Luvussa 7.3. todetaan, että "kaavaratkaisulla suurin maisemallinen vaikutus liittyy puistoalueiden muutokseen koulutontin ympäristössä, kun aluetta muuttuu koulutontin käyttöön. Vanhan Koulunmäen yläkoulun purkaminen muuttaa ympäristöä, mutta uusi rakennus rakentuu vanhan sijaintiin, millä nähdään olevan vähäinen maisemallinen vaikutus." Kyseessä ei ole iso muutos nykytilaan, mutta vähäisetkin viheralueet tulevat kaavamuutoksen seurauksena supistumaan. Kaavaselostuksessa tulisi kuvata ja perustella kaavaratkaisuun valitut vaihtoehdot. Luvussa 5.5. kuvataan vaihtoehtoja kartalla, mutta ei ole tehty niiden välistä vertailua tekstissä. Valittujen vaihtoehtojen mukaan Mikon puiston viheralue tulee supistumaan, kuten myös toinen viheralue paikoitusalueen vuoksi.</p>	<p>Täydennetään kaavaselostukseen eri vaihtoehtojen vertailua ja vaikutusten arviointia.</p>
<p><u>Luonto</u>: Kaavaselostuksen mukaan alueella ei ole juurikaan luonnontilaista aluetta, kaava-alueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse luonnonsuojelun kannalta merkittäviä alueita tai kohteita. On todettu, että alueella ei ole potentiaalista elinympäristöä uhanalaisille tai direktiivilajeille. Selostuksessa ei ole tuotu esiin, mihin edellä mainittu pohjautuu. ELY-keskuksen käytössä olevien tietojen perusteella kaava-alueen kupeella olevalta alueelta on tehty aiemmin havaintoja liito-oravasta. Kaava-alueella voi olla merkitystä liito-oravan kaltaisille lajeille, joita esiintyy myös alueilla, jotka eivät ole luonnontilaisia. On vaikeata päätellä, onko alueella potentiaalisia ympäristöjä esim. liito-oravalle. Tulisi harkita luontoon liittyvää täydentävän selvityksen teettämistä, jonka pohjalta olisi tarkennettavissa ja arvioitavissa kaavahankkeen luontovaikutuksia. Vähintäänkin kaava-alueeseen liittyvä luontotieto tulee täydentää olemassa olevasta aineistosta tietojärjestelmistä.</p>	<p>Suunnittelualueelle laadittiin luontoselvitys kevään ja kesän 2023 aikana. Referoidaan tulokset kaavaselostukseen.</p>

Kopio lausunnosta 4

LAUSUNTO
1/2

1.8.2022

Äänekosken kaupunginhallitukselle

Äänekosken kaupunginhallitus
Hallintokatu 4
44100 Äänekoski

LAUSUNTO KOULUNMÄEN YMPÄRISTÖN ASEMKAAVAN MUUTOKSESTA

VESI

Kaavamuuotos ei aiheuta muutoksia ja vesi- ja viemäriverkostolle.

Hulevesien osalta pyydämme huomioimaan seuraavat asiat. Suunnittelualueen asuinkorttelialueella ei ole hulevesille omaa viemäri/avo-ojajärjestelmää. Asuinkiinteistöjen hulevedet joko käsitellään kiinteistöillä tai mahdollisesti johdetaan ojapainanteisiin. Osa alueen hulevesistä voi ohjautua jätevesiviemäriin. Hulevesille on kaavamääräys, että hulevedet tulee hoitaa kiinteistökohtaisilla järjestelyillä tontin omalla alueella. Tiiviisti rakennetulla taajama-alueella tämä voi kuitenkin olla haasteellista. Erityisesti koulun alueella on hulevesien muualle johtamisen tarvetta ainakin ylivuodon osalta.

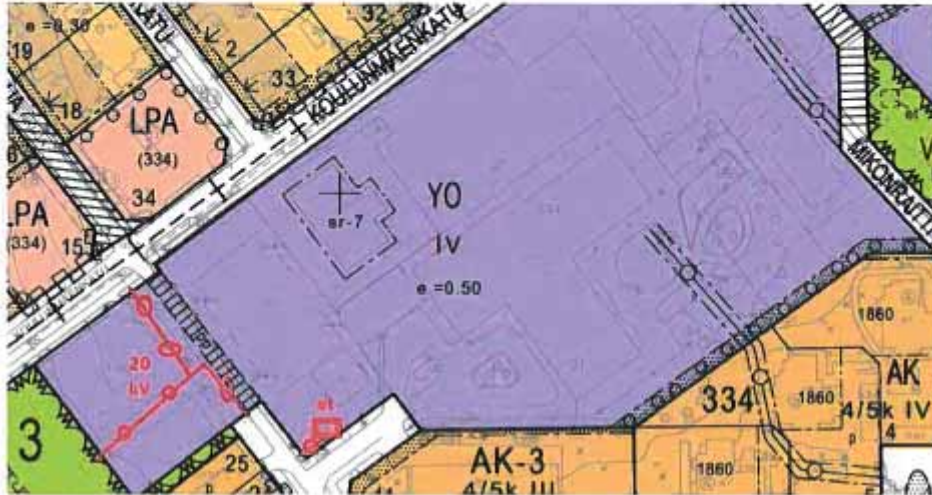
Jatkossa katualueiden ja vesihuoltoverkon saneerauksen yhteydessä tulisi tarvittaessa rakentaa myös asuinkorttelialueelle hulevesiviemäri tai avo-ojajärjestelmä ja mahdollistaa asuinkiinteistöille liittyminen kunnan hulevesijärjestelmään vähintään kiinteistön hulevesijärjestelmän ylivuodon osalta. Keskustan ja koulualueen nykyinen hulevesiverkko on kapasiteetiltään pieni. Hulevesiverkoston kapasiteettiongelman ja myös hulevesien käsittelyn mahdollistamiseksi hulevesille tulisi varata alueita viivytykselle. Suunnittelualueella hulevesiviivytys- ja käsittelyalueiden ideaalit sijainnit nykyisen ja mahdollisesti tulevaisuudessa rakennettavan uuden hulevesiverkon kannalta ovat Koskelanpuistossa ja Mämmensalmentien/Kauppakadun ja Mikonpuiston päiväkodin risteysalueella. Hulevesiviivytys- ja käsittelyalueen rakentaminen Mikonpuiston risteysalueelle parantaisi myös yläkoulu- ja koulun piha-alueen hulevesien poisjohtamismahdollisuuksia. Liitteessä ehdotukset hulevesien viivytys- ja käsittelyalueiden sijainneille. Vastuu hulevesien hallinnan järjestämisestä asemakaava-alueilla on kaupungilla.

SÄHKÖ

Pyydämme merkitsemään kaavaan rasitteeksi uuden yhtenäiskoulun muuntamon Kalevankadun varressa, sekä muuntamolle johtavat 20 kV kaapelireitit Kalevankatu-Koulunmäenkatu väliltä sekä puiston kevytväylän varresta. Lisäksi tulee säilyttää Mikonraitin

1.8.2022

jatkeena oleva johtoalue, johon sijoitetaan mm. uuden rakennettavan koulun syöttökaapeleita kohti rakennettavaa muuntamo. (uusi et-alue Mikonpuistossa)”

KAUKOLÄMPÖ

Mahdolliset tulevat uudet koulurakennukset on hyvin liitettävissä vieressä oleviin kaukolämpörunkoverkkoihin. Johdonsiirtotarpeita ei näyttäisi kaavamuutoksesta kaukolämpöjohdoille tulevan, koska Mikonraitilla olemassa oleville KL-johdoille on osoitettu kaavassa merkintä.

Äänekoskella 1.8.2022
Äänekosken Energia Oy

Peter Rinne
tuotantopäällikkö

Liitteet 1 kpl

Tiivistelmä lausunnosta 4	Vastine
<p><u>Vesi</u> Kaavamuuotos ei aiheuta muutoksia vesi- ja viemäriverkostolle.</p> <p>Hulevesien osalta pyydämme huomioimaan, että suunnittelualueen asuinkorttelialueella ei ole hulevesille omaa viemäri/avo-ojajärjestelmää. Asuinkiinteistöjen hulevedet joko käsitellään kiinteistöillä tai mahdollisesti johdetaan ojpainanteisiin. Osa alueen hulevesistä voi ohjautua jätevesiviemäriin. Hulevesille on kaavamääräys, että hulevedet tulee hoitaa kiinteistökohtaisilla järjestelyillä tontin omalla alueella. Tiiviisti rakennetulla taajama-alueella tämä voi kuitenkin olla haasteellista. Erityisesti koulun alueella on hulevesien muualle johtamisen tarvetta ainakin ylivuodon osalta.</p> <p>Jatkossa katualueiden ja vesihuoltoverkon saneerauksen yhteydessä tulisi tarvittaessa rakentaa myös asuinkorttelialueelle hulevesiviemäri tai avo-ojajärjestelmä ja mahdollistaa asuinkiinteistöille liittyminen kunnan hulevesijärjestelmään vähintään kiinteistön hulevesijärjestelmän ylivuodon osalta. Keskustan ja koulun alueen nykyinen hulevesiverkko on kapasiteetiltään pieni. Hulevesiverkoston kapasiteettiongelman ja myös hulevesien käsittelyn mahdollistamiseksi hulevesille tulisi varata alueita viivytykselle. Suunnittelualueella hulevesiviivytys- ja käsittelyalueiden ideaalit sijainnit nykyisen ja mahdollisesti tulevaisuudessa rakennettavan uuden hulevesiverkon kannalta ovat Koskelanpuistossa ja Mämmensalmentien/Kauppakadun ja Mikonpuiston päiväkodin risteysalueella. Hulevesiviivytys- ja käsittelyalueen rakentaminen Mikonpuiston risteysalueelle parantaisi myös yläkoulun ja koulun piha-alueen hulevesien poisjohtamismahdollisuuksia. Liitteessä ehdotukset hulevesien viivytys- ja käsittelyalueiden sijainneille. Vastuu hulevesien hallinnan järjestämisestä asemakaava-alueilla on kaupungilla.</p>	<p>Tarkennetaan hulevesiin liittyviä kaavamääräyksiä.</p> <p>Hulevesiä koskevaa asiaa on käyty läpi hulevesityöryhmässä ja kaupunkirakennepalveluiden kanssa kaavaehdotusta valmisteltaessa. Hulevesialueen osoittaminen on mahdollista liikuntatalon tontille Mämmensalmentien varrelle. Koskelanpuiston alueelle on toteutettu viheralue, jonne on istutettu runsaasti puita ja kukkivia pensaita. Koskelanpuistoon ei ole mahdollista kaavassa osoittaa aluetta hulevesien viivytykselle.</p>
<p><u>Sähkö</u> Pyydämme merkitsemään kaavaan rasitteeksi uuden yhtenäiskoulun muuntamon Kalevankadun varressa, sekä muuntamolle johtavat 20 kV kaapelireitit Kalevankatu-Koulunmäenkatu väliltä sekä puiston kevytväylän varresta. Lisäksi tulee säilyttää Mikonraitin jatkeena oleva johtoalue, johon sijoitetaan mm. uuden rakennettavan koulun syöttökaapeleita kohti rakennettavaa muuntamo. (uusi et-alue Mikonpuistossa)</p>	<p>Lisätään kaavakartalle muuntamolle alue esitetyn mukaisesti.</p>
<p><u>Kaukolämpö</u> Mahdolliset tulevat uudet koulurakennukset on hyvin liitettävissä vieressä oleviin kaukolämpörunkoverkkoihin. Johdonsiirtotarpeita ei näyttäisi kaavamutoksesta kaukolämpöjohdoille tulevan, koska Mikonraitilla olemassa oleville KL -johdoille on osoitettu kaavassa merkintä.</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p>

Kopio lausunnosta 5

Lausunto: Koulunmäen yhtenäiskoulun ympäristön asemakaavan muutos, Äänekoski, kaavaluonnos

kirjaamo@keskisuomi.fi <kirjaamo@keskisuomi.fi>

ma 8.8.2022 15.23

Vastaanottaja: Äänekosken kaupungin kirjaamo <kirjaamo@aanekoski.fi>

Asia: Lausuntopyyntö: Koulunmäen yhtenäiskoulun ympäristön asemakaavan muutos, Äänekoski

Asianumero: KSL/120/03.02.00/2022

Käsittelijä: Bergius Liisa

Käsittelijän puhelinnumero:

Käsittelijän sähköpostiosoite: liisa.bergius@keskisuomi.fi

Äänekosken kaupunginhallitus

kirjaamo@aanekoski.fi

Viite: Lausuntopyyntöne 7.6.2022 Koulunmäen yhtenäiskoulun ympäristön asemakaavan muutosluonnoksesta

KESKI-SUOMEN LIITON LAUSUNTO

Asemakaavamuutoksen tarkoituksena on ajantasaistaa muutosalueen asemakaavakokonaisuus ja luoda edellytykset uuden yhtenäiskoulun rakentamiselle. Alueella on voimassa vuonna 2017 lainvoiman saanut Äänekoski 2030 -osayleiskaava. Keski-Suomen maakuntakaavassa alue sijoittuu osin keskustatoimintojen ja osin seudullisesti merkittävän tiivistettävän taajaman alueelle ja se on osa kulttuuriympäristön vetovoima-alueita. Maakuntakaavassa annetaan myös koko maakuntaa koskevia määräyksiä. Vireillä olevan Keski-Suomen maakuntakaavan 2040 aineistot löytyvät Keski-Suomen liiton internet-sivuilta kohdasta Maakuntakaava 2040.

Koulunmäen yhtenäiskoulun ympäristön asemakaavan muutosluonnos toteuttaa maakuntakaavan tavoitteita. Keski-Suomen liitolla ei ole huomautettavaa kaavaluonnoksesta.

Liisa Bergius
Maakunta-arkkitehti
Keski-Suomen liitto

Tämä viesti on lähetetty Keski-Suomen liiton asiankäsittelyjärjestelmästä, tähän viestiin ei voi vastata sähköpostilla. Lisätietoja antaa tarvittaessa asian käsittelijä.

Tiivistelmä lausunnosta 5	Vastine
Koulunmäen yhtenäiskoulun ympäristön asemakaavan muutosluonnos toteuttaa maakuntakaavan tavoitteita. Keski-Suomen liitolla ei ole huomautettavaa kaavaluonnoksesta.	Merkitään tiedoksi.

Kopio lausunnosta 6

Vanhan Äänekosken Kotiseutuyhdistys r.y.
Kankaanpääntie 21
44160 Huutomäki

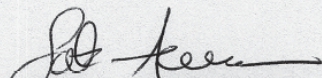
12.8.2022

Äänekosken kaupunki
Kaupunginhallitus

LAUSUNTO KOULUNMÄEN ASEMAKAAVAN MUUTOKSESTA

Vanhan Äänekosken Kotiseutuyhdistys esittää että Koulunmäen asemakaavan muutoksessa ei laajennettaisi koulutontin aluetta Koskelanpuiston koillisnurkkaan. Koskelanpuiston eli entiseltä nimeltään Sibeliustuon virkistysarvot ovat kaupunkikeskustan asukasluvun tihentyessä merkittävät. Lisäksi puutarhuri Kaarlo Pitkäsén vuosien työnä luodut puiston erikoiset istutukset ovat sinänsä jo huomattava arvokohde, jota ei pidä lähettää pilkkomaan, kun kasvullisuus on nykyisessä kokonaisuudessaan hyvällä tolalla.

Vanhan Äänekosken Kotiseutuyhdistys ry. psta

pj. Satu Auvinen

Tiivistelmä lausunnosta 6	Vastine
Vanhan Äänekosken Kotiseutuyhdistys esittää, että Koulunmäen asemakaavan muutoksessa ei laajennettaisi koulutontin aluetta Koskelanpuiston koillisnurkkaan. Koskelanpuiston eli entiseltä nimeltään Sibeliustuon virkistysarvot ovat kaupunkikeskustan asukasluvun tihentyessä merkittävät. Lisäksi puutarhuri Kaarlo Pitkäsén vuosien työnä luodut puiston erikoiset istutukset ovat sinänsä jo huomattava arvokohde, jota ei pidä lähettää pilkkomaan, kun kasvullisuus on nykyisessä kokonaisuudessaan hyvällä tolalla.	Kaavaluonnosta valmisteltaessa on tehty maastokäynti ja tarkasteltu laajennuksen mahdollisuuksia siten, ettei tonttia uloteta puistossa osaan, jossa on tehtyjä istutuksia. Koulutontin laajennus Koskelanpuiston alueelle ei vaaranna istutettuja alueita, koska puiston koillisnurkka ei ole yhtäläisessä käytössä muun puiston kanssa.

Kopio lausunnosta 7

KULTLIK 29.09.2022 § 34
569/10.02.03/2022

Koulunmäen yhtenäiskoulun ympäristön asemakaavan kaavamuutoksen tarkoituksena on saattaa ajan tasalle alueen osin vanhentunut asemakaava. Osa omakotitaloalueesta on todettu kaupunkikuvallisesti arvokkaaksi alueella suoritetuissa inventoinneissa ja osayleiskaavassa, joten tämä huomioidaan suunnittelualueen asemakaavaa päivitettäessä. Kaavamuutoksen yhteydessä tullaan yhtenäistämään alueen kaavamerkintöjä sekä tarkastamaan rakennusohjeiden määriä. Tarkastelun kohteena on Koulunmäen yhtenäiskoulun tontin laajennustarpeet, pysäköinnin järjestäminen ja alueen kevyen liikenteen yhteydet olemassa olevaan verkostoon.

Muutosalueen itäreunalla Rautatienkadun ja Tapionkadun välinen alue on omakotitaloaluetta, jonka vieressä on Huuhan leikkipuisto sekä Koskelan opisto. Suunnittelualueen läpi kulkee Koulunmäenkatu lounaasta koilliseen, kadun eteläpuolella sijaitsee Koulunmäen yhtenäiskoulu, liikuntatalo ja Mikonpuiston päiväkot.

Suunnittelualue on rakennettua kaupunkiympäristöä, jossa rakentamatonta ja lähes luonnontilaista ympäristöä ovat pienehköt viheralueet Huuhanpuiston (leikkipuisto) ja liikuntatalon ympäristössä. Rakennettua ja istutettua puistoa on Mikonpuisto ja Koskelanpuisto, jonka läpi kulkee sorapintaiset kevyen liikenteen kulkuyhteydet.

Koulunmäen omakotitaloalue (Pohjantie, Pitkäkatu ja Louhenkatu) on arvotettu paikallisesti maisemallisesti ja rakennushistoriallisesti merkittäväksi ympäristöksi vuoden 2006 inventoinnissa. Äänekoski 2030 osayleiskaavaa varten laaditussa kulttuuri- ja luonnonympäristö -selvityksessä Louhenkujan ja Pohjantien sekä Rautatienkadun ja Tapionkadun väliset omakotitaloalueet on esitetty kaupunkikuvallisesti arvokkaana alueena.

Suunnittelualueella on kolme nimettyä puistoa. Mikonpuisto on kooltaan pieni, elokuvaohjaaja Mikko Niskasen mukaan nimetty viheralue koulukeskuksen koillispuolella. Paikalla on sijainnut professori Mikko Niskasen syntymä- ja lapsuuskoti.

Koulunmäen yhtenäiskoulun yläkoulu tarvitsee toimenpiteitä rakennuksen kunnon ja tilojen suhteen. Yhtenäiskoulun yläkoululle on käynnistetty C-rakennuksen tarvesuunnittelu, jonka tavoitteena on selvittää tilatarpeet ja ratkaisuvaihtoehdot sekä toteuttaa laadukas opetusrakennus.

Kaavalla osoitetaan laaja opetustoiminnalle varattu tontti, jolle on arkkitehtisuunnittelussa uuden koulurakennuksen rakentaminen. Lopputuloksena alueella tulee olemaan kolme koulurakennusta; vanha kivikoulurakennus, käytössä oleva uusi alakoulurakennus ja uusi rakennettava yhtenäiskoulurakennus. Vanha Koulunmäen yläkoulurakennus tontin koilliskulmassa tulee purettavaksi uuden koulun tieltä.

Kaavan tavoitteena on mahdollistaa uuden yhtenäiskoulun rakentaminen kortteliin sen nykyistä tonttia laajentamalla. Tavoitteen saavuttamiseksi Mikonraitin linjausta on muutettu kulkemaan lähempää liikuntataloa. Uusi linjaus omalta osaltaan luo liikenneturvallisuutta, kun Mikonraitilta tulee suoraan kulkemisen sijaan kääntyä Koulunmäenkadun suuntaan.

Vaikutus on suurempi kulttuuriympäristön kannalta, kun kauan paikalla ollut koulu häviää ja uusi tulee tilalle. Siltä osin osa elettyä koulukulttuuria poistuu Koulunmäen alueelta. Kaavalla ei erikseen ohjata uuden koulurakennuksen suunnittelua. Arkkitehtisuunnitteluun kiinnitetään siitä huolimatta huomiota ja pyritään löytämään alueelle paras toteutus.

Mikonpuistoa supistetaan pohjoisosasta ja sen viereinen kevyen liikenteen väylä siirtyy itään päin. Mikonpuistossa sijaitsee Mikko Niskasen muistolaatta.

Uuden koulurakennuksen suunnitteluun ja tilatarpeeseen on kaavaratkaisussa annettu väljyyttä muuttamalla kevyen liikenteen väylän, Mikonraitin linjausta koulutontin kohdalla. Koskelanpuiston alueelle on istutettu alppiruusuja ja niiden alueella puisto säilyy ja osittain laajenee Rautatienkadun suuntaan. Kaavalla turvataan siltä osin puiston säilyminen suunnittelualueen eteläosassa. Puiston koillisnurkka ei ole yhtäläisessä käytössä muun puiston kanssa, joten siltä osin sen liittäminen koulutonttiin ei tuo suuria muutoksia virkistyskäyttöön.

Huuhan puisto on vilkkaassa käytössä oleva lapsille suunnattu alue, jonne on toteutettu mm. liikennepuisto ja leikkivälineitä. Kesällä 2022 kaupunki on rakentanut alueelle asfalttipintaisen Pump Track -radan. Alueella sijaitsee myös skeittiparkki. Kaavassa puisto on säilytetty voimassa olevan mukaisena.

Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan näkökulmasta suunnittelualueella sijaitsee useita merkityksellisiä kohteita, kuten Huuhanpuisto, Mikonpuisto, liikuntatalo ja koulunmäenkoulun alue. Kaavamutoksen suunnittelussa on huomioitu Huuhanpuiston, sekä rakennushistoriallisesti ja kulttuurillisesti merkittävien kohteiden säilyminen.

Uuden koulukeskuksen rakentaminen ja Mikonraitin uudelleen linjaaminen tulee poistamaan Koulunmäenkoulun ja liikuntatalon välissä sijaitsevan pienen koripallokentän. Koulurakentamisesta saatavat hyödyt ovat kuitenkin suuremmat kuin kentän säilyttäminen. Koulun välittömässä läheisyydessä sijaitsee monitoimiareena ja koulun pihan liikuntapaikkoja on kehitetty uudisrakentamisen myötä. Mikonraitin uudelleen linjaamisessa tulee huomioida myös Mikko Niskasen muistolaatan sijainti ja säilyminen alueella.

Koskelan puiston säilyminen virkistysalueena turvataan suunnittelussa niiltä osin, kun se ei vaaranna koulutoiminnan laajentamista.

Koulunmäen yhtenäiskoulun ympäristön asemakaavan muutos ja sen myötä mahdollistuva Koulunmäen koulun uudisrakentaminen on kulttuuri- ja liikuntalautakunnan näkökulmasta erittäin tärkeä hanke, koska toteutuessaan se mahdollistaa musiikkiopistolle uudet ja toimivat tilat.

Kaava-aineistoon voi tutustua kaupungin kotisivuilla osoitteessa: <https://www.aanekoski.fi/asuminen-ja-ymparisto/kaavoitus/kaavat/vireilla-olevat-kaavat/koulumaen-yhtenaiskoulun-asebakaavan-muutos>

Valmistelija	Vs. vapaa-aikajohtaja Jukka-Pekka Pohjolainen, puh. 020 632 3259
Esittelijä	Vs. vapaa-aikajohtaja Jukka-Pekka Pohjolainen
Päätösehdotus	Kulttuuri- ja liikuntalautakunta hyväksyy lausunnon ja saattaa sen edelleen tiedoksi kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle.
Päätös	Hyväksyttiin.

Tiivistelmä lausunnosta 7	Vastine
<p>Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan näkökulmasta suunnittelualueella sijaitsee useita merkityksellisiä kohteita, kuten Huuhanpuisto, Mikonpuisto, liikuntatalo ja koulunmäenkoulun alue. Kaavamutoksen suunnittelussa on huomioitu Huuhanpuiston, sekä rakennushistoriallisesti ja kulttuurillisesti merkittävien kohteiden säilyminen.</p> <p>Uuden koulukeskuksen rakentaminen ja Mikonraitin uudelleen linjaaminen tulee poistamaan Koulunmäenkoulun ja liikuntatalon välissä sijaitsevan pienen koripallokentän. Koulurakennuksesta saatavat hyödyt ovat kuitenkin suuremmat kuin kentän säilyttäminen. Koulun välittömässä läheisyydessä sijaitsee monitoimiareena ja koulun pihan liikunta- paikkoja on kehitetty uudisrakentamisen myötä. Mikonraitin uudelleen linjaamisessa tulee huomioida myös Mikko Niskasen muistolaatan sijainti ja säilyminen alueella.</p> <p>Koskelan puiston säilyminen virkistysalueena turvataan suunnittelussa niiltä osin, kun se ei vaaranna koulutoiminnan laajentamista.</p> <p>Koulunmäen yhtenäiskoulun ympäristön asemakaavan muutos ja sen myötä mahdollistuva Koulunmäenkoulun uudisrakentaminen on kulttuuri- ja liikuntalautakunnan näkökulmasta erittäin tärkeä hanke, koska toteutuessaan se mahdollistaa musiikkiopistolle uudet ja toimivat tilat.</p> <p>Kulttuuri- ja liikuntalautakunta hyväksyy lausunnon ja saattaa sen edelleen tiedoksi kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle.</p>	<p>Merkitään tiedoksi. Mikko Niskasen muistolaatta siirrettiin säilyvälle viheralueen osalle Mikonpuistossa.</p>

Kopio lausunnosta 8

KAURAK 11.08.2022 § 53
569/10.02.03/2022

Äänekosken kaupungissa on tullut vireille Koulunmäen yhtenäiskoulun ympäristön asemakaavan muutoksen laatiminen. Suunnittelualue on laajennettu vireilletulon jälkeen ja sen pinta-ala luonnoksessa on noin 30,8 ha. Kaavaluonnos on ollut 22.6. – 29.7.2022 välisenä aikana.

Suunnittelualue sijaitsee Äänekosken keskustan, Koulunmäen ja Karhunlähteen kaupunginosissa alle kilometrin etäisyydellä keskustasta pohjoiseen. Kaavamuutoksen tavoitteena on saattaa ajan tasalle alueen osin vanhentunut asemakaava ja tärkeimpänä seikkana luoda edellytykset uuden yhtenäiskoulun rakentamiselle.

Luonnoksen valmistelussa on tarkasteltu kaavamerkintöjen yhtenäistämistä ja rakennusoikeuden määrää ja riittävyttä kokonaisuudessaan. Alueen rakennusoikeuden muutokset täsmentyvät ehdotusvaiheessa, mutta muutokset jäänevät suhteellisen pieniksi. Olemassa olevassa kaavassa koulun tontin pinta-ala on 28 516 m² ja rakennusoikeus 11 406 k-m². Kaavaluonnoksessa tontin pinta-alaksi muodostuu 34 143 m² ja rakennusoikeutta sen myötä 17 072 k-m². Lisäksi rakentamattomien alueiden käyttötarkoitus -merkintöjä on tarkasteltu. Noin puolet suunnittelualueesta koostuu pientalovaltaisesta alueesta, josta osa on arvotettu kaupunkikuvallisesti arvokkaaksi rakennetuksi ympäristöksi.

Kaavan suunnittelualue on siis suurelta osin rakennettua ympäristöä. Rakentamatonta ja luonnontilaista ympäristöä on vähäisessä määrin pienet viheralueet, kuten Huhhanpuisto sekä pienet alueet liikuntatalon ympäristössä. Lisäksi istutettuja ja rakennettuja puistoja on alueella, kuten Koskelanpuisto ja Mikonpuisto. Alueen maisemakuvaa hallitsevat taajama-asutustyyppinen rakenne. Rakennettu ympäristö on aluekokonaisuutena arvokas. Vanha keskuslaidun kivikoulu on suojeltu. Muilta osin rakennusten suojeluasiat ovat ratkaistavissa asemakaavoituksen yhteydessä. Edustavimpia kohteita alueella on myös muut Koulunmäen koulurakennukset ja liikuntatalo/ uimahalli.

Asemakaavan suunnittelualue sisältyy vuonna 2020 valmistuneeseen Äänekosken asemakaava-alueen hulevesiselvitykseen. Suunnittelualueella ei sijoitu pohjavesiä. Huomioitavaa on myös, että suunnittelualueella ei ole ympäristösuojelun näkökulmasta kohteita, pilaantuneita maa-aineksia eikä ympäristöhäiriöitä aiheuttavia tekijöitä lukuun ottamatta koululiikennettä ja koulua palvelevaa huoltoajoa.

Kaava-alue on toteutunutta rakentamisen aluetta siihen liittyvine katuverkostoineen. Alueella on hyvin jäsenellyt viheralueet ja hyvät kevyenliikenteen verkostot, joita käyttäen pääsee kaikkiin Äänekosken keskustan kohteisiin. Kaavaluonnoksessa ei esitetä katuihin ja kevyenliikenteen väyliin uutta rakentamista.

Kaavaluonnoksen suurin merkitys on, että sillä osoitetaan opetustoiminnan tarpeisiin tontti, joka arkkitehtisuunnittelun kautta johtaa uuden koulurakennuksen rakentamiseen. Lopputuloksena kaavassa tulisi olemaan, että alueella on sen valmistuttua kolme koulurakennusta, jotka mahdollisesti kytketään toisiinsa esim. katoksin.

Asemakaavan toteuttamisella ei ole mainittavia taloudellisia vaikutuksia. Kaavan kautta ei tule rakennettavaksi kunnallistekniikan verkostoja. Uuden Koulunmäenkoulun myötä tulee kuitenkin rakennettavaksi uusi paikoitusalue ja pieniä kustannuksia saattaa syntyä myös Mikonraitin pienestä linjamuutoksesta. Liikenneturvallisuuteen kyseisellä linjamuutoksella asialla on myös vaikutusta, kun Pohjantielle suora kulkuyhteys Mikonraitilta katkeaa. Koulunmäenkadun liikenneturvallisuuden parantaminen suunnitellaan samanaikaisesti ja kokonaisvaltaisesti yhteistyössä Koulunmäen uuden koulurakennuksen kanssa.

Vaikka alue on osaltaan erilaisten asuinrakennusten aluetta, on olemassa olevat puistot sekä yhteiskunnallisesti merkittävät koulu- ja liikuntarakennukset muovanneet alueen käyttöä ja sen omaleimaisuutta jo pitkään. Nyt luonnosvaiheen asemakaava jatkaa sitä suuntaa ja kaava toteutuessaan jäsentelee alueen tulevaisuuden selkeämmin näihin erilaisiin kokonaisuuksiin erittäin hyvin ja selkeästi ja varmistaa kaupunkikuvallisesti tärkeiden ominaisuuksien ja arvokkaan kaupunkikuvan säilymisen.

Kaava-aineisto on kaupungin verkkosivuilla:

<https://www.aanekoski.fi/asuminen-ja-ymparisto/kaavoitus/kaavat/koulumaen-yhtenaiskoulun-asebakaavan-muutos>

Valmistelija	Tekninen johtaja Tommi Rautjärvi puh. 020 632 3355
Esittelijä	Tekninen johtaja Tommi Rautjärvi
Päätösehdotus	Kaupunkirakennelautakunnalla ei ole huomauttamista Koulunmäen yhtenäiskoulun ympäristön asemakaavan muutoksen luonnoksesta.
Päätös	Hyväksyttiin.

Tiivistelmä lausunnosta 8	Vastine
<p>Kaavan suurin merkitys on osoittaa opetustoiminnan tarpeisiin tontti, joka arkkitehdin suunnittelun kautta johtaa uuden koulurakennuksen rakentamiseen.</p> <p>Asemakaavan toteuttamisella ei ole mainittavia taloudellisia vaikutuksia. Kunnallistekniikan verkostoja ei tule rakennettavaksi. Uuden Koulunmäenkoulun myötä tulee rakennettavaksi uusi paikoitusalue ja pieniä kustannuksia Mikonraitin linjamuutoksesta. Liikenneturvallisuuteen kyseisellä linjamuutoksella asialla on myös vaikutusta, kun Pohjantielle suora kulkuyhteys Mikonraitilta katkeaa.</p> <p>Vaikka alue on osaltaan erilaisten asuinrakennusten aluetta, on olemassa olevat puistot sekä yhteiskunnallisesti merkittävät koulu- ja liikuntarakennukset muovanneet alueen käyttöä ja sen omaleimaisuutta jo pitkään. Nyt luonnosvaiheen asemakaava jatkaa sitä suuntaa ja kaava toteutuessaan jäsentelee alueen tulevaisuuden selkeämmin näihin erilaisiin kokonaisuuksiin erittäin hyvin ja selkeästi, varmistaa kaupunkikuvallisesti tärkeiden ominaisuuksien ja arvokkaan kaupunkikuvan säilymisen.</p> <p>Kaupunkirakennelautakunnalla ei ole huomauttamista Koulunmäen yhtenäiskoulun ympäristön asemakaavan muutoksen luonnoksesta.</p>	<p>Merkintää tiedoksi.</p>

Kopio lausunnosta 9

OPEKAS 23.02.2023 § 15
569/10.02.03/2022

Kaavoituspäällikkö on pyytänyt opetus- ja kasvatustaloutta lausumaan Koulunmäen yhtenäiskoulun ympäristön asemakaavanluonnoksesta. Kaava on tarkoitettu viedä ehdotusvaiheeseen kevään 2023 aikana.

Kaavaluonnoksessa on huomioitu Koulunmäen yhtenäiskoulun rakentamiseen liittyvät tarpeet. Rakentamisen myötä tulee koulun piha-alueet edelleen pienenemään. Kaavaluonnoksessa on huomioitu tarve laajentaa koulun tonttia. Piha-alue laajenee Koskelan puiston suuntaan ja Mikonraitti on linjattu kulkemaan lähempää liikuntataloa. Koskelan puiston suunnan lisäalue laajentaa lasten käyttämää välituntialuetta, mikä on erittäin tarpeellista.

Kaavassa on säilytetty Mikonpuiston päiväkodin pysäköintialueen lävitse tuleva väylä, joka mahdollistaa esiopetuksen jouhevan saattoliikenteen. Myös Koulunmäen koulun paikoitusalueen laajentaminen on erittäin tarpeellista.

Kaavaluonnos on laadittu hyvin ja siinä on huomioitu Koulunmäen yhtenäiskoulun, Koulunmäen päiväkodin ja Mikonpuiston päiväkodin tarpeet.

Valmistelija	Opetus- ja kasvatustaloutta VILLE HÄRTSIÄ, puh. 020 632 3000
Esittelijä	Opetus- ja kasvatustaloutta VILLE HÄRTSIÄ
Päätösehdotus	Opetus- ja kasvatustaloutta ei ole erityistä huomautettavaa Koulunmäen yhtenäiskoulun ympäristön asemakaavaluonnoksesta.
Päätös	Hyväksyttiin.

Tiivistelmä lausunnosta 9	Vastine
<p>Kaavaluonnoksessa on huomioitu Koulunmäen yhtenäiskoulun rakentamiseen liittyvät tarpeet. Kaavaluonnoksessa on huomioitu tarve laajentaa koulun tonttia. Piha-alue laajenee Koskelan puiston suuntaan ja Mikonraitti on linjattu kulkemaan lähempää liikuntataloa. Koskelan puiston suunnan lisäalue laajentaa lasten käyttämää välituntialuetta, mikä on erittäin tarpeellista.</p> <p>Kaavassa on säilytetty Mikonpuiston päiväkodin pysäköintialueen lävitse tuleva väylä, joka mahdollistaa esiopetuksen jouhevan saattoliikenteen. Myös Koulunmäen koulun paikoitusalueen laajentaminen on erittäin tarpeellista.</p> <p>Kaavaluonnos on laadittu hyvin ja siinä on huomioitu Koulunmäen yhtenäiskoulun, Koulunmäen päiväkodin ja Mikonpuiston päiväkodin tarpeet.</p> <p>Opetus- ja kasvatustaloutta ei ole erityistä huomautettavaa koulunmäen yhtenäiskoulun ympäristön asemakaavaluonnoksesta.</p>	<p>Merkittään tiedoksi.</p>

4.3. Yksityishenkilöiden mielipiteet ja niihin laaditut vastineet

Mielipide 1

Tiivistelmä mielipiteestä 1	Vastine
<p>Pyytäisimme että huomioisitte seuraavaa:</p> <p>Äänekosken Koulunmäenkadun ja tulevan P-alueen varteen tulisi rakentaa 1,8 -1,5 m korkea meluaita.</p> <ul style="list-style-type: none">- Parkkialueelle ajo ja ulosajo parkkialueen alapäästä- Jalankulku "portti" Louhenkujalle <p>PERUSTELUT:</p> <p>Koulunmäenkatu kulkee n. 50-70 metrin päässä As oy Louhenkuja 4 kiinteistöstä ja Koulunmäentie on paikoin n. 2,0-3,0 m ylempänä kuin As Louhenkuja 4 rakennuksen lattiapinta.</p> <p>Lisäksi tuleva esteetön/ avoin P-alueen tehostaa kaikuääniä. Koulunmäentiellä on paljon raskasta liikennettä kuorma-autoja, linja-autoja.</p> <p>Nyt kaavassa mahdollisesti esitetty aita As. Oy Louhenkuja 4 ja P-alueen välille ei estä eikä vähennä Koulunmäenkadun liikennemelun kulkeutumista As Oy Louhenkuja 4 rivitalon pihaan / sisälle.</p> <p>As. Oy Louhenkuja 4 tontin rajalle mahdollisesti rakennettava leveähkö viherkaista ja 1,8 m korkuinen raja-aita, kuitenkin antavat näkösuojaa ja säilyttää osin asuinalueen tarvittavaa viheraluetta ja vähentää osittain uuden P-alueen melun leviämisen As oy Louhenkujan 4 suuntaan.</p> <p>Koulunmäenkatu on n. 70 m päässä as oy Louhenkuja 4 ikkunaseinästä. Koulunmäenkatu nousee mäkeen, joten kuorma-autot/ linja-auto käyttävät tehoja lisää, lisätehot lisäävät myös ääntä. Jos maastossa ei ole ääniesteitä, täysmääräinen meluääni saavuta Louhenkuja 4 as 1 ikkuna n. 1 sekunnissa.</p> <ol style="list-style-type: none">1. Meluaidat (2 sivulle)2. Viherkaistat (3 sivulle)3. P-alueelle sisäänajo/ulosajo4. Jalankulku P-alueelle	<p>Muutetaan paikoitusaluetta siten, että sen ja rivitalon väliin jää laajemmin istutettavaa kaistaa.</p>

Mielipide 2

Tiivistelmä mielipiteestä 2	Vastine
<p>Mielipiteemme koskee Äänekosken kaupungin Jyväskylän ortodoksiselle seurakunnalle vuokraamaa Y-tonttia, jolla sijaitsee seurakunnan omistama tsasouna -rakennus.</p> <p>Seurakuntamme kirkkoherran ja Äänekosken kaupungin tonttipäällikön syksyllä 2020 käymiin alustaviin neuvotteluihin viitaten esitämme, että kyseisen tontin pinta-alaa pienennetään kaavamutoksen yhteydessä lähes puoleen nykyisestä siten, että Y-tontti käsittää jatkossa ainoastaan tsasounan ja sen pihamaalla olevan pysäköintialueen sekä sisäänajoliittymän. Seurakunnan tarpeiden kannalta ylimääräinen osa tontin itälaidassa on tarkoituksenmukaista erottaa omaksi tontikseen ja kaavoittaa ensisijaisesti lähivirkistysalueeksi tai toissijaisesti asuinpientaloalueeksi. (ks. Liite)</p> <p>Äänekosken tsasouna on palvellut kaupungin ja lähialueiden ortodoksista väestöä ja muita asukkaita nykyisellä paikallaan Palokujalla jo yli kolmenkymmenen vuoden ajan. Seurakuntamme valmisteilla olevassa kiinteistöstrategiassa tsasounaa ollaan luokittelemassa pitkällä tähtäimellä säilytettävien ja kunnossa pidettävien kiinteistöjen joukkoon. Haluamme jatkaa sen säännöllistä toimintaa.</p> <p>Kaupungin vuonna 2020 tekemä vuokrankorotus lähes seitsemänkertaista seurakunnallemme tontista aiheutuvat vuosikulut, mitä emme pidä kohtuullisena julkisen ja kaupunkilaisia palvelevan kiinteistön kohdalla. Tontin pienentämisen toteutuessa seurakuntamme voisi joko jatkaa sen pitkäaikaista vuokrasopimusta tai lunastaa sen kaupungilta.</p> <p>Maisemallisesti tsasouna tontteineen muodostaa kaavamutosalueella kauniin kirkkopuistomaisen ympäristön, jota lukuisat koululaiset ja muut alueen asukkaat käyttävät päivittäisenä kulkureittinään ja oleskelualueenaan. Tsasounaa ympäröivän männikkökankaan rauhoittaminen puistomaiseen käyttöön turvaisi kohteen säilymisen nykyisellään, kaupunkikuvaa rikastuttavana ja siihen tilaa luovana alueena.</p> <p>LIITE Havainnekuva tonttijaon muutoksesta</p> <p>Ote kaavaluonnoskartasta, johon on luonnosteltu punaisella suuntaa-antava ehdotus uudesta tonttijaosta.</p>	<p>Y-tontin pienentämistä on tarkasteltu kaavaehdotusta valmisteltaessa. Kaava ohjaa rakentamista pitkälle tulevaisuuteen. Tontin osoittaminen voimassa olevan asemakaavan mukaisena, mahdollistaa tulevaisuuden tarpeet, eikä tontin pienentämisen kokonaisuus huomioiden nähdä olevan mahdollista.</p>

Mielipide 3

Tiivistelmä mielipiteestä 3	Vastine
<p>Kiinnittäisimme huomiota suunnitteilla olevan Koulunmäenkadun varteen suunnitellun P-alueen liikenteen aiheuttaman ympäristömelun hillitsemiseksi. Nykyinen suojaviheralue (rakentamaton rivitalotontti) on osaltaan suojannut asuin-ympäristöä Koulunmäenkadun liikenteen aiheuttamilta häiriöiltä ja tuonut viihtyisyyttä alueen asutukselle ja kulkuväylille.</p> <p>Suunnitteilla olevan Koulunmäenkadun uuden P-alueen varteen tulisi rakentaa riittävän korkea meluaita, joka estäisi liikenteen melun ja erityisesti raskaan liikenteen aiheuttaman meluhaitan asuinalueelle sekä suunnittelulla estää häiritsevät ilta- ja yöaikaan tapahtuvat parkkipaikan sisällä ympäristöä, jota on nykyisellä koulun parkkipaikalla ollut, mutta loppunut kaupungin järjestäessä tilapäiset esteen ympäristöä. Nykyiseltä koulujen P-alueelta puuttuvat lisäksi meluaidat.</p> <p>Louhenkujalla on runsaasti lapsikulkijoita kouluun sekä vanhuksia ja kaikenikäisiä pyörällijöitä ja tätä umpikatu helpposti käytetään koko kadun leveydeltä, ikään kuin se olisi pihakatu. Lisäksi katua käytetään autojen ja työkoneiden läpimenoa vastoin liikennesääntöjä. Nämä osaltaan aiheuttavat jo nykyisellään vaaratilanteita kulkijoille Louhenkujalla liikuttaessa ja Koulunmäenkadun suojatietä ylitettäessä kohti koulua ja keskustaa. Tämä olisi hyvä huomioida parkkialueiden sisään- ja poisliittymä sijoitettaessa, jotta ei lisättäisi Louhenkujan autoliikennettä ja näin turvattaisiin paremmin Louhenkujan sekä sen jatkeena olevan suojatien turvallinen jalankulku- ja pyöräilyliikenne. Louhenkujan pienasutuksen sekä Kalevankadun suunnalta tuleva koulukuljetusliikenne: liikenteen ulos- ja sisäänajo tapahtuu suojatien päältä.</p> <p>Toivoisimme, että vilkkaan koulukeskittymän ja rauhallisten pientalo asuinalueiden välillä suunnittelussa huomioitaisiin paremmin asumisviihtyisyyteen vaikuttavat riittävät viheralueet sekä Koulunmäenkadulta kantautuvan liikennemelun vähentäminen.</p>	<p>Louhenkuja on asemakaavassa osoitettu pihakatuna, jolla nopeusrajoitus on 20 km/h. Välitetään kaupunkirakennepalveluille viesti pihakatu -liikennemerkki liisäämistarpeesta kadun alkupäähän. Pihakadulla liikuminen tapahtuu jalankulkijoiden ehdoilla. Kaupunkialueen katu-ympäristön turvallisuus ja kulkuyhteydet (mm. suojateiden paikat) ratkaistaan tarkemmassa suunnittelussa, kun laaditaan katusuunnitelmiä.</p>

Mielipide 4

Tiivistelmä mielipiteestä 4	Vastine
<p>Koulunmäenkatu 19 omistajana huomautan kaavasta: Kaavassa kiinteistöni tontti on yhdistetty viereiseen rivitalotonttiin. En hyväksy kaavamuutosta asian osalta ja vaadin että tonttini rajat piirretään kaavaan olemassa olevan rajan mukaisesti oma kiinteistöni säilyttäen.</p>	<p>Muutetaan kaavakartalle kiinteistön tontti omaksi pientalotontiksi. Kaavaehdotukseen esitetään kaupungin omistamalle alueelle paikoitusalue (LPA) koulun tarpeisiin.</p>

5. Ehdotusvaiheen vuorovaikutus

Kaavaehdotus asetettiin nähtäville 14.2. – 15.3.2024 väliseksi ajaksi kaupungintalon ala-aulaan ja kaupungin kotisivuille. Kaavaehdotuksesta pyydettiin lausunto Keski-Suomen ELY-keskukselta, Äänekosken Energia Oy:ltä, Keski-Suomen museolta, Keski-Suomen pelastuslaitokselta ja Vanhan Äänekosken Kotiseutuyhdistys ry:ltä. Kaikkia kaava-alueen ja siihen rajautuvien kiinteistöjen maanomistajia tiedotettiin henkilökohtaisella kirjeellä ehdotusaineiston nähtäville asettamisesta.

5.1. Kaavaehdotuksesta saatu palaute

Määräaikaan mennessä saatiin 3 lausuntoa ja 2 kirjallista muistutusta. Keski-Suomen ELY-keskus ilmoitti, ettei sillä ole lausuttavaa Koulunmäen asemakaavan muutoksesta. Tullessiin lausuntoihin ja muistutuksiin on laadittu kaavoittajan vastine.

Saapuneet lausunnot:

Lausunto 1; Äänekosken Energia Oy, 4.3.2024

Lausunto 2; Keski-Suomen museo, 12.3.2024

Lausunto 3; Keski-Suomen Pelastuslaitos, suullinen lausunto 8.3.2024

Saapuneet muistutukset:

Muistutus 1; As Oy sekä yksityishenkilöt 6.3.2024

Muistutus 2; Jyväskylän ortodoksinen seurakunta 11.3.2024

Seuraavissa luvuissa on käsitelty ehdotusvaiheessa saadut lausunnot ja muistutukset. Luku 5.2 (sivut 28-32) sisältää kopiot alkuperäisistä viranomaisten ja yhteisöjen lausunnoista, niiden tiivistelmät ja lausuntoihin laaditut vastineet. Luku 5.3 (sivut 32-34) sisältää tiivistelmät muistutuksista ja niihin laaditut vastineet.

5.2. Viranomaisten ja yhteisöjen lausunnot ja niihin laaditut vastineet

Kopio lausunnosta 1

LAUSUNTO
1/1

4.3.2024

Äänekosken kaupunginhallitukselle

Äänekosken kaupunginhallitus
Hallintokatu 4
44100 Äänekoski

LAUSUNTO KOULUNMÄEN YHTENÄISKOULUN YMPÄRISTÖN ASEMAKAAVAN MUUTOKSESTA

VESI

Koulunmäen uuden koulun kohdalla sijaitsevat vesihuoltolinjat tullaan siirtämään Mikonraitin PP/JK läheisyyteen kesän 2024 aikana. Siirrettävät linjat tulee merkitä rasitteeksi sijainnin varmistuttua.

Suunnittelualueen asuinkorttelialueella ei ole hulevesille omaa hulevesiviemäri-/avo-oja-järjestelmää. Asuinkiinteistöjen hulevedet tulee käsitellä kiinteistöillä.

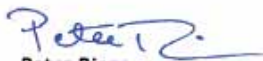
SÄHKÖ

Ei lausuttavaa

KAUKOLÄMPÖ

Kaavamuutoksen johdosta kiinteistöjen alueille jäävät kaukolämpöjohdot on merkittävä kiinteistöille rasitteeksi.

Äänekoskella 4.3.2024
Äänekosken Energia Oy

Peter Rinne
tuotantopäällikkö

Tiivistelmä lausunnosta 1	Vastine
<p>Vesi; Koulunmäen uuden koulun kohdalla vesihuoltolinjat tullaan siirtämään Mikonraitin pp/jk läheisyyteen. Siirrettävät linjat tulee merkitä rasitteeksi sijainnin varmistuttua. Suunnittelualueen asuinkorttelialueella ei ole hulevesille omaa hulevesiviemäri-/avo-oja-järjestelmää. Asuinkiinteistöjen hulevedet tulee käsitellä kiinteistöillä.</p> <p>Sähkö; Ei lausuttavaa</p> <p>Kaukolämpö; Kaavamuutoksen johdosta kiinteistöjen alueille jäävät kaukolämpöjohdot on merkittävä kiinteistöille rasitteeksi.</p>	<p>Esitetään johtorasitteet Mikonraitin viereen.</p> <p>Merkintään tiedoksi.</p> <p>Rasitteet esitetään kaavakartalla.</p>

Kopio lausunnosta 2

Jyväskylän kaupunki

Lausunto

Valmistelija amanuenssi Saija Silen, saija.silen@jyvaskyla.fi

Äänekosken kaupunginhallitus

kirjaamo@aanekoski.fi

Lausuntopyyntö 6.2.2024

Äänekoski, Koulunmäen yhtenäiskoulun ympäristön asemakaavan muutos

Keski-Suomen museo on saanut lausuntopyynnön liittyen Äänekosken Koulunmäen yhtenäiskoulun ympäristön asemakaavan muutosehdotukseen. Asemakaavan muutoksella yhtenäistetään alueen kaavamääräyksiä ja rakennusoikeuksia toteutuneen tilanteen mukaiseksi. Lisäksi tutkitaan Koulunmäen yhtenäiskoulun tontin muutoksia niin, että yksi 1940-luvun jälkeen rakennetuista koulurakennuksista puretaan ja mahdollistetaan yhtenäiskoulun laajentaminen tuleviin koulutoimen tarpeisiin.

Asemakaavan muutosalueelle sijoittuvan pientaloalueen osalta on tehty rakentamistapaohjeet ja pientaloalueen osaan korttelimerkinnöistä on lisätty / s-merkintä, jonka määräys kuuluu: " Alue, jolla ympäristö säilytetään. Alueella tapahtuvan rakentamisen ja ympäristötoimenpiteiden tulee olla alkuperäiseen kokonaisuuteen soveltuvia." Lisäksi jälleenrakennuskauden pientaloalueiden rakentamista ohjataan yleismääräyksellä ja rakentamistapaohjeilla. Ne mahdollistavat ohjauksen ja alueen arvojen säilymisen alueella rakennusvalvonnan kautta ja museon lausuntojen ohjausvaikutuksella.

KESKI-SUOMEN MUSEO
Vapaudenkatu 28
PL 634, 40101 Jyväskylä
puh. 050 588 7072
keski-suomenmuseo.toimisto@jyvaskyla.fi

ALLEKIRJOITETTU SÄHKÖISESTI
Kumpulainen Miikka, 11.03.2024

Kokonaisuutena asemakaavan selostuksessa on hyvin selvitetty kulttuuriympäristön arvot ja tuotu ne esiin selkeästi ja kattavasti. Yhä edelleen on haastavaa asemakaavahankkeissa kuten tässä, että julkista modernia rakennusperintöä ei ole asemakaavan yhteydessä esitetty edes yleismääräyksen erityisellä tavalla huomioon otettavaksi. Modernin rakennusperinnön suojelumerkinnot ovat edelleen hieman haasteellisia, kun laaja-alaista tutkimusaineistoa ei ole koko maasta vielä saatavissa suojelun lähtökohtien osalta tämän aikakauden kulttuurihistoriallisten arvojen ja hoidon lähtökohdista, ellei kohde ole poikkeuksellisen edustava tai muilta osin erottuva. Julkisen rakentamisen korttelialueiden rakentamisen tapaa ei ole yleismääräyksillä ohjattu lainkaan, vaikka asemakaavan selostuksessa on niin tavoitteena esitetty. Se toisaalta vapauttaa rakennuksien suunnittelun tarpeiden mukaiseksi ja ensisijaisesti kustannustehokkaaksi, mutta sopivuus ympäristöön tai olemassa olevaan rakennuskantaan ei ole katsottu olevan merkityksellistä Y-kortteleissa. Tämä on aina valitettavaa alueidenkäytön ja rakentamisen ohjauksen näkökulmasta.

Viimeaikaiseen rakennetun kulttuuriympäristön suojelua koskeviin suojelumääräyksiä tulkitoihin liittyvien epäselvyyksien vuoksi, Keski-Suomen museo esittää teknisenä lisäyksenä suojelumääräykseen sr7 – seuraavaa muotoilua: ” Suojeltava rakennus, jota ei saa purkaa. ” Muilta osin Keski-Suomen museo ei edellytä muutoksia asemakaavan sisältöön rakennetun kulttuuriympäristön osalta.

Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta kaava-alueelta ei tunneta muinaismuistolain (295/1963) tarkoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä, eikä kaava-alue ole arkeologisesti potentiaali. Keski-Suomen museolla ei ole huomautettavaa asemakaavan muutoksen ehdotukseen arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Keski-Suomen museo
11.3.2024

Tiivistelmä lausunnosta 2	Vastine
<p>Asemakaavan muutosalueelle sijoittuvan pientaloalueen osalta on tehty rakentamistapaohjeet ja pientaloalueen osaan korttelimerkinnoista on lisätty /s-merkintä. Lisäksi jälleenrakennuskauden pientaloalueiden rakentamista ohjataan yleismääräyksellä ja rakentamistapaohjeilla. Ne mahdollistavat ohjauksen ja alueen arvojen säilymisen alueella rakennusvalvonnan kautta ja museon lausunton ohjausvaikutuksella.</p> <p>Kokonaisuutena asemakaavan selostuksessa on hyvin selvitetty kulttuuriympäristön arvot ja tuotu ne esiin selkeästi ja kattavasti. Yhä edelleen on haastavaa asemakaavahankkeissa kuten tässä, että julkista modernia rakennusperintöä ei ole asemakaavan yhteydessä esitetty</p>	<p>Merkittään tiedoksi.</p>

<p>edes yleismääräyksiin erityisellä tavalla huomioon otettavaksi. Modernin rakennusperinnön suojelumerkinnät ovat edelleen hieman haasteellisia, kun laaja-alaista tutkimusaineistoa ei ole koko maasta vielä saatavissa suojelun lähtökohtien osalta tämän aikakauden kulttuurihistoriallisten arvojen ja hoidon lähtökohdista, ellei kohde ole poikkeuksellisen edustava tai muilta osin erottuva. Julkisen rakentamisen korttelialueiden rakentamisen tapaa ei ole yleismääräyksillä ohjattu lainkaan, vaikka asemakaavan selostuksessa on niin tavoitteena esitetty. Se toisaalta vapauttaa rakennuksien suunnittelun tarpeiden mukaiseksi ja ensisijaisesti kustannustehokkaaksi, mutta sopivuus ympäristöön tai olemassa olevaan rakennuskantaan ei ole katsottu olevan merkityksellistä Y-kortteleissa. Tämä on aina valitettavaa alueidenkäytön ja rakentamisen ohjauksen näkökulmasta.</p>	
<p>Viimeaikaiseen rakennetun kulttuuriympäristön suojelua koskeviin suojelumääräyksiin tulkintoihin liittyvien epäselvyyksien vuoksi, Keski-Suomen museo esittää teknisenä lisäyksenä suojelumääräyksen sr7 – seuraavaa muotoilua: "Suojeltava rakennus, jota ei saa purkaa." Muilta osin Keski-Suomen museo ei edellytä muutoksia asemakaavan sisältöön rakennetun kulttuuriympäristön osalta.</p>	<p>Merkitään tiedoksi. sr-7 -kaavamerkintä on yhtenäinen Äänekosken kaupungin asemakaavoitetulla alueella käytetty merkintä. Purkaminen vaatii rakennusluvan, jonka yhteydessä on kuultava museoviranomaista. Lausunto huomioidaan rakennuslupaa harkittaessa. Mikäli rakennus on esim. korjauskelvoton, voidaan sen tilalle rakentaa uusi, ja uuden rakentamista ohjaa rakentamistapaohjeet vanhan rakennuskannan tyyliin toteutettavaksi.</p>
<p>Arkeologien kulttuuriperinnön osalta kaava-alueelta ei tunneta muinaismuistolain (295/1963) tarkoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä, eikä kaava-alue ole arkeologisesti potentiaali. Keski-Suomen museolla ei ole huomautettavaa asemakaavan muutoksen ehdotukseen arkeologisen kulttuuriympäristön osalta.</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p>

Suullinen lausunto 3

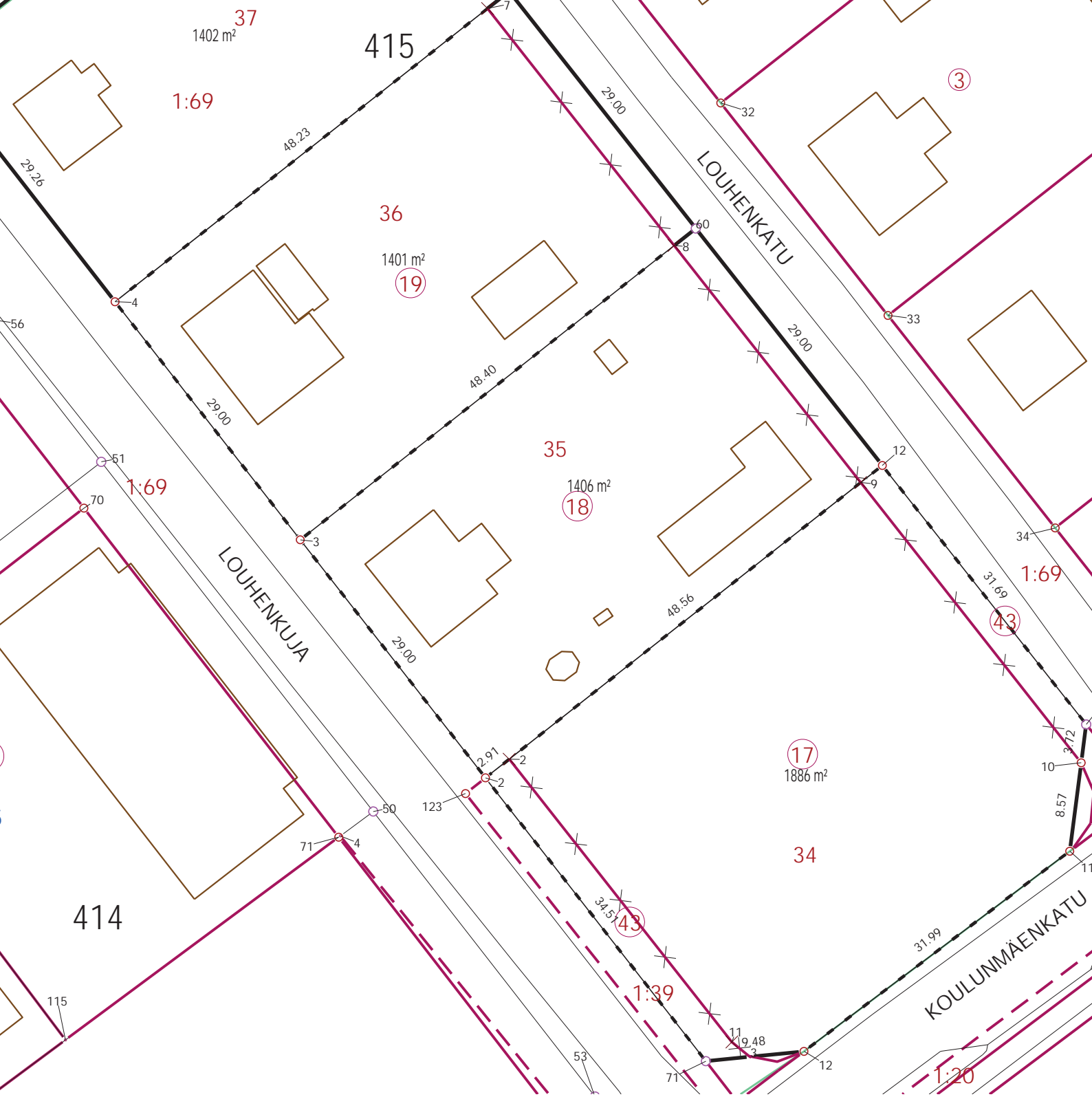
<p>Tiivistelmä lausunnosta 3</p>	<p>Vastine</p>
<p>Kaavassa on huomioitava pelastuslaitoksen pelastusyhteydet kouluille siten, että riittävän leveät kulkuväylät mahdollistavat ajoneuvojen esteettömän liikkumisen pelastusreitillä. Kulku B rakennukseen tapahtuu C rakennuksen itäpuolelta ja C rakennukselle Mikonraitilta.</p>	<p>Poistetaan kaavakartalta koulun tontille osoitettu istutettava osa-alue -merkintä. Koulurakennukselle on myönnetty rakennuslupa, jonka yhteydessä esitetty asemapiirustus on tehty siten, ettei säilytettävää puustoa tontille juurikaan esitetä niin, että sitä kaavakartalle olisi tarkoituksenmukaista esittää. Levennetään Vesivelhon takaa tulevan kulkuyhteyden väylää jouhevammaksi kääntyvälle paloautolle. Lisätään C-rakennuksen tontin itäosaan h-2 -merkintä, jolloin tuolle alueelle ei tule myöhemminkään esteitä pelastusajoneuvojen reitille.</p>

5.3. Yksityishenkilöiden muistutukset ja niihin laaditut vastineet

Muistutus 1	Vastine
<p>KASVILLISUUDEN PUUTE</p> <p>Kasvillisuuden lisäys suunnitellulle parkkialueelle, sekä Koulunmäenkadun että Louhenkujan varteen kiertämään parkkialueella. Havupuut eivät vaadi hoitoa ja oikeilla pensasvalinnoilla puiden väliin istutettuna pensaiden hoidontarve vähäistä tai olematonta. Tämä lisäisi ilmastollista tavoitetta, vähentäisi melusaastetta, lisäisi alueen viihtyvyyttä ja yhtenäistäisi kahden parkkialueen ilmettä. Nykyisellä opettajain parkkialueella on puita ja pensaita sekä parkkialueen sisällä että reunoilla. On huomiotava, että parkki alue ei sijaitse kaupunkimaisella, kivisellä keskusta alueella, vaan asutusalueen puolella. Tieliikennelaissa määrätään, että tarpeen ja häiritsevä ajoneuvolla ajaminen on kielletty. Parkkialueen sisällä ympäriajo (nuorison ilta/yö ralli on meluhaitta) joka tulisi estää tarvittavin ratkaisuin parkkialueen sisällä. Tämä on ehdottomasti huomiotava suunnitteluvaiheessa. Nyt näyttäisi, että suunnittelussa ei ole sitä huomiotu? Myöhemmin korjaus tulee kaupungille kalliiksi.</p>	<p>Paikoitusalueiden (LPA) osalta lisätään yleismääräyksiin veloitetta toteuttaa istutuksia; <i>LPA korttelialueet on jäsennettävä puu- ja pensasistutuksin 40 autopaikan kokonaisuuksiin.</i></p>
<p>PARKKIRUUTUJEN MÄÄRÄ KYSEENALAISTETAAN</p> <p>Parkkiruutujen määrä, uusia tulisi noin 100 paikkaa.</p> <p>Nykyisellä parkkialueella on jatkuvasti päivällä tyhjiillään paikkoja vuodesta toiseen. Onko paikkojen jakoperusteet (jos sellaista on) ajan tasalla? Tarvetta pysäköidä viereiselle Louhenkadulle ei näyttäisi olevan (tällaisesta pysäköinnistä on kaupungin maininta).</p> <p>Uusi parkkialue on tuplasti suurempi kuin nykyinen, joten ihmettyttää, onko todellista tarvetta näin suurelle vai tehdäkö näin vain maankäytöllisin perustein? Merkitäänkö parkkialue Opettajain parkkialue kyltillä, mikä olisi tietenkin järkevää. Parkkiruutujen välissä oleva käytävä leveys vain jalankulkijoille sopivaksi, niin että autolla ei mahdu (vältetään autoralli).</p>	<p>Kortteliin 334 tulee koulutoiminnan lisäksi mm. musiikkiopiston toimintoja. Paikoitusalueen riittävyyteen varaudutaan asemakaavassa. Paikoitusalueen toteutus voidaan tehdä vaiheittain tarpeen kasvaessa. Alueen toteuttamisesta vastaa kaupunkirakennepalvelut.</p>
<p>TONTIN 19 AJOVÄYLÄ</p> <p>Onko huomiotava uuden parkkialueen alareunan ajo tontille 19, että mahtuu isoilla tontin omistajan työkoneilla sekä kuorma -pakettiautoilla liikkumaan ja kääntymään?</p>	<p>Lisätään ohjeellinen ajoyhteys -merkintä jatkuamaan myös LPA -alueen pohjoisreunalle, jolloin tontin 13 piha-alueelle kulku turvataan paremmin. Ajoyhteyden sijainti tarkentuu LPA -alueen suunnittelun yhteydessä. Tarkemmasta alueen suunnittelusta vastaa kaupunkirakennepalvelut.</p>
<p>NYKYISEN OPETTAJAPARKIN KORJAAMINEN</p> <p>Nykyinen parkkialue korjattava ja siistittävä. Jotta autoralli parkkialueen sisällä ympäriajona iltaisin ja öisin vältettäisiin, jatkettava parkkialueen keskellä olevaa istutusaluetta loppuun asti. Näin parkkiruutuja tulisi käyttöön lisää vähintäänkin 4. Nykyisiä betoniesteitä siirrellään syrjään, eikä ne maisemallisestikaan ole järkeviä, "väliaikaratkaisun" tuntu. Louhenkujaa vasten oleva reunan istutukset korjattava tihentäen niitä tai rakentamalla suoja-aita katua vasten. Parkkialueen länsireuna on korkeammalla kuin vieressä kulkeva Louhenkuja ja näin aiheuttaa myös meluhaittaa. Lumien työntäminen omakotitontin reunalla</p>	<p>Lisätään yleismääräyksiin; <i>LPA korttelialueet on jäsennettävä puu- ja pensasistutuksin 40 autopaikan kokonaisuuksiin.</i></p>

<p>(lauta- ja kuusiaita) on vahingoittanut omakotitontin reunalla sijaitsevia kuusia (suola? ja vesi) ja roskannut. Reunaan työnnetty lumikasat sulavat keväällä kuusiaitaan. Kuusiaita tarvitaan osaltaan suojaamaan omakotitaloa melulta ja liikenteeltä ja turvataan yksityisyys.</p>	
<p>Kannanotto: Koulunmäen suunniteltuun opettajien parkkialueeseen</p> <p>Kiinnittäisimme huomiota nyt suunnitteilla olevan p-alueen liikenteen aiheuttaman ympäristömelun hillitsemiseksi. Nykyinen suojaviheralue on osaltaan suojannut asuinympäristöä Koulunmäenkadun liikenteen aiheuttamilta häiriöiltä ja tuonut viihtyisyyttä alueen asutukselle ja kulkuväylille.</p> <p>Lisäksi tulisi suunnitteilla olevan Koulunmäenkadun ja tulevan uuden P -alueen varteen rakentaa riittävän korkea meluaita, joka estäisi liikenteen ja erityisesti raskaan liikenteen aiheuttaman meluhaitan asuinalueelle sekä suunnittelulla estää häiritsevät ilta- ja yöaikaan tapahtuvat parkkipaikan ympäriajot, jota on nykyisellä koulun parkkipaikalla ollut, mutta loppunut kaupungin järjestäessä tilapäiset esteet ympäriajolle.</p> <p>Louhenkujalla on runsaasti lapsikulkijoita kouluun sekä vanhuk- sia ja pyöräilijöitä ja tätä umpikatua helposti käytetään koko ka- dun leveydeltä, ikään kuin se olisi pihakatu. Lisäksi katua käyte- tään autojen ja työkoneiden läpiajona. Nämä osaltaan aiheutta- vat vaaratilanteita Louhenkujan kulkijoille ja suojatielle ylitettä- essä Koulunmäenkatua kohti koulu ja keskustaa.</p> <p>PERUSTELUT:</p> <p>Koulunmäenkatu kulkee n. 50-70 metrin päässä As oy Louhenkuja 4 kiinteistöstä ja Koulunmäentie on paikoin n. 2,0 - 3,0 m ylempänä kuin As oy Louhenkuja 4 rakennuksen lattiapinta. Lisäksi tuleva esteetön/avoin P-alueen tehostaa kaikuääniä. Koulunmä- entiellä on paljon raskasta liikennettä kuorma-autoja, linja-au- toja.</p> <p>Kaavassa esitetty aita ei estä eikä vähennä Koulunmäenkatu lii- kennemelun kulkeutumista As oy Louhenkuja 4 rivitalon pi- haan/sisälle. As oy Louhenkujan 4 tontin rajalle rakennettava le-</p> <p>-Liikenne melun ohjearvot valtioneuvoston päätös 993/1992</p> <p>-Asumiseen käytettävät alueet,</p> <p>55dB päivällä</p> <p>50dB yöllä</p> <p>Äänilähteet (dB) (Liikenne ministeriön päätös 439/1991)</p> <p>Kuorma-auto 80-83 dB</p> <p>Linja -auto 81- 83dB</p> <p>veätkö viherkaista ja 1.8 m korkuinen raja-aita, kuitenkin antaa näkösuojaa ja säilyttää osin asuinalueen tarvittavaa viheraluetta ja vähentää osittain uuden P-alueen melun leviämisen As oy Louhenkujan 4 suuntaan.</p> <p>Ääni kulkee esteettömässä maastossa 343 m/s</p> <p>Koulunmäenkatu on n 70 m päässä as oy Louhenkuja 4 ikkuna sei- nästä. Koulunmäenkatu nousee mäkeen, joten kuorma-autot/ linja-auto käyttävät tehoja lisää, lisätehot lisäävät myös ääntä. Jos maastossa ei ole ääniesteitä, täysmääräinen meluääni saa- vuta Louhenkuja 4 as 1 ikkuna n. 1 sekunnissa.</p>	<p>Varsinaisia meluaitoja toteutetaan yleisesti valta- teiden ja maanteiden varsilla, kun meluarvot asu- tuksen kohdalla ylittyvät.</p> <p>Lisätään yleismääräyksiin; <i>LPA korttelialueet on jä- sennettävä puu- ja pensasistutuksin 40 autopaikan kokonaisuuksiin.</i></p> <p>Louhenkuja on pihakatu. Mikäli pihakatu -liikenne- merkki puuttuu kadun päästä, lisätään liikenne- merkki kaupungin toimesta.</p> <p>Kaupunkialueella melua syntyy liikenteestä. Kes- kusta-alueella melu tulee huomioitavaksi myös ra- kennusten rakenteellisilla ratkaisuilla.</p>

Muistutus 2	Vastine
<p>Jyväskylän ortodoksisen seurakunnan muistutus koskee kaavamuutosalueen pohjoiskärkeen sijoittuvaa Äänekosken kaupungin seurakunnalle vuokraamaa Y-tonttia, jolla sijaitsee seurakunnan omistama tsasounarakennus. Muilta osin seurakunnalla ei ole asemakaavan muutosehdotuksesta huomautettavaa.</p> <p>Seurakunta uudistaa kaavahankkeen luonnosvaiheessa 7.8.2022 jättämässään kirjallisessa mielipiteessä esitetyn ehdotuksensa mainitun Y-tontin pienentämisestä perusteluineen. Edelleen seurakunta toteaa, ettei sen mielipiteeseen kaavaehdotuksen vuorovaikutusraportissa annetussa vastineessa esitetä varsinaisia perusteluja kaavaehdotuksessa tehdylle seurakunnan ehdotuksen vastaiselle ratkaisulle.</p> <p>Vastineen mukaan "Tontin osoittaminen voimassaolevan asemakaavan mukaisena mahdollistaa tulevaisuuden tarpeet, eikä tontin pienentämisen kokonaisuus huomioiden nähdä olevan mahdollista".</p> <p>Mielipiteessään esittämiinsä perusteluihin viitaten seurakunta kuitenkin katsoo, että tontin osoittaminen voimassaolevan asemakaavan mukaisena nimenomaisesti ei mahdollista tulevaisuuden tarpeita, joita seurakunnalla tontin pitkäaikaisena vuokralaisena on. Mikäli tulevaisuuden tarpeilla taas viitataan jonkin muun tahon kuin tontilla sijaitsevan kirkollisen rakennuksen omistajan tarpeisiin, näiden tarpeiden täyttäminen edellyttäne joka tapauksessa tulevaisuudessa uuttaa kaavamuutosta tai poikkeamispäätöstä Y- merkinnällä osoitetun tontin rajallisten käyttömahdollisuuksien laajentamiseksi. Seurakunta on strategisissa suunnitelmissaan sitoutunut pyhäkkökiinteistön ylläpitoon ja kehittämiseen pitkällä tähtäimellä. Näin ollen tontin osoittaminen esillä olevassa kaavamuutoksessa tulisi seurakunnan näkemyksen mukaan ratkaista esisijaisesti sen nykyisiin ja näköpiirissä oleviin tulevaisuuden tarpeisiin perustuen.</p>	<p>Y-tontin pienentämistä on tarkasteltu kaavaehdotusta valmisteltaessa. Kaava ohjaa rakentamista pitkälle tulevaisuuteen. Tontin osoittaminen voimassa olevan asemakaavan mukaisena, mahdollistaa tulevaisuuden tarpeet, eikä tontin pienentämisen kokonaisuus huomioiden nähdä olevan mahdollista. Julkisille rakennuksille on asemakaavassa osoitettava tarpeelliseksi katsottava laajuus. Esitetty tontin pienentäminen jättäisi Y-tontin ja AP-2 korttelialueen väliin hankalan alueen korttelin 419 kokonaisuutta ajatellen. Kaupunki katsoo, että kaavakartalla esitetyn mukainen Y-tontti on tarkoituksenmukainen julkista toimintaa palvelevalle toiminnalle.</p>

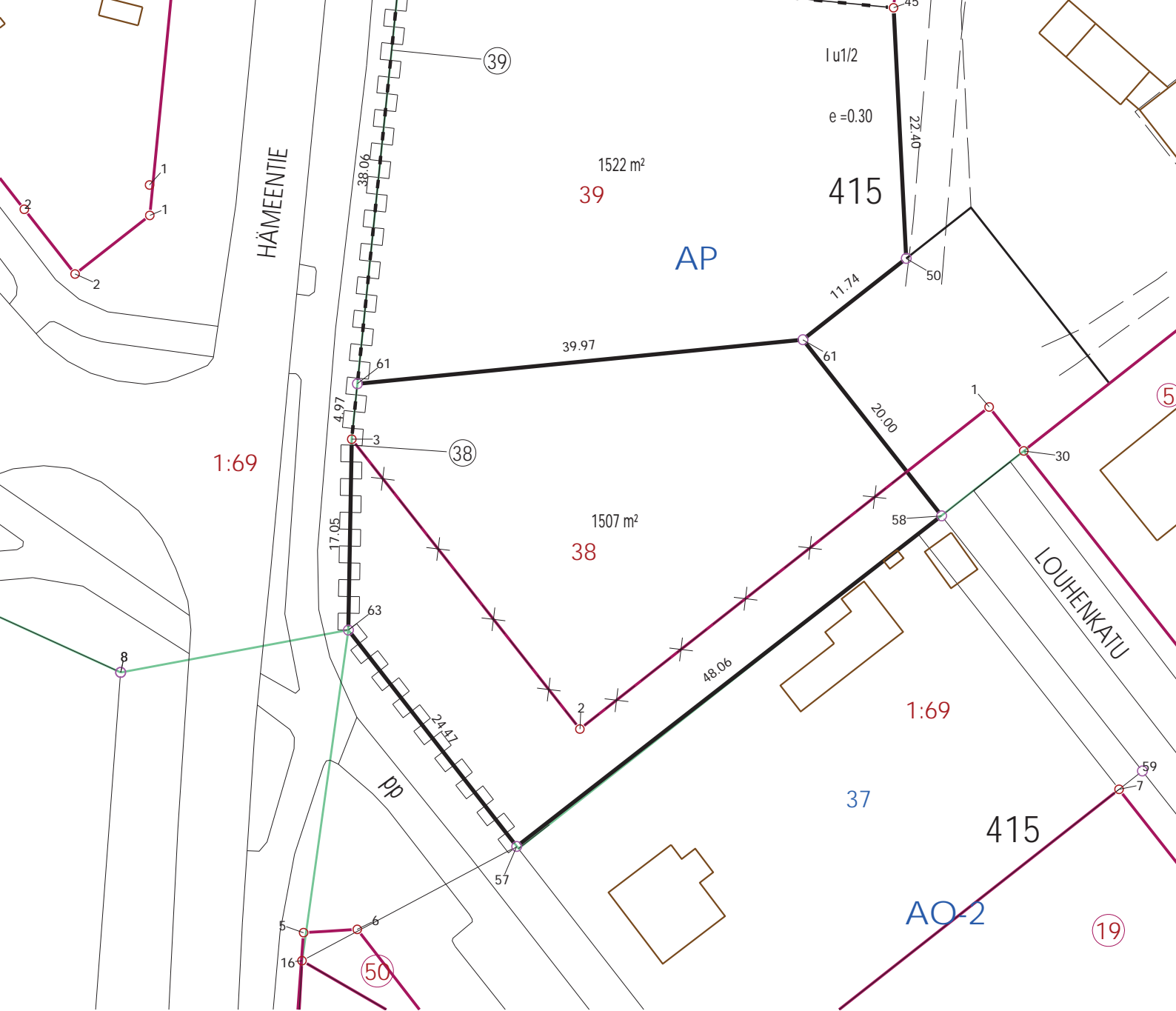
WGS84 ETRS-GK26

X	Y	Laatu
44617.458	26485502.778	
44640.348	26485484.971	
44663.238	26485467.164	
44618.908	26485560.059	
44610.405	26485558.954	
44591.163	26485533.403	
44647.493	26485540.936	
44686.332	26485449.198	
44693.068	26485505.062	
44670.280	26485522.999	
44622.594	26485560.538	
44590.219	26485523.968	

MUODOSTUMINEN

TONTTI	P-ALA	OSAP-ALA	KIINTEISTÖ
992-4-415-34	1886	194	992-4-103-43
		1692	992-4-415-17
992-4-415-35	1406	1329	992-4-415-18
		77	992-402-1-69
992-4-415-36	1401	1324	992-4-415-19
		77	992-402-1-69
992-4-415-37	1402	1402	992-402-1-69

Tonttijako ja tonttijaon muutos		1:500	Äänekoski
ASEMAKAAVA 4/60		VAHVISTETTU	
EDELLINEN TONTTIJAKO	150 2.8.1982	KARTTALEHDET	
EDELLINEN ASEMAKAAVA	4/56 24.8.2015	TJNRO	992
		KAUP. OSA	4
		KORTTELI	415

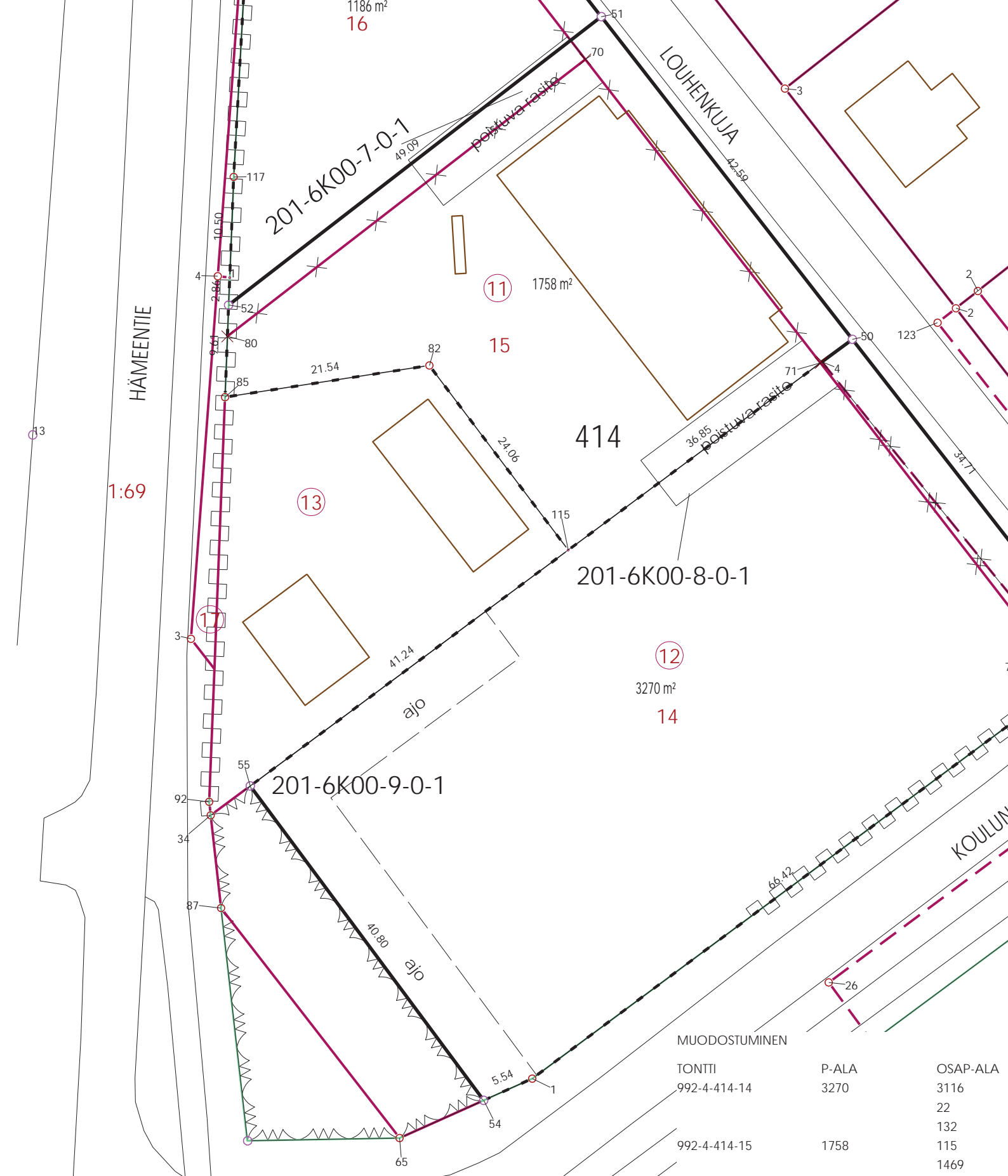
KOORDINAATILUETTELO ETRS-GK26

N:O	X	Y	Laatu
3	6944722.691	26485434.470	
9	6944765.503	26485438.862	
45	6944761.207	26485482.845	
50	6944738.831	26485483.979	
57	6944686.332	26485449.198	
61	6944727.639	26485434.977	
61	6944731.571	26485474.756	
63	6944705.645	26485434.174	

MUODOSTUMINEN

TONTTI	P-ALA	OSAP-ALA	KIINTEISTÖ
992-4-415-38	1507	988	992-4-415-6
992-4-415-39	1522	519	992-402-1-69
		1522	992-4-415-6

Tonttijako ja tonttijaon muutos		1:500	Äänekoski
ASEMAKAAVA 4/60		VAHVISTETTU	KARTTALEHDET
EDELLINEN TONTTIJAKO	152 109 5.6.1972		TJNRO 992
EDELLINEN ASEMAKAAVA	4/40 2.12.1991		KAUP. OSA 4
			KORTTELI 415

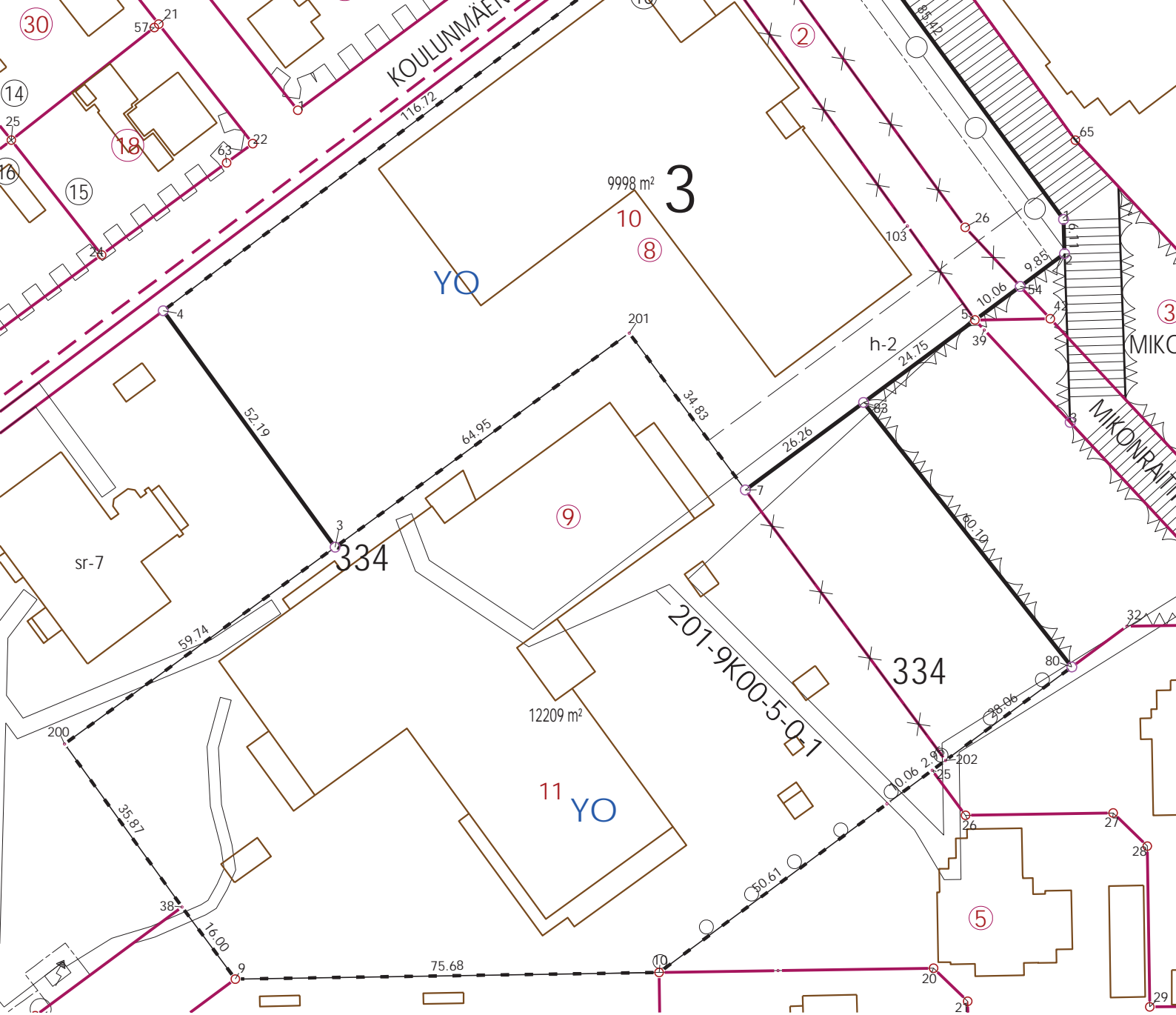

ETRS-GK26

X	Y	Laatu
37.191	26485458.647	
82.273	26485512.711	
76.129	26485430.032	kalliopyykki
14.224	26485491.992	
47.842	26485465.838	
17.790	26485427.025	
86.829	26485513.303	
34.924	26485453.591	

MUODOSTUMINEN		
TONTTI	P-ALA	OSAP-ALA
992-4-414-14	3270	3116
		22
		132
992-4-414-15	1758	115
		1469
		174
992-4-414-16	1186	1097
		89

Tonttijaon muutos		1:500	Äänekoski
ASEMAKAAVA 4/60		VAHVISTETTU	
EDELLINEN TONTTIJAKO 1010 15.10.2015			KARTTALEHDET
EDELLINEN ASEMAKAAVA 4/56 24.8.2015			TJNRO 992
			KAUP. OSA 4
			KORTTELI 41

ETRS-GK26

X	Y	Laatu
1.768	26485776.472	
5.658	26485776.661	
3.260	26485646.415	
5.463	26485615.719	
3.813	26485760.659	Putki kivessä
0.249	26485715.539	
0.697	26485726.013	
3.469	26485719.662	
6.161	26485628.598	Betonipyykki
7.335	26485704.274	Betonipyykki
3.425	26485753.033	
9.021	26485619.079	
9.800	26485768.747	
1.872	26485777.955	
9.090	26485740.766	
5.550	26485709.052	
8.120	26485598.104	
1.465	26485698.940	
5.180	26485755.404	

MUODOSTUMINEN

TONTTI	P-ALA	OSAP-ALA	KIINTEISTÖ
992-3-334-10	9998	733	992-3-334-2
		7960	992-3-334-8
		1305	992-3-336-3
992-3-334-11	12209	1631	992-3-334-8
		10578	992-3-334-9

Tonttijaon muutos		1:1000	Äänekoski
ASEMAKAAVA 4/60		VAHVISTETTU	
			KARTTALEHDET
EDELLINEN TONTTIJAKO	1038	22.2.2018	TJNRO 992
EDELLINEN ASEMAKAAVA	3/49	19.6.2000	KAUP. OSA 3
			KORTTELI 334